

01/25-110/1
8. 2. 25.

На основу члана 19 Статута ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарџић“ Пљевља, Савјет Библиотеке на својој XV (петнаестој) сједници, од 8. фебруара 2025. године, доноси:

ОДЛУКУ

Члан 1.

Усваја се Извјештај о раду ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарџић“ Пљевља, 2024. годину у облику који је предложила директорица Библиотеке, Бојана Ђачић.

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном усвајања Извјештаја о раду ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарџић“ од стране Скупштине општине Пљевља.

Образложење

Директорица ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарџић“ је у складу са Статутом, доставила Савјету Извјештај о раду за 2024. годину. Савјет је након разматрања, већином гласова усвојио наведени Извјештај и предложио да као такав може да се достави на разматрање Скупштини општине Пљевља.

Предсједник Савјета,

Милутин Петровић

ДОСТАВЉЕНО:

1 x Предсједници СО Пљевља

1 x Савјету

1 x а/а

**ЈУ НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
„СТЕВАН САМАРЦИЋ“
ПЉЕВЉА**

**ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ
ЗА 2024. ГОДИНУ**

Пљевља, фебруар 2025. године

ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарић“ обављала је у протеклој години своју дјелатност у складу са Законом о Библиотечкој дјелатности („Сл. лист Црне Горе“, бр. 49/10), Одлуком о организовању јавне установе у области библиотечке дјелатности Општине Пљевља („Сл. лист Црне Горе“, бр. 29/11), Статутом и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарић“, као и у складу са Законом о култури Црне Горе („Сл. лист Црне Горе“, бр. 49/08 од 15. 8. 2008).

Библиотеке су чувари епоха, култура, времена у коме душа налази инспирацију. Култура једне земље, мјери се бројем њених библиотека, књига и читалаца. Народна библиотека „Стеван Самарић“, као ризница писане културне баштине, једна је од темељних културних институција нашег града. Библиотеке као институције и стубови културе једног друштва имају изузетну улогу и значај за културни развој друштва и представљају високи цивилизацијски стандард задовољавања културних потреба становништва сваке земље. Народна библиотека прикупља и чува писане и електронске изворе, омогућава њихову доступност и брине о њиховој заштити, обезбеђује слободан и отворен приступ библиотечко - информационој грађи и изворима, за учење и усавршавање, за истраживање и интелектуално стварање, за развој и испољавање креативности, као и да подстигне развој писмености, промовисање књиге и читања, његовање културне вриједности, чување и ширење знања о завичају. Библиотека промовише писану културну баштину и стара се о културним потребама становништва. Дигитална технологија и интернет отварају нове путеве до корисника, побољшање и повећање обима услуга и модернизацију укупног библиотечког пословања. Народна библиотека „Стеван Самарић“ јесте модерна и урбана оaza културе, гдје сви који воле књигу и његују културу читања лако проналазе оно што их занима.

Програм рада за 2024. годину, Библиотека је реализовала у постојећим могућностима. Основна библиотечка дјелатност у потпуности је остварена захваљујући доброј организација која одликује најстарију установу културе у Пљевљима. Библиотечки фонд је добио нове наслове, а чланова и читалаца није било ништа мање него обично, рад са корисницима био је осмишљен и у складу са планираним програмом рада. Као установа културе, Библиотека је 2024. године била у кругу оних установа које су пуну пажњу посвећивале потребама корисника. Свакако, непосредан контакт читалаца и библиотекара је оно што библиотеке чини посебним мјестима, али исто тако су то и бројни програми на које су наши корисници навикли и које очекују љубитеље књига, читања, знања и описивања своје свакодневице. Остварили смо мисију, да останемо незаобилазно уточиште и подршка онима који су у сталној и неискрпној потражи за знањем, културом, образовањем, науком, креативношћу и умјетношћу. Зато смо у 2024. години показали својим корисницима да смо свакодневно ту за њих и да ће уз читање књига и коришћење наших услуга на најбољи начин проводити вријеме и користити библиотечку грађу за цјеложивотно учење.

Кадр Библиотеке

Кадр библиотеке (број и структура запослених) је формиран кроз вишегодишњи план развоја библиотеке, а складу са Статутом Библиотеке, Актом о унутрашњој организацији и систематизацији Библиотеке и Стандардима за народне библиотеке у Црној Гори. На обављању послова радно је укупно 13 запослених: директор/ца (1), библиотекари/ке (4), библиотекари/ке (4), књижничари/ке (4), координатор за сарадњу са васпитно – образовним установама (1), организатор културних активности (1), радник/ца на финансијско – административним пословима (1), савјетник/ца за правно - кадровске послове (1) и хигијеничар/ка – курир/ка (1).

Табеларни приказ роде и квалификационе структуре запослених у Библиотеци

Ред. бр.	Структура запослених	Број запослених	Мушко	Женско
1.	директор/ца	1		1
2.	библиотекари/ке	4		4
3.	књижничари/ке	4	2	2
4.	радник/ца на финансијско – административним пословима	1		1
5.	савјетник/ца за правно - кадровске послове	1	1	
6.	хигијеничар/ка – курир/ка	1		1
7.	координатор за сарадњу са васпитно – образовним установама	1		1
8.	организатор културних активности	1		1
		14		

Савјет Библиотеке

Седма (VII) сједница Савјета ЈУНБ Народна библиотека „Стеван Самарић“

(26. јануар 2024. године)

Дневни ред:

- Усвајање записника са претходне сједнице.
- Расписивање јавног конкурса за избор директора/ице ЈУНБ „Стеван Самарић“

Осма VIII сједница Савјета ЈУНБ „Стеван Самарић“

(22. фебруара 2024. године)

Дневни ред:

- Усвајање записника са претходне сједнице.
- Усвајање предлога Програма рада ЈУНБ Народна библиотека „Стеван Самарић“ за 2024. годину.

Девета (IX) сједница Савјета ЈУНБ „Стеван Самарић“

(15. март 2024. године)

Дневни ред:

- Усвајање записника са VII (седме) сједнице.
- Усвајање записника са VIII (осме) сједнице.
- Усвајање Пословника о раду Савјета ЈУНБ Народна библиотека „Стеван Самарић“ Пљевља
- Доношење Одлуке о избору директора/ице ЈУНБ Народна библиотека „Стеван Самарић“ на основу расписаног јавног конкурса
- Усвајање Извјештаја о раду ЈУНБ Народна библиотека „Стеван Самарић“ за 2023. годину
- Предлог Савјета за повећање накнаде предсједнику и члановима Савјета

Десета (X) сједница Савјета ЈУНБ „Стеван Самарић“

(20. мај 2024. године)

Дневни ред:

- Усвајање записника са VII (седме) сједнице.
- Усвајање записника са IX (девете) сједнице.
- Одлука о разрешењу ВД директора

Једанаеста (XI) сједница Савјета ЈУНБ „Стеван Самарцић“

(12. јул 2024. године)

Дневни ред:

- Оставка предсједника Савјета Немање Станимировића
- Именовање Предјесеника Савјета Милутина Петровића

Дванаеста (XII) сједница Савјета ЈУНБ „Стеван Самарцић“

(9. септембар 2024. године)

Дневни ред:

- Усвајање записника са XI једанаесте сједнице.
- Упознавање чланова Савјета са Захтјевом групе радника библиотеке
- Упознавање чланова Савјета са предлогом Уговора о раду директорице

Тринаеста (XIII) сједница Савјета ЈУНБ „Стеван Самарцић“

(14. децембар 2024. године)

- Усвајање записника са претходне сједнице Савјета
- Разматрање и потписивање Уговора о раду са директорицом Библиотеке
- Упознавање чланова Савјета са актом групе радника библиотеке

Четрнаеста (XIV) сједница Савјета ЈУНБ „Стеван Самарцић“

- Усвајање предлога Програма рада ЈУНБ „Стеван Самарцић“ за 2025. годину

ДЈЕЛАТНОСТ БИБЛИОТЕКЕ У 2024. ГОДИНИ

Библиотека је радила прије свега на:

1. Заштити и чувању библиотечке грађе и опреме;
2. Праћењу издавачке продукције и повећању књижних фондова;
3. Увођењу информатичких технологија у рад и укључењу у шире информационе системе;

4. Сарадњи са Националном библиотеком „Ђурђе Црнојевић“ са Цетиња;

5. Обуци кадра и пружању могућности запосленима да присуствују семинарима,

радионицама и осталим видовима обуке на будућем осавременавању рада у

установи;

6. Непосредном раду са корисницима, давању информација о грађи Библиотеке,

препоручама и помоћи при налажењу потребне литературе, коришћењу каталога, као и

претраживању локалне и узајамне електронске базе података;

7. Промовисању књиге и читања;

8. Сарадњи са васпитно-образовним и другим установама од јавног интереса у граду;

9. Издавачкој дјелатности.

1. Заштита и чување библиотечке грађе и опреме

Библиотека је у току 2024. године предузела све неопходне мјере чувања и заштите књижних фондова и опреме. Редовно су се чистиле и провјетравале просторије у којима се налазе полице са књигама. Књиге се редовно истресају, уписавају и чисте полице на којима су смјештене. Заштита је максимално обезбијеђена. Сви поменути послови обављени су одлично и у складу са правилима заштите библиотечког материјала.

Плывалска библиотека, заједно са још 48 библиотека у систему као пуноправна чланица Виртуелне библиотеке Црне Горе (ВБЦГ) и корисник програмске опреме COBISS, активно учествује у систему узајамне каталогизације креирањем записа у узајамну базу података КОБИВ.ЦГ као и презиманњем библиографских записа из узајамног у локални електронски каталог. У 2024. години одвијао се рад на обради библиотечке грађе. На обради библиотечко-информационе грађе радила су четири библиотекара каталогизатора

4. Рад на пројекту Виртуелна библиотека Црне Горе

„Фонд књига породице Дрaгашевих” Даница Дрaгашевих је била управница Градске библиотеке од 1953. до 1956. године, иначе је била сугрупа Вука Дрaгашевиха, који је био предсједник градског одбора, чијом заслугом и великим ангажовањем је и сарађен Дом културе за 3 године, почет је 1947. а завршен 1950. и 25. маја почео са радом када се и Библиотека уселјава у свој простор. „Фонд књига породице Данице Дрaгашевих” основан је 2001. године. До сада смо добили значајан број публикација, преко 2000 књига, и новчаних средстава да ми купимо књиге према нашим потребама и новца за куповину других техничких ствари које су потребне Библиотеци у осавременивању њеног рада. Највериднији дио Фонда чини збирка „Нобеловци” која сдржи дјела добитника Нобелове награде за књижевност од 1901. до данас. Тако да данас у нашој Библиотеци постоји свака књига која је добила Нобелову награду. И поред добре овајештености и изграђеност укупца, при избору књига дародавац је скоро редовно консултовао наше библиотекаре. Тако смо заједно чували Библиотеку од кича и неукуса сваке врсте, што није баш лако у вријеме кад се штампа огромна паралитература која пријети да прекрије и поништи и оно мало новообјављених дјела од истинске књижевне и естетске вриједности.

2. Фонд књига породице Дрaгашевих

Библиотечки фонд се константно обнавља. Није то изостало ни током 2024. године како читаоци не би осјетили ни у једном тренутку да нису у току са дешавањима кад је ријеч о свим областима и жанровима који их интресују или уколико желе да имају најактуелнија издања. Запослени у Библиотеци су по налогу директорице пред 67. Међународни сајам књига у Београду сачинили листу дезидерата за набавку књига. Сарадњом са издавачким кућама из Црне Горе, књиге смо куповали по веома повољним цијенама. Осим стручне литературе, полице Библиотеке обогате су и са занимљивим и актуелним насловима из области белетристике, психологије, историје и литератром за најмлађе кориснике. Књижни фонд Библиотеке обновљен је и значајним бројем књига и других публикација које су овој установи културе дате на поклон.

2. Праћење издавачке продукције

са лиценцом за узајамну каталогизацију, односно одговарајућим привилегијама за обраду монографских и серијских публикација, саставних дијелова, интегративних и електронских извора и један књижничар, каталогизатор на обради публикација са Дјечјег одјељења.

Радило се, прије свега, на инвентарисању, каталогизацији и класификовању набављених публикација, као и обради и инвентарисању листова и часописа. Каталогизација је рађена према јединственом међународном стандардном библиографском опису (ИСБДМ). Књижни фондови су класификовани по систему универзалне децималне класификације (УДК). У 2024. години у локалној бази података ЈУНБ „Стеван Самарцић” укупно је креирано 3259 публикација. Од тога 3034 монографске публикације, 225 серијских публикација, Током 2024. године искреиране су 653 библиографске јединице.

5. Сарадња са Националном библиотеком Црне Горе „Ђурђе Црнојевић” и стручни надзор

Поред учешћа у Пројекту виртуелне библиотеке Црне Горе, Библиотека је координирала своје активности са Националном библиотеком „Ђурђе Црнојевић” са Цетиња и у другим пословима као што су размјена информација, међубиблиотечка позајмица, стручно обучавање кадра, послови матичне службе и размјена књига и часописа из фонда мултипликата. У оквиру своје надлежности из домена матичности и обавезе праћења стручног рада у библиотекама, Матична служба Националне библиотеке ЦГ „Ђурђе Црнојевић” обавила је редовну годишњу посјету Библиотеци у Пљевљима, на основу Закона о библиотечној дјелатности („Службени лист ЦГ”, бр.49/10, члан 37) и Правилника о ближим условима и начину вршења послова матичне библиотечке дјелатности („Службени лист ЦГ”, бр. 58/11). Драган Радусиновић, референт у Матичној служби Националне библиотеке ЦГ „Ђурђе Црнојевић” је извршио надзор 20. 6. 2024. године, између осталог наводи следеће: Поред редовних активности као што су набавка нових библиотечких јединица, њихова техничка и стручна обрада, вршење матичне службе и рад са корисницима, Библиотека је веома активна и када су у питању културне манифестације које житеље Пљеваља увијек обрадују неким новим програмским садржајем. У протеклој години тих програма је било тридесетак. Књижевне вечери, промоције, Завичајни сусрети писаца, свакако најзначајније мјесто имају Дани хумора и сатире Вуко Безаревић већ XXXVIII заредом, као и новоустановљена награда „Душан Грбовић”. Стална комуникација се одвија на релацији Библиотека – читалац као и редовним посјетама дјецe школског узраста Библиотеци, али и организовањем креативних и едукативних радионица за дјецу, како би им се приближила књига и читање. Да би анимирали читалачку публику, Библиотека преко свог сајта који се редовно ажурира, обавјештава о новим насловима посебно белетристике као и свим дешавањима у организацији исте. Већ деценимана Библиотека има своју издавачку дјелатност, па је и у 2024. години издала 2 публикације. Посебна пажња поклања се сталној едукацији својих упослених присуством конференцијама, округлим столовима, семинарима, радионицама, посјетама сајмовима књига, сталном сарадњом са библиотекама у земљи и окружењу.

Закључак је недвосмислен да ЈУНБ „Стеван Самарцић“ у свим сегментима свог дјеловања постиже изванредне резултате, што је само наставак традиције коју ова установа баштини. Принављање фондова, њихова стручна обрада, рад са корисницима, вршење послова матичне службе, организовање посјета, радионица, рад са најмлађима, културне манифестације, издавачка дјелатност у циљу популарисања књиге и читања као и обogaћивања културног живота житеља Пљеваља, обавља на најбољи могући начин.

6. Рад са корисницима, давање потребних информација

Током 2024. године Библиотека је обновила свој фонд са укупно 3201 примјерка књига, од чега је 336 купљено, а 2865 добијено путем поклона. Ово је показатељ добре сарадње Библиотеке са грађанима. На одјељењу за одрасле уписано је 234 члана, издато 3214 књига, раздужено је 4461, купљено 336 књига а на поклон је добијено 2865 књига. На дјечјем одјељењу је издато 2275 књига, враћено је 2298 књига. Учлањено је 449 чланова купљено је 113 књиге, а путем поклона је добијена 209 књига. Чланарина је износила 5 € на годишњем нивоу за ученике, незапослене, пензионере и студенте, за запослене 10 €, док је за предшколце и дјецу са сметњама у развоју учлањење бесплатно. Сопствених прихода је остварено 5. 712, 58 €. Ови приходи односе се на приходе од чланарине, позитивне камате и прихода од новчаних казни од спроведених дисциплинских потупака.

Грађани су у редовно посјећивали Библиотеку користећи књижни фонд и користећи читаонички простор Библиотеке. Запослени су свакодневно на услузи корисницима за сву помоћ око израде стручних и научних радова као и пружању других потребних информација.

7. Пропагирање књиге и читања

Пропагирање књиге и читања одвијало се кроз разне облике комуникације са читалачком публиком: кроз непосредну комуникацију библиотекара и корисника, пласирање библиотечке информације преко интернета, оглашавање нових публикација у локалним медијима и организацију књижевних вечери, едукативних, креативних и литерарних радионица, предавања за основце и средњошколце. Библиотека има свој сајт (www.narodnabibliotekarv.me) који редовно ажурира и путем кога обавјештава ширу јавност и пружа информације о својим активностима.

15. јануар 2024. године

**ПРЕДСТАВЉЕНА КЊИГА “ЗНАМЕНИТИ СРБИ ИСЛАМСКЕ
ВЕРОИСПОВЕСТИ” САЛИХА СЕЛИМОВИЋА**

Народна библиотека “Стеван Самаруић” уприличила је промоцију књиге професора Салиха Селимовића “Знаменити Срби исламске вероисповести”. Промоција је одржана 15. јануара 2024. године у Скупштинској сали у Пљевљима. О књизи су говорили: аутор и књижевник Рајко Палибрк.

Госте и бројну публику, љубитеље писане ријечи, а нарочито историјско-географске грађе поздравила је директорица Народне библиотеке Божана Раџић, Његошевим стиховима “Брат је мио ма које вјере био, када братски чини и поступа.”

Књига “Знаменити Срби исламске вероисповести” доноси биографије 74 угледна имена, личности из шест минулих вијекова. Разматрајући њихове животе и опредељења као оставштину за будућност, уз лично познавање литературе и извора, Салих Селимовић сугрише дух знања и поштења, толеранције и уважавања.

Селимовић у предговору књиге наводи да су у њој представљене биографије знаменитих Срба исламске вероисповјести, који су оставили неизбрисив траг у бурној прошлости ових крајева од 15. вијека до данас.

У књизи је представљен и њихов богат рад од интереса за српски народ, на културном и научном пољу. Професор је књигу посветио мудрим, неустрашивим и часним личностима, којима другемо да буду извучени из народног заборавља.

Међу истакнуте Србе за вријеме турско-османске владавине, Селимовић убрза Иса-бета Исаковића, Скендлар-бегу Црнојевића, лозу Соколовића, у којој посебно мјесто припада Мехмед-пашини, градитељу моста на Дрини у Вишegradу и низа задужбина широм поробљених српских земаља и турске царевине.

Странице су посвећене и Хусеин-капетану Градашчевићу, познатијем као Змај од Босне, Омер-пашини Јатаку, као и групи књижевника крајем 19. и почетком 20. вијека.

Из богате историјске грађе, аутор доноси појединости о Мустафи Голубићу, доктору Мехмеду Спахи, муфтији Зекеријаху Зеки Ђинари, муфтији Мурату Шехералићу.

Посебну пажњу читалаца привући ће биографије интелигенцијалаца, академника и књижевника који су обилежали последња вијек, међу којима су Авдо Хумо, Хасан Бркић, Осман Карабеговић, Хамза Хумо, Меша Селимовић, Осман Ђикић, Скендер Куленовић, Дервиш Сушић, Ђамил Сијарић, др Исо Калач, Емир Куствурица, Мухарем Баздуљ, проф.

др Каплан Ђуровић, др Мехмедалија Нухић и многи други.

- Као прави и искрени пријатељ Пљевља и свих Пљевљака, историјар Салих Селимовић је већ више од двије деценије присутан у Пљевљима преко својих бројних научних радова у којима је на аргументован начин освјетлио бројне стране историје овога краја у различитим периодима. Ако би се на једно мјесто сабрали сви његови радови на тему историје пљевљског краја и мјеста и лоза овог подручја у историји Старе Рашке којој припада то би била вриједна и занимљива књига, искрено се надам да ће се то ускоро и десити и да ће Пљевља добити поуздано свједочанство о својој историји од аутора са непоновљивим маниром да свјукупно сагледа бројне и често контрадикторне историјске изворе и да их јасно, прецизно и истинито презентује читаоцима. У књизи “Знаменити Срби исламске вероисповести” аутор убрза и угледне Пљевљаке исламске вероисповјести, који су се без сумње јасно изјашњавају као припадници српског народа:

Хусеин - паша Бољанић, Омер - бет Бајровић и муфтија Зекеријаш Пинара, истакао је књижевник Рајко Палибрк.

Салих Селимовић рођен је 25. октобра 1944. године у Тешњу. Основну школу и гимназију завршио је у родном граду Тешњу, студије историје и географије завршио је на Сарајевском универзитету. Радни вијек је провео у просвјети на подручју Сјенице и Бијелог Поља. Историјом као науком професор Селимовић се почео бавити одмах по завршетку студија, а области његовог посебног интересовања су поријекло породица и исламизација јужнословенских простора, с посебним нагласком на демографске и миграционе пропесе у Рашкој области.

Аутор је 21 књиге и 115 стручних, научних и многих публицистичких радова. Сарадник је више музеја и архива. Учесник је бројних домаћих и међународних научних скупова, округлих столова и трибина.

Редовни је члан Матице српске, академик Српске развојне академије и члан Удружења књижевника Србије.

Добитник је Вукове награде за 2013. годину као историчар истраживач, Грамате Милешевске епархије, награде „Гордан Ранитовић“ хуманитарне организације „Стара Рашка“ из Београда, Велике награде задужбине „Родолуб Нифиоровић“ из Београда и многих других признања.

31. јануар 2024. године

ВИБЛИОТЕКА УПРИЛИЧИЛА СУСРЕТ УЧЕНИКА СРЕДЊЕ СТРУЧНЕ ШКОЛЕ И ОШ „РИСТАН ПАВЛОВИЋ“ СА ПЈЕСНИКОМ НЕВЕНОМ МИЛАКОВИЋЕМ

У читалници Народне библиотеке „Стеван Самарић“ организован је књижевни час и дружење ученика Средње стручне школе и Основне школе „Ристан Павловић“ са пјесником Невеном Милаковићем.

У предивном и инспиративном амбијенту, и у једној крајње срдечној атмосфери, пјесник Невен Милаковић је разговарао са знаткиљеним ученицима који су дошли у пратњи својих професорица српског језика и књижевности Снежаном Гружић и Снежаном Бујаковић.

Директорица Библиотеке, Бојана Тачић, у свом уводном слову поздравила је све присутне и захвалила им се што су, препознавши значај оваквих сусрета, дали несебичан допринос промовисању књиге и књижевног стваралаштва.

Књижевник Невен Милаковић је рођени Подгоричанин који живи и ствара у Бару. Читав свој вијек посветио је писању стихова и романа. Невен Милаковић је до сада објавио тридесетак књига поезије и прозе од којих су најпознатије: „Виола са Кошара“, „Љилани“, „Радост покајања“, „Било једном“, „Земља“, „Горка књига“, „Лвијеге добра“, „Очев шамар“, „Подгоричка исповијест“, „Мајци Божијој на аманет“ и друге. Бројне Невенове пјесме посвећене су светитељима Српске православне цркве. Милаковић је за пјесму „Виола са Кошара“, 2019. године у Београду награђен Златном плакетом Министарства одбране Србије.

Најинтересантнији сегмент сусрета свакако је непосредни, искрен и отворен разговор између ученика и пјесника Милаковића, у оквиру кога су ученици сазнали многе занимљиве детаље од нашег госта, као на примјер када је почео да пише пјесме, ко су његови узор, у чему је налазио инспирацију и слично.

У више наврата, Милаковић је цитирао знаменитог пјесника Момира Војводића кога је доживљавао као свог књижевног узора и учитеља. Инспиран његовим запажањем да је „пјесма која није између корица као бескућница“, Милаковић је подстакао све пјеснике да објављују своје пјесме.

Иако препознатљив по чаробним стиховима пјесме „Вила са Кошара“, Милаковић истиче да једног пјесника никада не би требало поистовјеђивати искључиво са једном пјесмом. Он вјерује да би стихови по којима је одређени пјесник препознат, морали да инспиришу и подстакну младе да истражују даље о његовом стваралаштву.

Конкретно, као своје најзначајније дјело Милаковић наводи „Сонетни вијенац о Јасеновцу“, иако је најпопуларнији по стиховима посвећеним у славу и част јунака са Кошара.

Такође, Милаковић је поручио ученицима да је љубавна поезија, вјероватно, изнад родољубиве. Због тога, на његовој листи омиљених пјесника налази се један Алекса Шантић, али и Ђорђе Балашевић, кога је назвао „фасцинантним пјесником“.

Ученици су рецитовали стихове пјесама Невена Милаковића, чиме је завршено ово прелијепо дружење.

31. јануар 2024.

ПРЕДСТАВЉЕНА ЗБИРКА ДУХОВНЕ ПОЕЗИЈЕ „РАДОСТ ПОКАЈАЊА“ НЕВЕНА МИЛАКОВИЋА

У сали Скупштине општине Пљевља, 31. јануара 2024. године, Народна библиотека представила је збирку изабране духовне поезије „Радост покајања“ пјесника и књижевника Невена Милаковића.

Збирком пјесама „Радост покајања“ Невен Милаковић је упловио у свијет духовности не као посматрач, већ као судионик који своја нова искуства и спознаје темељи на провјереним извориштима духовног наслеђа предака.

Милаковић припада оној ријеткој групи пјесника који пишу душом и срцем, своју поетику одијева моћним лирским набојем, који слиједе интуицију и најчистија лична осјећања.

Сваки књижевник је помало подвижник, јер књижевност њега преображава као што он преображава нас својим стваралаштвом.

Невенена поезија дотиче молитвену димензију бића, она надраста књижевност и постаје видовита чежња језика и духа, он созерцава суштину живота и свијета, дотиче саму истину, то јест Божија начела.

Без амбиција да размиче густо насељену књижевну сцену и прави мјеста за себе, написао је књигу која може да борави и у ваздуху, и засигурно неће ишчезнути.

Пјесничким тиховањем, богопознањем Невен Милаковић пише боље од многих који мисле да су писци. И слика за своју душу, мада успут и друге душе дотиче. Он је

мисонар. Његовом душом провејава дах бесмртне радости, јер његово срце игра у сусрету са светитељима о којима пише:

Милаковићева лирска путања веома је уравнотежена. Читка, прегледна, духовно укоријењена, нема ту посебних фаза, нема ни експеримената, све тече и спокојно се разлива, као нека упорна, тајанствена и тиха радост, као утјека.

Разознала и проницљива Невенова pjesма се безусловно повинује божјој правди и акустици – без трунке гордости, без побједничке позе и њој одговарајуће звучне подлоге.

Сагледавајући благочестиво гранање Невенове службе светитељима и свитељскама које представља у збирци Радост покајања, аутентично pjesничко свједочанство, увјерава нас да је поезија, више од било каквог знања, неопходна послушност. Вјерност и савршена дисциплина. Ако пажња попусти, ако дикција постане наметљива, дух поезије неповратно ишчежава, а pjesник остаје сам са својим патетичним и празњикавим ријечима. Клица његовог дара и стваралаштва, разоткрива дубину личности из које извире оно што је у извору.

Код Невена је исконски вјеродостојно, све пажљиво изаткано златкастим нитима новорођених реченица. Риједак је случај да се животно и унутрашња лирска путања, биографија и интонација тако срећно подударују. И заједничким снагама мирно уздику према Творцу.

Књижевно вече су као и обично, pjesмом и рецитацијом употпунили ученици Средње стручне школе и Гимназије „Танасије Пејатовић“;

9. фебруар 2024. године

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА „СТЕВАН САМАРИЊИЋ“ ПЉЕВЉАЦИМА ПРЕДСТАВИЛА „ЦРНОГОРСКО ПИТАЊЕ“ И „ЗЕМЉОПИС КРАЉЕВИНЕ ЦРНЕ ГОРЕ“

У пренуној сали Скупштине општине Пљевља, а у организацији Народне библиотеке „Стеван Самарић“, представљен је репринт издање зборника докумената „Црногорско питање“ које су приредили др Владимир Јовићевић и др Будимир Алексић.

Пред заинтересованом публиком нашло се и фототипско, репринт издање „Земљописа Краљевине Црне Горе“. Ријеч је о ујубенику који је био најмијењен ученицима 3. разреда основних школа. Приредили су га Буро Поповић и Јован Рогановић, а штампан је на Цетињу, у краљевској државној штампарији 1911. године.

Директорица Божана Рачић, у улози модератора, нагласила је да је „Црногорско питање“, након пуних двадесет година када је штампано прво издање, поново пред научном и ланчком јавношћу. Ријеч је о публикацији која садржи првоизворне историјске изворе које свједоче о националном, језичком и вјерском идентитету Црногораца.

Предједник Општине Никшић, Марко Ковачевић, изразио је велико задовољство због тога што има прилику да говори у „другом по реду највећем граду Старе Херцеговине - Пљевљима“ која су, као и Никшић, нешто касније ушла у састав Црне Горе.

„Поставља се питање зашто би Никшић и Пљевља хтјели да се уједине са Црном Гором. Одговор је јасан - зато што је то исти народ“, поручио је Ковачевић и додао да је то историјска истина коју морамо сачувати.

Председник Општине Никишић Марко Ковачевић је, према ријечима др Будимира Алексића, и нагласио значај због тога што је репринт издање "Земљописа" и угледало свјетлост дана. "Колико је важно ово дело, најбоље свједочи реакција црногорских сепаратиста који су реаговали жупно у медијима, као да смо објавили Хитлеров Мајн Камф, а не уџбеник за географију из времена Краљевине Црне Горе. Као да је ријеч о субверзивној литератури која је опасна за евроатлански пут Црне Горе. А деца су учили да су Црногорци диио српског народа, што је очигледно опасно тим структурама", поручио је Алексић.

Нешто више о књижи рекао је књижевник Радомир Уљаревић, као уредник овог издања "Зборника". "Ово је био прави издавачки подухват када је прије 20 година изашла из издавачке куће "Октоих". Када искушава демон, прво заповиједа да будеш оно што ниси. Српски народ је вјекovima одолијевао демонском напору да будемо оно што нисмо.

Тако смо, само три дана након што је ова књига изашла из издавачке куће "Октоих", добили налог да напустимо просторије у којима смо били пуних 10 година. Да не поминемо разне пријетње и малтретирања. То говори колико је ова књига забављала фансификаторе историје. Ова књига негује културу сјећања и она зато толико боли оне који се залажу за успостављање новог идентитета.

Професор Универзитета Црне Горе, др Мирослав Додеровић, представнио је публици саму композицију дјела, анализирајући подробније садржај и структуру дјела које броји око 80 историјских докумената која третирају "Црногорско питање" кроз три цјелине: језик, цркву и државу.

13. фебруар 2024. године

БИБЛИОТЕКА ОРГАНИЗОВАЛА ЕДУКАТИВНУ РАДИОНИЦУ ЗА УЧЕНИКЕ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ "БОШКО БУХА"

У посјети Народној библиотеци "Стеван Самарић" боровили ученици III разреда Основне школе "Бошко Буха".

У пратњи професора разреда Наставе Виолете Лончар, Едвине Челебић и приравнице Бојане Старевић, наши драги школарци су успјешно завршили радионицу "Причам ти причу".

Ријеч је о радионици едукативног карактера која је намијењена ученицима трећег разреда. Ова активност има за циљ промовисање књиге и читања, подстицање дјецe да кроз игру, дружење, заједничким радом стиичу нова знања и навике коришћења услуга Библиотеке. Акцент је свакако на стварању атмосфере блискости са књигом, дакле когнитивна и мотивациона функција књиге. Библиотеку желимо да учинимо препознатљивом на културној мапи нашег града, поручила је директорица Бојана Ђачић.

Дјецу треба да учимо да читају добре књиге, да гледају представе, да раде оно што ће их олеменити и учинити срећним.

Беома је значајно да у ери савремене технологије и претјеране конзумације интернета и друштвених мрежа сачувамо културу читања, негујемо менталну хигијену, да мотивишемо дјецу да слободно вријеме проводе уз књигу, јер с књигом кораћају кроз живот, а читајући спознају праве вриједности.

Ово је само једна у низу активности Народне библиотеке "Стеван Самарић" које се спроводе у циљу популаризације књиге и читалачких навика у оквиру школске популарације.

16. фебруар 2024.

УЗ ЗВУКЕ ГУСАЛА ПРОМОВИСАНА ЗБИРКА ПЈЕСАМА "КОШМАРИ СА
КОШАРА"

Након више успјешних промоција, збирка пјесам "Кошмари са Кошара" аутора Данила Васојевића, представљена је и у родном граду Јунака са Кошара Предрага Пеђе Леовца. У организацији Народне библиотеке "Стеван Самарић", велики број наших суграђана имао је прилику да доживи најмаркантније моменте епске битке на Кошарама преточене у стихове Данила Васојевића који је, према сопственом признању, ову збирку написао за свега два дана и двије ноћи.

"Постска творевина Данила Васојевића посвећена је пакленим данима Битке на Кошарама, која је окрвавила Васкрс ратне 1999. године", рекла је на самом почетку директорица Библиотеке Бојана Рачић, истичући да аутор поетским родословом оживљава страдалну судбину голобрадих младих, генерала, генерала, безимених љекара, полицајаца и резервиста, враћајући нас у прошлост до изворних вриједности које макар сакривене у вихорима времена, никада не престају.

Данило Васојевић је по основној вокацији, специјалиста орадне хирургије који живи и ради у Београду, али и аутор осам збирки пјесам и једног романа, пјесник који своје књижевне иконописе излаже оштроумно, молитвено бли над умом нижући свој псалмопој од Паштрика, Призрена, Дренице, Ибра, Ситнице, Дечана, Пећаршије, истином поковава непријатеље, а језиком поезије охрабрује нас и кријепи.

Поред аутора који је са посебном емоцијом и надахнутим рецитовао стихове својих пјесам, присутнима се обратио и вајар споменика Јунацима са Кошара Миодар Мишо Роган који је са публиком подијелио своје необично искуство које се тиче самог настанка овог импозантног споменика, истичући да је прије осам година, "сањао скулптуру хероја са Кошара", те да је од тог сна, заправо, и све почело.

Бече је увеличано и присуством поручника Војислава Перовића који је 1998. године отишао на Космет као "испомоћ" из батерије Оклопно-механизоване Бригаде са сједиштем у Суботици. Ријеч је о човјеку који је, према ријечима директорице Рачић, најзаслужнији Кошаре живи вратили својим домовима.

На самом почетку свог надахнутог сјећања на ратну 1998/1999. годину, Перовић се захвалио на гостопримству, али и улутито посебне поздраве нашим суграђанима који су присуствовали манифестацији: Дарку Зековићу, учеснику многих битака на Косову и Метохији, као и рођеном брату Предрага Пеђе Леовца, Павлу Леовцу.

Промоцију збирке пјесам су отвориле сестре Ђиљанић, док су звуци гусала народних гуслара Бошка Вујачића, Желька Вукчевића, Горана Перовића и Дарка Цупаре, дочарали емоцију коју су предивни стихови Данила Васојевића изазвали код сваког Пљевљака који је својим присуством увеличао ово незаборавно вече, указујући да су сви они који су се борили или животе положили на бранику своје Отацине, заправо, имали и рашта полити.

21. фебруар 2024.
БИБЛИОТЕКА ОБИЉЕЖИЛА МЕЂУНАРОДНИ ДАН МАТЕРЊЕГ ЈЕЗИКА

Народна библиотека "Стеван Самарић" је организовала едукативне интерактивне радионице за ученике шестог разреда ОШ "Салко Алковић". У пратњи професорица Верице Бранеш и Светлане Кнежевић, ученици су активно учествовали и показали значајно интересовање за радионицу на тему "Међународни дан матерњег језика". Радионице је водила професорица српског језика Ивана Цвијетић. Ученицима је указано на значај матерњег језика као носioca идентитета, традиције и културних вриједности једног народа. Збор процеса глобализације и експанзије енглеског језика све већи број језика је угрожен и лингвисти упозоравају да би до краја овог вијека могло да нестане чак деведесет одсто језика који се данас говоре. Зато је о значају очувања и његовања матерњег језика неопходно говорити у свакој прилици, а не само поводом Међународног дана матерњег језика.

28. фебруар 2024. године
БИБЛИОТЕКА ПРОМОВИСАЛА ЗБИРКУ ПЈЕСАМА ДАРКА БОНДОВИЋА
"ШАПАТ СРЦА"

У сали Скупштине општине Пљевља, а у организацији Народне библиотеке "Стеван Самарић", одржана је промоција збирке пјесма нашег суграђанина Дарка Бондовића "Шапат срца".

Дарко Бондовић је, као што је то напоменуо Миленко Јовић, искорачио на књижевну сцену Пљевља још 2021. године пјесничком књигом "Занесен љепотом". "Интересовање које је изазвала њена промоција и утисци проишавши са ње били су подстрек аутору да крене у нову поетску авантуру изазовног наслова "Шапат срца". Инспирација животом и вјером да ће доћи бољи дани, да ће сунце радости опет почети да грије, која је обилежила његову прву књигу, наша је централно мјесто и у његовој другој књизи коју започиње пјесмом "Да будући дани буду бољи", рекао је Јовић који је, читајући стихове, представио стваралачки опус Дарка Бондовића, филгрантски приступајући емотивним доживљајима и порукама самог аутора.

Миленко Јовић, као предсједник Књижевног клуба "Далма", вишегодишњи предсједник Савјета Луголовенских дана хумора и сатире "Букоко Безаревих" и личност која је оставила снажан печат на пљевљаској културној сцени, своје језгровито излагање завршио је поруком: "Сигуран сам да ће ова књига пригрити читаоца". Директорица Библиотеке Бојана Ђачић истакла је да поезија Дарка Бондовића потврђује моћ пјесничког надахнућа, која лако налази читаоце и поклонице, али и побуђује многа питања на која одговоре тражимо у себи.

Дарко Бондовић, ријетка је, и по много чему јединствена стваралачка личност. Његова поезија је потекла из дубоког емотивног врећа. Из срца пуног емпатије настао је његов поетски родослов. Најузвишенија вријет у његовом пјесничком опусу су два мотивска епиграма. Кроз призму завичаја исказује свој лични идентитет, али изразити емоцију

12. март 2024. године

КЊИЖЕВНИ ПОРТРЕТ МУХАРЕМА БАЗДУЉА ПРЕДСТАВЉЕН ПЉЕВАЉСКОЈ ПУБЛИЦИ

Дарко преноси и употребљавањем људских емоција које произилазе из љубави, стварајући тако дјело које додирује срце читалаца. Џељокупни поетски опус Дарка Бондовина, баштинни један оригиналан духовни орјентир који су му даровала његова завичајна, пљеваљска небеса, казала је Бачић и нагласила да Бондовић потврђује pjesника који воли и разумије живот, дарујући нам стихове као путоказе дјетињства, успјеха, љубави и носталгије. На самом крају, присутној публици обратио се и Радомир Терзић који, упркос чиненици што је од средњошколских дана, па надаље кроз цијелу професионалну каријеру највећу пажњу посвећивао природним наукама, активно прати књижевно стваралаштво и чаробни свијет поезије.

„Читао сам pjesме из збирке док су биле још у рукопису. Али, тек када сам узео књигу у руке, био сам пријатно изненађен са неколико ствари. Доцкале су ме предивно дизајниране корице, илустрације које су подударне са pjesмама, урађена је и каталогизација, тако да комплетна форма књиге одише професионалношћу. Али, када сам са форме прешао на суштину, имао сам утисак да неке стихове први пут читам. Дарко је међу корице ове књиге смјестио неколико изузетних и антолошких pjesама“, казао је Терзић који дуго прати развој Дарковог pjesничког стваралаштва, а кога познаје и ван поезије, и дао признање нашој установи што пружа рuku новим и младим ствараоцима, и што својим активностима прати и посмјешује њихов рад.

У његовим pjesмама, сматра Терзић, туга није сива и сама себи циљ.

„Она је више сјетна, што говори о Дарковом осјећају за мјеру. У стиховима нема ништа нејасно и затонетно, има само несобичне љубави према свему што га окружује“, каже Терзић и додаје да у обје збирке, откривамо љубав и поштовање према свему што је Дарку светиња: према жени, завичају, домовини, родбини, шаху.

Пjesничко вече уљепшало су рецитовањем Даркових pjesама, ученици Средње стручне школе: Наталија Пантић, Теодора Пуповић, Ана Тошић и Данило Лекић.

У пренуној сали Скупштине општине Пљевља представљен је књижевни портрет истакнутог српског и босанско-херцеговачког новинара, књижевника и есејисте Мухарема Баздуља.

Захваљујући самом госту и његовој спонтаности, али и осталим учесницима трибине академичку Салиху Селимовићу и др Владану Бајчети, пљеваљска публика је имала прилику да доживи рад и стваралаштво Мухарема Баздуља у једној надаве пријатељској атмосфери, лишеној уобичајених формата који су предвиђени за овакве манифестације. На самом почетку свог излагања, а што је код присутних изазвало посебну пажњу, Баздуљ је издвојио један интересантан детаљ из свог живота.

„Ја сам за Пљевља први пут чую у основној школи у Травнику када је један мој друг рекао да на распуст иде код баке у Пљевља. И тај мој друг Милија, кога сам задњи пут видио у априлу 1992. године... сам сам га видио, ту је у публици. Много ме је то додирнуло. Као да

сам се спојио са неким дијелом себе који сам скоро заборавио. Живео је у зрадама које се зову Куле...“

Наш Пљевљак, др Бајчета, пренио је своје лично пријатељство и вишегодишњу сарадњу и на саму књижевну веш, па је у једној непосредној комуникацији и у отвореном разговору са Баздуљом, настојао да освијетли из различитих угла ова његов портрет као ствараоца. Бајчета је, на тренутак, дотакао и Мухаремов однос према поезији, истичући да он посебно воли и рок поезију.

„Већ дуже вријеме опсеивно купујем књиге поезије. У неким чудним и неправилним интервалама напишем понеку пјесму, најчешће у слободном стиху“, рекао је Баздуљ, прочитавши стихове једне од својих пјесама која се зове „На тргу цвијета“:

Сјутрадан, у читаоници Народне библиотеке „Стеван Самарић“, директор РТВ Пљевља Миливоје Крчић урадио је интервју са нашим уваженим гостом.

Мухарем Баздуљ је рођен у Травнику 1977. године. Објавио је осам романа који су превођени на енглески, њемачки, полски, бугарски и македонски језик. Осим романа, пише кратку прозу, есеје и публицистику. Редовни је колумниста сарајевског „Ослобођења“ и београдске „Политике“.

15. март 2024. године

РАСПИСАН КОНКУРС ЗА НАГРАДУ „ДУШАН ГРБОВИЋ“

Ју Народна библиотека „Стеван Самарић“ је ове године расписала V Конкурс за награду „Душан Грбовић“, намијенјену најбољим поетским остварењима младих аутора из градова са сјевера Црне Горе: Пљевља, Жабљак, Шавника, Плужина, Бијелог Поља, Мојковаца. Циљ нам је да се млади људи подстакну да пишу поезију, да читају књиге, боре се рјешити и инспришу стиховима најбољих пјесника. Да обогате свој пјеснички свијет који ће подијелити са нама.

Установљењем једне овакве награде Библиотека је, осим што цијени значај књижевне традиције и подстигне културне активности у својој средини, исказала и посебну бригу о дјелу пјесника који је препано и на трагичан начин изгубио свој млади живот у ласеновачком логору.

Душан Грбовић је у својој поезији тежио једном високом етичком идеалу, он није пјесник дубоких и снажних емоција нити пјесник мисаоних узлета и заноса. Он је првенствено добар оперватор друштвених неправди, гласоговорник потлачених и подјармљених слојева друштва, а његов поетски сензибилитет вођен је свијешћу о бројним класним разликама и неправдама.

Вјеровало је овај пјесник - борац у бољу будућност и за њу се борио и пушком и пером, али нажалост слободу није дочекао. Библиотека „Стеван Самарић“ је 2016. године издала књигу „Собрани књижевни радови“ Душана Грбовића коју је приредио Добраво Аранитовић и установила награду за поезију.

21. и 22. март 2024. године
У БИБЛИОТЕЦИ ОБИЉЕЖЕНИ СВЈЕТСКИ ДАН ШУМА И СВЈЕТСКИ ДАН
ВОДА

У читалници Народне библиотеке "Стеван Самарић" обиљежен СВЈЕТСКИ ДАН ШУМА (21. март) и СВЈЕТСКИ ДАН ВОДА (22. март), у присуству ученика IV-2 и IV-3 одјељења Основне школе "Ристан Павловић", предвођених професорима разреда Мирјаном Борчић и Лазаром Лућаром.

У уводном дијелу приказан је кратки анимирани филм "Значај шума" редитеља Мирка Матовића, који је доживио велики број пројекција на бројним међународним филмским фестивалима.

"Значај шума" је анимирани филм едукативног карактера који говори о значају шума у Црној Гори, које су по вриједности шумских површина, разноврсности и утицају на животну средину међу најквалитетнијим у Европи. Надаље, кроз квин знања, деца су обновила усвојено знање о шумама и водама, али и научила нешто ново. На овај начин, вјерујемо, додатно је подигнута свијест наших најмлађих о значају заштите животне средине и свим бенефитима које здрава животна средина оставља на здравље цјелокупне популације. Ово је још једна у низу успјешних активности Народне библиотеке "Стеван Самарић" која има циљ да популаризује значај ове јавне установе у васпитно-образовном процесу ученичке популације и да учествује у изградњи једне нераскидиве везе између плевалских школа и библиотеке.

21. март 2024. године
МЕЂУНАРОДНИ ДАН ПОЕЗИЈЕ ОБИЉЕЖЕН НА НЕЗАБОРАВНОМ
ПОЈЕСКОМ ЧАСУ

Након СВЈЕТског дана шума и СВЈЕТског дана вода, у присуству ученика старијих разреда Основне школе "Салко Алковић" и њихових професора, обиљежен је и СВЈЕТСКИ ДАН ПОЕЗИЈЕ (21. март).

Овај међународни празник који слави стихове и креативни pjesнички израз установљен је од стране УНЕСКО-а још 1999. године. Подјетимо, сврха овог дана је промоција читања, писања, објављивања и поезије у шкољству широм свијета; али и "давање нових подстицаја и признања националним, регионалним и интернационалним поетским покретима".

Наш гост био је pjesник Миленко Дачевић који потиче из Црне Горе, а живи и ствара у Републици Српској.

У једном искреном, спонтаном и срдчаном разговору са ученицима, Дачевић је представио свој pjesнички аутопортрет, говорио о својим омиљеним pjesницима и писцима, инспирацијам, мотивима, настојећи да присутним ученицима додатно раскрили љубав према поезији јер се међу њима, убијени смо, налазе и будићи pjesници, али и да их pjesнички едукује, усмјери и посаветује кроз безброј својих крајње интересантних личних примјера сазријевања као pjesника и човјека.

Поетски час је уљепшан дивним рецитацијама стихова из богатог пјесничког опуса Миленка Дачевића, а за то су се потрудиле Тамара Вујановић, Тамара Крвавац, сестре Ива и Неда Шљивић, Маша Ђуковић, Невена Лучић, Ивана Јоксовић и Тијана Котлаја.

22. март 2024. године

НЕЗАБОРАВНО КЊИЖЕВНО ВЕЧЕ СА ЕНЕСОМ ХАЛИЛОВИЋЕМ

Гост Народне библиотеке „Стеван Самарцић“ био је истакнути књижевник и новинар Енес Халиловић.

Разговор са њим водили су директорица Бојана Ђачић и књижевник Рајко Палибрк – који је и рецитовао пјесме нашег госта, док је успостављена и интересантна комуникација са присутном публиком, која је имала част да чује велики број интересантних, поучних, али и веома потресних личних свједочења која никога нису оставила равнодушним.

Развојни пут овог ерудите и несумњиво истакнутог интелектуалца почео је са неких 15 година, када се, као дјечачић, отиснуо у свијет стваралаштва, тј. када је почео да пише. Од тада, па до данас, Халиловић је успио да напише велики број збирки поезије и прича. Писао је и пише драме и романе. Основао је књижевни часопис „Сент“ и књижевни интернет часопис „Eckermann“.

Према званичној биографији Енеса Халиловића, његове приче, поезија и драме Енеса Халиловића објављене су на енглеском, пољском, француском, македонском, турском, албанском и бугарском језику, а проза и поезија је превођена на енглески, њемачки, шпански, руски, арапски, турски, француски, пољски, румунски, украјински, мађарски, словеначки, летонски, албански, македонски, грчки, бугарски, каталонски, ромски, дански, португалски, италијански, бјелоруски, јерменски и латински језик.

Интересантно, Халиловић је забиљежио 172 народне загонетке које је објавио са Елмом Халиловић у коауторској књизи „Загонетке (2015)“.

За свој богати стваралачки опус, Халиловић је побрао и велики број награда, попут Виталове награда 2020. године за роман „Људи без гробова“, Златна значка за допринос култури КПЗ Србије, „Меша Селимовић“, „Бранко Миљковић“, „Ђура Јакшић“, „Ахмед Вали“, „Стеван Сремац“, „Златно слово“, а за уреднички рад у Сенту добио је награду „Сергије Лајковић“. Народна библиотека „Стеван Самарцић“ ће и убудуће наставити са праксом организовања књижевних дијалога гдје ћемо, са истакнутим именима из свијета поезије и прозе, свакако унаприједити културни живот у нашим Пљевљима.

2. април 2024. године ОБИЉЕЖЕН МЕЂУНАРОДНИ ДАН ДЈЕЧИЈЕ КНИГЕ

Поводом Међународног дана дјечије књиге (International Children's Book), у читаоници Народне библиотеке "Стеван Самарић", Душанка Радовић, држала је радионицу у којој су учествовали ученици четри одјељена 4. разреда Основне школе "Салко Алковић". У питању су два одјељена из матичне школе, као и два подручна одјељена на Лукама, са професорицама разредне наставе Светланом Дамановић, Луизом Станимировић, Иваном Бељаш и Јеленом Голубовић.

Посебан осврт је дат на стваралачки опус чувеног писца Бајки Ханса Кристијана Андерсена чији је датум рођења (2. април 1805. године) проглашен даном дјечије књиге. Дјеца су се упознала са кратком биографијом Андерсена, одгледала бајку Палчица, и на крају илустровали бајку по жељи. Ученици су читали, слушали, причали, бојили... Андерсен је један од најпробоћенијих свјетских писаца. Његове бајке које су обилежжиле и обилежавају дјетинство генерација дјеце широм планете, преведене су на чак 125 језика. Међународни дан дјечије књиге се обилежава широм свијета. Циљ је да се пошаље универзална порука да је важно читати дјеци, као и да дјеца читају. Крајњи циљ је да се у дјеци развије љубав према књизи, јер књиге имају огроман утицај на когнитивни, социјални и емоционални развој дјетета.

8. април 2024. године

КНИГА ПРИЧА "МЕЂУСТАНИЦА" РАДОМИРА УЉАРЕВИЋА ПРОМОВИСАНА У ПЉЕВЈИМА

У организацији Народне библиотеке "Стеван Самарић" представљена је прва књига прича "Међустанница", истакнутог јесеника и књижевника Радомира Уљаревића. О књизи су говорили академик Црногорске академије наука и умјетности (ЦАНУ) и редовни универзитетски професор Синиша Јелушић и јесеник, књижевни критичар, есејиста и издавач Ђорко Божовић.

Јелушић је заинтересованој пљевљеској публици тумачио суштину раширеног и разгранатог Уљаревићевог стваралаштва, тако што је стављао у релацију његову поезију и кратке приче. Он је примијетио да су Уљаревићеве приче по свом облику, односно морфологији, заправо врло блиске и на неки начин се прожимају. Међутим, у оба случаја доминантан је јесенички исказ, због чега закључује да Уљаревић када пише кратке приче он је преваходно јесеник. Академик Јелушић је посебно апострофирао проблеме самоубиства и зла који заузимају значајан дио у 89 кратких прозних прича колико је сабрано у "Међустанници", где је Уљаревић показао да достојно корача путем необично занимљиве традиције мајстора кратких прича попут Борхеса, Чехова или, пак, једног Данијела Хармса.

Оснивач и главни уредник издавачке куће "Архипелаг" која годинама уназад организује "Београдски фестивал европске књижевности", иначе рођени Пљевљак, Ђорко Божовић, на самом почетку запитао се шта се то догађа када јесеници почну да пишу прозу – попут Уљаревића. Одговор је покушао да пронађе управо код Уљаревића, који се у ирени

„Мађионичар“ иронично осврнуо на ово питање, истичући да читаоци поезије не постоје, да поезија не може да се чита, и да је проза материјал за читање. Божовић је констатовао да је Радомир Уљаревић истакнути усмени приповиједач који зна огроман број прича, наглашавајући да је ријеч о ријеткој способности да се препозна шта је прича и шта је за причу. У осврту на „Међустаницу“, Божовић, између осталог, указује да је ријеч о прозама у којима овладава искуство микросвијета и овог времена, али не било које искуство попут оног које можемо пратити у неком од савремених медија, него искуство које нас се тиче више од било којег другог искуства. То је искуство једне искошене, помјерене стварности која се, како је то сликовито примијетио Божовић, не може више „ухватити ни за главу ни за реп“. Посебно је интересантно запажање Божовића који је поручио да је оно што посебно плијени у овим причама јесте управо спознаја да их је писао пјесник. Пјесник Радомир Уљаревић је рођен је 1954. године у Равним Гомилама, село Горња Врбица код Билеће, Опутна Рудина, срез Вучедолски, општина Никшић, задња пошта Црквице. До сада је објавио више од 20 књига поезије, а о његовом пјесништву објављене су и двије књиге критика – „Нови часови“ и „Све ћу вас казати код Бога“. За књижевни рад добио је више награда, међу којима и "Кочићево перо", "Ристо Ратковић", "Велика базјашка повеља"(Румунија, 2017), "Златен прстен" (Македонија, 2018), "Змајева награда" Матице српске, 2021. и многе друге. Са групом сарадника основао је култне културне манифестације Град театар и Трг пјесника који се одржавају у Будви, а касније и Трг од Ћирилице, фестивал "Ћирилицом" и Његошеве дане поезије. Главни је уредник у издавачким кућама "Октоих" из Подгорице и "Штамапар Макарије" из Београда.

16. април 2024. године

ЗБИРКА АФОРИЗАМА "АФОРИЗМИ ЗА ДУГО ПАМЋЕЊЕ" МИЛАНА Р. СИМИЋА ПРОМОВИСАНА У ПЉЕВЉИМА

У организацији ЈУ Народна библиотека "Стеван Самарцић" и Секретаријата за културу, социјална и друга питања Општине Пљевља, 16. априла, у читаоници Народне библиотеке организовано је ауторско вече афористичара Милана Р. Симића. О књизи Милана Р. Симића, "Афоризми за дуго памћење", проф. др Жарко Требјешанин је једном приликом рекао - "Нова књига Милана Р. Симића, "Афоризми за дуго памћење", као што сугерише њен наслов, представља збирку одабраних афоризама који нису пука реакција на актуелне друштвене појаве нити служе за једнократну употребу, него представљају строг одабир афоризама дугог трајања. Наравно, у књизи има и афоризама инспирисаних актуелним проблемима, али су тако написани да се у њиховом књижевно-естетском ефекту може уживати у сваком времену. У овој књизи преовлађују афористичке теме које су универзалне, вјечите и транскултуралне, људски проблеми који су архетипски и зато карактеришу различита друштва и разне епохе. У готово сваком организованом друштву намеће се питање Вође, менталитета људи, корупција, мито итд. На све ове и друге општељудске проблеме, постоје у психи урезани одговори. Сатиричар послушају те одговоре, а онда, на свој особен начин, обликује и артикулише оно што сваки од милион људи мисли, жели и осећа, али није у стању да то тако једноставно, тачно и лепо изрази."

Милан Р. Симић рођен је 1959. године у Великој Плани, гдје и данас живи. Пише прозу, драме, филозофеме, афоризме, књижевну критику и есеје. Есеји су му превођени на македонски и пољски језик, афоризми на њемачки, енглески, мађарски, бугарски, пољски, румунски и руски језик, док филозофеме на пољски, проза на словачки и словеначки језик. Аутор је романа "Порицање стварности", "Оде ми да полудим", "Бели свет коначно", "Ништа вредно помена". Такође, као аутор филозофема, истичу се збирке "Приручник за побуну верујућих" и "Аристотел по други пут међу Србима". Познате збирке афоризама за које је добио бројне награде су "Чизма режим чува", "Гласаћемо се још", "Ено секире, камо га кум?", "Зовите ме Аристотел", "Жуљ на жуљ", "Капа доле".

Добитник је прве награде "Стеван Сремац" и "Милутин Ускоковић" за прозу, "Милан Богдановић" за најбољу књижевну критику објављену у Србији 2016. године. Такође, добитник је прве награде "Чивијада" за 2016. годину у категорији најбољи афоризам, затим прве награде Радио Београда за драмску минијатуру, Повеле Карађорђевић за драму "Распеће". Ту је и награда "Радоје Домановић" за збирку афоризама "Жуљ на жуљ", као и награда "Типар" коју је 2022. године добио на данима хумора и сатире "Вуко Безаревић" у Пљевљима за збирку афоризама "Капа доле".

Од 1994. године уређује часопис за културу и умјетност "Наш траг". Учествоје у раду великог жирија "Вечерњих новости" за књигу године и награду "Меша Селимовић" од 2016. године. Члан је Српског удружења пјесника, есејиста и књижевника (ПЕН центар). Афоризме Милана Р. Симића говорили су ученици Средње стручне школе: Ана Тошић, Дуња Џаковић, Марија Бајчета, Данило Лекић, Анђела Пуповић и Ана Коруга.

23. април 2024.

"СРПСКО СРЦЕ ЈОХАНОВО" ВЕСЕЛИНА ЦЕЛЕТОВИЋА ЗАВРИЈЕДИЛО ОГРОМНУ ПАЖЊУ ПЉЕВЉАКА

У организацији Народне библиотеке "Стеван Самарцић", а у препуној сали Скупштине општине Пљевља, представљена је књига „Српско срце Јоханово“, аутора Веселина Целетовића - човјека који је свједочио истину о албанским злочинима над српским цивилима и илегалној трговини органима.

Ово потресно свједочанство о страдању Срба у "Жутој кући" указује на примјере нечовјештва, али и поставља путоказе часним људима којима су најбитнији част, вјечна истина и Божија правда.

Присутној публици Целетовић је изразио жаљење због мишљења појединих Срби који су заведени западном пропагандом и који кажу да су Срби изгубили Косово и Метохију.

"Косово и Метохија се налазе у генима сваког Србина. Доле је све наше, доле је наши манастири, доле је Пећаршија, доле су ливаде које миришу на Србе. И, зато вам кажем да ће Косово бити српско док је сунца и месеца, чим се промени констелација снага у свету, ми ћемо поново бити на ослобођеном Косову и Метохији", поручио је Целетовић.

Присјећајући се послеријатних дешавања на простору Космета, он је указао и на јуначко држање италијанске новинарке и списатељице Марије Лине Веке која је о свом трошку одвела 200 српске дјеце са Косова и Метохије у Рим како би видјели шта значи живот "ван бодљикаве жице".

"То је жена која је прва проговорила о погубној радијацији на Космету, и судбини 3.000 италијанских војника који су заражени. Она ми је рекла једну велику истину да је злочин заокружен ћутањем. Свако ко ћути о злочину, он је саучесник у том злочину. Ми Срби немамо више права да ћутимо о звјерствима. Ћутали смо о Јасеновцу, о јамама херцеговачким, а све због "братства и јединства". Немамо више права, забрањено нам је, да ћутимо и да опраштамо. Не можемо ми опраштати у име жртава. Само жртве и Бог могу да опросте", истиче Целетовић и оптужује међународну заједницу да је остала нијема пред черечењем једног народа, указујући, још једном, да управо због тога ми не смијемо да ћутимо о злочинима.

И зато је роман „Српско срце Јоханово“, као истинита прича о богатом Њемцу коме је у „Жутој кући“ на сјеверу Албаније пресађено срце српске жртве, а који потом долази на Косово у потрази за одговорима на своје необјашњиве визије, необично важно свједочанство које се бори против заборава злочина, прича коју је српски народ, како каже Целетовић, сазнао само захваљујући Божијом промисли.

Целетовића, који је рођен у Липљану, ова прича је потресла је до сржи, због чега је написао поему за два сата. На захтјев великог броја људи, који су је прочитали те горке стихове и болну истину, Целетовић је исте преточио у роман.

Роман "Српско срце Јоханово" доживео је 26 издања (тренутно је у припреми 27) и преведен на енглески, руски, француски, њемачки, македонски, словачки, јерменски, италијански, румунски, јапански и грчки језик. У току је превод на кинески језик. Тренутно се снима филм по овом роману чији је продуцент Бандур филм а копродуценти су из Холивуда.

О роману и, генерално, књижевном опусу Веселина Целетовића, говорила је директорица Библиотеке Бојана Ћачић.

Она је истакла да је читајућу Веселина Целетовића схватила да је његово литерарно дјело огромна баштина искуства, родољубља, вјере, богољубља и човјекољубља.

Изузетна способност схватања и стварања историјских синтеза о страдалном српском народу на Косову и Метохији, бескрајно широко гледиште о дешавањима на Светој Српској земљи, топла очинска, поетска и прозна ријеч, мноштво имена, мјеста, разних колорита и атмосфера – свако ко урони у Веселинове књиге наћи ће одговоре на многа питања, а кроз њих ће схватити своју и судбину српског народа.

На молбу Веселина Целетовића, присутнима су се обратили здравичар Милован-Миро Ћачић као и ученици Средње стручне школе Ана Тошић и Данило Лекић који су рецитовали стихове ове потресне, али за српски народ од непроцјењивог значаја важне - поеме.

9. мај 2024.

УЧЕНЕ „СТЕВАН САМАРИЋИЋ“ И УЧЕНИЦИ ССШ И „САЈКО АЉКОВИЋ“ УЗЕЛИ УЧЕШЋЕ НА КЊИЖЕВНОМ ЧАСУ СА ЉУБИВОЈЕМ РШУМОВИЋЕМ

Гост Основне школе „Лушан Обрадовић“ у Жабљаци била је велики песник, писац за дјецу и одрасле Љубивоје Ршумовић. На дружењу са ученицима и наставницима, Ршумовић је говорио своје стихове, чувене „форе и фазоне“, показивао трикове и одговарао на сва питања и те како знаткижељне дјецe.

Дружење са легендарним српским песником отворило је ученица Средње стручне школе Ана Тошић која је рецитовала „Здравичу српском роду“.

У свом уводном слову, директорица Народне библиотеке „Стеван Самарић“ Бојана Брачић, представила је цијењеног госта на свједели начин:

„Так пјешак, који се и данас више сјећа пута до школе, него саме школе, не желићи наравно да омаловажи школу, рођен је тамо гдје је било и сњегова и олуја, и вукова и јарањаца, и добрих и врједних људи. Тај њак, сад познати песник сјећа се своје учитељице Милице, која га је упутила у стихове. Одрастао је уз дјечњу књижевност Јована Јовановића Змаја, за што је заслужна његова мајка. Још као дијете је на темелу пјесмама које је чуо, почео да ствара властите пјесме. Обилежио је дјетињство многих генерација, а уз његове фазоне и форе расту и данашња дјеца. Вјерује да одрасли нису дорасли дјеци, данас је дека али никад није престао да буде дјечак“, саопштила је она. Брачић истиче да нас је Ршумовић научио да су дјеца украс свијета, захваљујући својим пјесмама и милом осмјеху, и очима вјечитог дјечака.

Ршумовићево богато стваралаштво траје пуних шест деценија, за које врјеме је објавио преко 80 књига.

„Написао је, снимио и режирао преко 600 телевизијских емисија, у својој биографији уписао је на десетине позоришних сценарија. Напознатије представе за дјецу су „Шума која хода“, „Успавана лепотица“, „Баба рога“, „Невидљива птица“, „У цара Тројана козе уши“, „А у што је школа згодна“ и друге. Ту су и највеће књижевне награде: „Невен“, „Бранкове награде“, награда „Младо покољење“, Горанова плакета и многе друге. Телевизијска публицистика завољела је његов Двоглед, 1000 зашто и Хајде да растемо, а породична емисија Фазони и форе има култни статус. Бори се против увјерена да је дечија књижевност тривијална, подсећајући колико је заправо она кључна у васпитању и обликовању најмлађих. Неуморно обилази најудаљеније сеоске школе. Чита ћацима своје пјесме, помаже Библиотеке покљанајућу књиге. Његових Десет љутих гусара, Баба рога, Љени вук, Бели слон и црни телефон обилежили су дјетињство генерација читалаца. Велики дјечак који није пристао да одрасте, тако га је описао Момо Капор. Вјероватно је у том непристајућу тајна његовог успјеха, невјероватне маштовитости и креативности. Тежи, да дјецу учи да буду храбрија и радозналија, а како их разумије и види најбоље откривају стихови:

Дете треба да поматраш
али му немој на пут стати,
што га пре човеком сматраш
пре ће човек и постати.

Чика Ршум је чаробњак у разумјевању дечије душе. Његово стваралаштво се препознаје по снази, енергији, високој просвећености и сталним размишљањима о завичају, домовини, о дјечи, њиховим згодама, љубавима и играма, о људима и њиховим особинама, о природи и животињама. Пише сликовито, једноставно, разумљиво и духовито. Раздрагани стихови су непресушни извор и оаза смијеха, љубави, загрљаја, игара“.

Поезија Чика Љубивоја, представља један предиван споменар, изаткан од испреплетаних мисли и осјећања пјесника, које завјештава свој нашој дјечи. Дамарање његових стихова деценијама уназад својеврстан је молитвеник и благо свакој дјечијој души.

На самом крају, пјесме Љубивоја Ршумовића рецитовали су основци и средњошколци из Пљеваља, и то: Теодора Пуповић – „Зар ћемо дозволити“, Ана Коруга – „Мој отац“, Данило Лекић – „Кад би мени рекао“, Анђела Пуповић – „У једном дану“, Наталија Пантић – „Иза првог угла“, Ђуковић Маша – „У заседи иза петнаесте“, Невена Лучић – „Сила ником није мила“, Неда Шљивић – „Седам Готована“, Тамара Крвавац – „Генерале љута сило“,

Тамара Вујановић – „Дете“, Ива Шљивић – „Домовина се брани лепотом“, Јована и Јана Љиљанић - „Сини јарко сунце са Косова“, „Седам сати удара“ и Дарко Цупара – „Горски вијенац“.

9. мај 2024. године

ВЕЛИКАН СРПСКОГ ГЛУМИШТА ХАЦИ ПЕТАР БОЖОВИЋ ГОСТОВАО У ПЉЕВЉИМА

У организацији ЈУ Народна библиотека "Стеван Самарцић" и Секретаријата за културу, социјална и друга питања, а у препуној сали Центра за културу, одржано је вече са великаном српског глумишта и добитником награде Удружења драмских умјетника Србије за животно дјело "Добричин прстен" - Хаџи Петром Божовићем.

Божовић је постао 33. лауреат највишег глумачког признања у Србији, а синоћ се представио пљеваљској публици монодрамом "Рече ми један чо'ек, ћераћемо се још, кад будем млађи". Наравно, ријеч је о дјелима нашег чувеног писца и академика Матије Бећковића, док глумац Петар Божовић потписује адаптацију и режију.

"Учен! Одважан! Тајанствен! Неустрашив! Харизматичан! Колосална личност саздана, између осталог, од преплитања неупитног ауторитета и лежерног приступа готово свему. Истанчаним казивањем рефлектује различите сегменте живота - дубоко понирући у њихове појаве, узроке и тајне. Сусрет са њим је својеврстан дар, јер он оплемењује и обogaђује људски дух. У стоичком поимању живота огледа се вриједност, снага и моћ милозвучног бесједништва, извајаног фреквенцијом најдубљег промишљања нашег балканског самураја. Човјек коме је хуманост и правичност услован рефлекс, човјек великог срца и снажног ума!" Овим ријечима је директорица Библиотеке Бојана Ђачић најавила Хаџи Петра Божовића, истичући у својој бесједи да његова ријеч има снагу

закона. Његова изузетна животна дјелатност, импресиони професионални дијалог са обједињеним културним, друштвеним и личним особеностима, надахнутим истраживачким духом, ерудицијом, чине аутентичним и бољим од најбољих, истичући нека његова дјела: "Чудо невиђено", "У име народа", "Лепота порока", "Тајванска канаста", "Веш виђено", "Више од игре", "Сложна браћа", "Нож", "Лета села, лепо горе", "Пролете у јануару", "Хамлет у Мрдуши доњој", "Браћа по матери" итд. То су само неки од филмских, позоришних и телевизијских остварења гдје је имао веома запажене улоге. Дао је поседан, уникатни печат, антологичким филмовима Живка Николића. Прије више од 40 година, као млад глумач, рекао је да може да игра само онда ако осјећа да учествује у нечему што нешто значи, и од тада до данас, заиста, све у чему је играо нешто значи у нашој култури. Бече су уљепшале сестре Љиљанић, док је на самом почетку присуству публици поздравила Љидија Кушљевић Ршумовом здравницом српском народу.

11. мај 2024. године

ОДРЖАНА ОПШТИНСКА СМОТРА РЕЦИТАТОРА

ЈУ Народна библиотека "Стеван Самарић" организовала је 11. маја, Општинску смотру рецитатора. Смотра је одржана у читалници Библиотеке. Њен циљ је његовање културе говора и умјетничког казивања поезије, као и добре сарадње Библиотеке и васпитно - образовних установа. Учесће на смотри узели су ученици основних школа из града и сеоског подручја. За смотру су се пријавили ученици ОШ "Бошко Буха", ОШ "Салко Алковић", ОШ "Ристан Павловић", ОШ "Миле Перунички", ОШ "Маоце, ОШ "Михаило Жугић" Ошак, ОШ "Радоје Тошић" Срданов Гроб и ученица Средње стручне школе. Такмичење је подијелено на три узрастне категорије: од I до V, од VI до IX и средњошколци.

Жири за избор најбољег рецитатора је радио у следећем саставу: књижевник Рајко Палибрк који је био предсједник жирија, и чланови: Јелена Дробњак професорица књижевности у Средњој стручној школи и Марија Ђуровић професорица разредне наставе у ОШ "Јакуб Кубур" из Бољанића. Приликом оцјенљивања рецитатора жири је оцјенљивао избор pjesме и аутора, акценат, изражавање мисаоних и емотивних садржаја pjesме, природност, суствивност, експресију лица, казивање без претјеране афективности и естикулације.

Послије наступа свих такмичара жири је одабрао за све три узрастне категорије најбоље рецитаторе. За категорију од I до V разреда најбоља је Ана Пуповић, ученица V разреда из ОШ "Салко Алковић", са pjesмом "Гдје је Лица", аутора Милована Данџлића. Њена менторка је професорица разредне наставе Ивана Анђелић Белькаш. За категорију од VI до IX разреда најбоља је Јана Радановић, ученица VIII разреда из ОШ "Ристан Павловић", са

пјесмом „Корени“, аутора Риста Несторовића. Њена менторка је професорица књижевности Оливера Тимотијевић.

За категорију средњих школа најбоља је Ана Тошић, ученица II разреда из Средње стручне школе са пјесмом „Видети свет у зрну песка“, аутора Вилијама Блејка. Њена менторка је професорица књижевности Снежана Грујичић.

Сви учесници Општинске смотре добили су на поклон књигу поезије пљеваљских пјесника: Хусеина Пајевића, Милана Бајчете, Матије Вранеша и Милорада Јокнића, као и чланску карту Библиотеке, које им је уручила директорица Бојана Ђачић. Књижевник Рајко Палибрк, побједницима смотре поклатио је своју збирку пјесама "Чувари завјета". Побједници у све три узрасне категорије представљаће Пљевља на Државној смотри рецитатора Црне Горе.

16. МАЈ 2024. ГОДИНЕ

БИБЛИОТЕКА ОБИЉЕЖИЛА 126. ГОДИШЊИЦУ ОД РОЂЕЊА ДЕСАНКЕ МАКСИМОВИЋ

16. маја 1898. године, у Рабровици код Ваљева, рођена је највољенија српска пјесникиња Десанка Максимовић. Тим поводом, у читаоници Народне библиотеке "Стеван Самарџић" ученице II разреда Средње стручне школе одржале су час посвећен Десанки Максимовић.

Часу су присуствовали ученици VIII разреда ОШ "Салко Аљковић" са професорицом књижевности Иваном Вранеш. Час је отворила Лидија Кушљевић рецитацијом Десанкине пјесме "О пореклу". Дуња Џаковић и Јана Љиљанић су нам говориле о Десанкином животу, о њеном богатом стваралаштву и о печату који је оставила у српској књижевности.

Неке од најљепших Десанкиних пјесама рецитовале су Ана Тошић - "Крвава бајка", Теодора Пуповић - "Стрепња", Марија Бајчета - "Човек", Анђела Вељанчић - "Срећа" и Наталија Панџић - "Опомена".

Десанка Максимовић је дјетињство провела у Бранковини, крај Ваљева. Гимназију је завршила у Ваљеву, а студије свјетске књижевности, опште историје и историје умјетности на Филозофском факултету у Београду. Од 1933. године живјела је у складном браку са глумцем и пјесником Сергејем Сластиковим - све до његове смрти 1976. године.

Иза себе је оставила педесет књига поезије, пјесама и прозе за дјецу и омладину. Бавила се и превођењем, углавном поезије, са руског, словеначког, бугарског и француског језика. Кроз своје пјесме, Десанка је исказивала љубав према завичају, отаџбини, свом народу, традицији. "Наша дивна песникиња нема другу биографију сем књижевну, ни другог порода сем песама. Онај ко је читао њене песме, упознао је, не само њену душу и њено биће, већ и душу народа из којег је потекла", дивно је речено о њој."

Проф. др Софија Калезић је говорила о дјелима мр Зоре Јестровић "Књижевна судбина Михаила Лалића (Аутокритика револуције)" и "У записаном је сигурност". "Зора Јестровић извор инспирације тражи у дјелу као таквом. Захваљујући њеном сензибилитету она пушта да дјело говори само по себи, и онда бира да ли ће то бити структуралистички, психолошки, интерпретни приступ". На самом почетку Бина Вајцета је, поред биографије циљене гошће, прочитала и изводе из рецензије за књигу "У записаном је сигурност" коју је написао мр Александар Ђуковић. Проф. мр Зора Јестровић, (рођена Познић), рођена је 31. октобра 1952. године у Рисовцу (Басански Петровац). Основну школу и класичну гимназију завршила је у Босанској Крупи. Филозофски факултет (група – мушкарци.

који је одао велико признање женама за које је сматрао да су биле бољи борци него разочарења. То је човјек који је, писао доминантно мушку, ратну литературу, али и човјек других људи, тешким дјетињством и тврђим животом кога су обилежителе издаје и било је стваралаштво Михаила Лалића, чувеног писца чији је живот претрежан смрћу да њени есеји представљају "доцртавање књига". Фокус њеног научног интересовања научну и импресионистичку", рекла је у уводном слову професорка Јестровић, поручујући како је рекао академик Радомир Кивановић, моја критика је стваралачка - она која садржи "Постоје три врсте књижевне критике: стваралачка, импресионистичка и научна критика. Јестровић, која се представила заинтересованом публицом са своје три књиге. Успјешне књижевне вечери. Овота пута наша гошћа била је књижевни критичар, мр Зора Читановић Народне библиотеке "Стеван Самарић" поново је била стјецанште још једне

КЊИЖЕВНА КРИТИКА МР ЗОРЕ ЈЕСТРОВИЋ ЗАБИЈЕЛИЛА ВЕЛИКО ИНТЕРЕСОВАЊЕ ПУБЛИКЕ

6. јун 2024. године

30. маја 2024. године у Народној библиотеци "Стеван Самарић" боравили ученици II и III разреда Основне школе "Бошко Буха", са професорицама разреда Весном Царић и Едвином Челебић, као и са приправником Бојаном Старевић. Тема радионице била је другарство. Дјеца су кроз разговор и кроз друге интересантне активности причала о другарству, о својим искуствима, о значају пажње и подршке коју једни другима пружају. Такође, обили су дјечије одјељене библиотеке и упознали се са дијелом фонда који им стоји на располагању.

БИБЛИОТЕКА ОРГАНИЗОВАЛА РАДИОНИЦУ ЗА УЧЕНИКЕ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ "БОШКО БУХА"

30. мај 2024. године

01/25-110/1
8. 2. 25.

На основу члана 19 Статута ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарџић“ Пљевља, Савјет Библиотеке на својој XV (петнаестој) сједници, од 8. фебруара 2025. године, доноси:

ОДЛУКУ

Члан 1.

Усваја се Извјештај о раду ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарџић“ Пљевља, 2024. годину у облику који је предложила директорица Библиотеке, Бојана Ђачић.

Члан 2.

Ова одлука ступа на снагу даном усвајања Извјештаја о раду ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарџић“ од стране Скупштине општине Пљевља.

Образложење

Директорица ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарџић“ је у складу са Статутом, доставила Савјету Извјештај о раду за 2024. годину. Савјет је након разматрања, већином гласова усвојио наведени Извјештај и предложио да као такав може да се достави на разматрање Скупштини општине Пљевља.

Предсједник Савјета,

Милутин Петровић

ДОСТАВЉЕНО:

1 x Предсједници СО Пљевља

1 x Савјету

1 x а/а

**ЈУ НАРОДНА БИБЛИОТЕКА
„СТЕВАН САМАРЦИЋ“
ПЉЕВЉА**

**ИЗВЈЕШТАЈ О РАДУ
ЗА 2024. ГОДИНУ**

Пљевља, фебруар 2025. године

Ју Народна библиотека „Стеван Самарић“ обављала је у протеклој години своју дјелатност у складу са Законом о библиотечкој дјелатности („Сл. лист Црне Горе“, бр. 49/10), Одлуком о организовању јавне установе у области библиотечке дјелатности Општине Пљевља („Сл. лист Црне Горе“, бр. 29/11), Статутом и Правилником о унутрашњој организацији и систематизацији Ју Народна библиотека „Стеван Самарић“, као и у складу са Законом о култури Црне Горе („Сл. лист Црне Горе“, бр. 49/08 од 15. 8. 2008).

Библиотеке су чувари епоха, култура, времена у коме душа налази инспирацију. Култура једне земље, мјери се бројем њених библиотека, књига и читалаца. Народна библиотека „Стеван Самарић“, као ризница писане културне баштине, једна је од темљених културних институција нашег града. Библиотеке као институције и стубови културе једног друштва имају изузетну улогу и значај за културни развој друштва и представљају високи цивилizacionски стандард задовољавања културних потреба становништва сваке земље. Народна библиотека прикупља и чува писане и електронске изворе, омогућава њихову доступност и брине о њиховој заштити, обезбеђује слободан и отворен приступ библиотечко - информационој грађи и изворима, за учење и усавршавање, за истраживање и интелектуално стварање, за развој и испробавање креативности, као и да подстиче развој писмености, промовисање књиге и читања, његовање културне вриједности, чување и ширење знања о значају. Библиотека промовише писану културну баштину и стара се о културним потребама становништва. Дигитална технологија и интернет отварају нове путеве до корисника, побољшање и повећање обима услуга и модернизацију укупног библиотечког пословања. Народна библиотека „Стеван Самарић“ јесте модерна и урбана оaza културе, гдје сви који воле књигу и његују културу читања лако проналазе оно што их занима.

Програм рада за 2024. годину, Библиотека је реализовала у постојећим могућностима. Основна библиотечка дјелатност у потпуности је остварена захваљујући доброј организација која одликује најстарију установу културе у Пљевљима. Библиотечки фонд је добио нове наслове, а чланова и читалаца није било ништа мање него обично, рад са корисницима био је осмишљен и у складу са планираним програмом рада. Као установа културе, Библиотека је 2024. године била у кругу оних установа које су пуну пажњу посвећивале потребама корисника. Свакако, непосредан контакт читалаца и библиотекара је оно што библиотеке чини посебним мјестима, али исто тако су то и бројни програми на које су наши корисници навикли и које очекују љубитеље књига, читања, знања и племеничања своје свакодневнице. Остварили смо мисију, да останемо незаобилазно уточиште и подршка онама који су у сталној и неисцрпној потражи за знањем, културом, образовањем, науком, креативношћу и умјетношћу. Зато смо у 2024. години показали својим корисницима да смо свакодневно ту за њих и да ће уз читање књига и коришћење наших услуга на најбољи начин проводити вријеме и користити библиотечку грађу за циљскоживотно учење.

Кадар Библиотеке

Кадар библиотеке (број и структура запослених) је формиран кроз вишегодишњи план развоја Библиотеке, а у складу са Статутом Библиотеке, Актом о унутрашњој организацији и систематизацији Библиотеке и Стандардима за народне библиотеке у Црној Гори. На обављању послова радило је укупно 13 запослених: директор/ица (1), библиотекар/ке (4), књижњичари/ке (4), координатор за сарадњу са васпитно – образовним установама (1), организатор културних активности (1), радник/ица на финансијско – административним пословима (1), савјетник/ца за правно - кадровске послове (1) и хигијеничар/ка – курир/ка (1).

Табеларни приказ родне и квалификационе структуре запослених у Библиотеци

Ред. бр.	Структура запослених	Број запослених	Мушко	женско
1.	директор/ца	1		1
2.	библиотекар/ке	4		4
3.	књижњичари/ке	4	2	2
4.	радник/ица на финансијско – административним пословима	1		1
5.	савјетник/ца за правно - кадровске послове	1	1	
6.	хигијеничар/ка – курир/ка	1		1
7.	Координатор за сарадњу са васпитно – образовним установама	1		1
8.	Организатор културних активности	1		1
Укупан број запослених	14			

Савјет Библиотеке

Седма (VII) сједница Савјета ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарцић“

(26. јануар 2024. године)

Дневни ред:

- Усвајање записника са претходне сједнице.
- Расписивање јавног Конкурса за избор директора/ице ЈУНБ „Стеван Самарцић“

Осма VIII сједница Савјета ЈУНБ „Стеван Самарцић“

(22. фебруара 2024. године)

Дневни ред:

- Усвајање записника са претходне сједнице.
- Усвајање предлога Програма рада ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарцић“ за 2024. годину.

Девета (IX) сједница Савјета ЈУНБ „Стеван Самарцић“

(15. март 2024. године)

Дневни ред:

- Усвајање записника са VII (седме) сједнице.
- Усвајање записника са VIII (осме) сједнице.
- Усвајање Пословника о раду Савјета ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарцић“ Пљевља
- Доношење Одлуке о избору директора/ице ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарцић“ на основу расписаног јавног конкурса
- Усвајање Извјештаја о раду ЈУ Народна библиотека „Стеван Самарцић“ за 2023. годину
- Предлог Савјета за повећање накнаде предсједнику и члановима Савјета

Десета (X) сједница Савјета ЈУНБ „Стеван Самарцић“

(20. мај 2024. године)

Дневни ред:

- Усвајање записника са VII (седме) сједнице.
- Усвајање записника са IX (девете) сједнице.
- Одлука о разрешењу ВД директорице

Једанаеста (XI) сједница Савјета ЈУНБ „Стеван Самарцић“

(12. јул 2024. године)

Дневни ред:

- Оставка предсједника Савјета Немање Станимировића
- Именовање Предјесеника Савјета Милутина Петровића

Дванаеста (XII) сједница Савјета ЈУНБ „Стеван Самарцић“

(9. септембар 2024. године)

Дневни ред:

- Усвајање записника са XI једанаесте сједнице.
- Упознавање чланова Савјета са Захтјевом групе радника библиотеке
- Упознавање чланова Савјета са предлогом Уговора о раду директорице

Тринаеста (XIII) сједница Савјета ЈУНБ „Стеван Самарцић“

(14. децембар 2024. године)

- Усвајање записника са претходне сједнице Савјета
- Разматрање и потписивање Уговора о раду са директорицом Библиотеке
- Упознавање чланова Савјета са актом групе радника библиотеке

Четрнаеста (XIV) сједница Савјета ЈУНБ „Стеван Самарцић“

- Усвајање предлога Програма рада ЈУНБ „Стеван Самарцић“ за 2025. годину

ДЈЕЛАТНОСТ БИБЛИОТЕКЕ У 2024. ГОДИНИ

Библиотека је радила прије свега на:

1. Заштити и чувању библиотечке грађе и опреме;

2. Праћењу издавачке продукције и повећању књижних фондова;

3. Увођењу информатичких технологија у рад и укључењу у шире информационе

системе;

4. Сарадњи са Националном библиотеком „Ђурђе Црнојевић“ са Цетина;

5. Обуци кадра и пружању могућности запосленима да присуствују семинарима,

радионицама и осталим видовима обуке на будућем осавременявању рада у

установи;

6. Непосредном раду са корисницима, давању информација о грађи Библиотеке,

препоручама и помоћи при налажењу потребне литературе, коришћењу каталога, као и

препраживању локалне и узајамне електронске базе података;

7. Промовисању књиге и читања;

8. Сарадњи са васпитно-образовним и другим установама од јавног интереса у раду;

9. Издавачкој дјелатности.

1. Заштита и чување библиотечке грађе и опреме

Библиотека је у току 2024. године предузела све неопходне мјере чувања и заштите књижних фондова и опреме. Редовно су се чистиле и провјетравале просторије у којима се налазе полице са књигама. Књиге се редовно истресају, уписавају и чисте полице на којима су смјештене. Заштита је максимално обезбијеђена. Сви поменути послови обављени су одлично и у складу са правилима заштите библиотечког материјала.

2. Цраћење издавачке продукције

Библиотечки фонд се константно обнавља. Није то изостало ни током 2024. године како читаоци не би осјетили ни у једном тренутку да нису у току са дешавањима кад је ријеч о свим областима и жанровима који их интеређу или уколико желе да имају најактуелнија издања. Запослени у библиотеци су по налогу директорице пред 67. Међународни сајам књига у Београду сачинили листу дезидерата за набавку књига. Сарадњом са издавачким кућама из Црне Горе, књиге смо куповали по веома повољним цијенама. Осим стручне литературе, полице библиотеке обогате су и са занимљивим и актуелним насловима из области белетристике, психологије, историје и литератром за најмање кориснике. Књижни фонд библиотеке обновљен је и значајним бројем књига и других публикација које су овој установи културе дате на поклон.

2. Фонд књига породице Драгашевић

„Фонд књига породице Драгашевић” Даница Драгашевић је била управница Градске библиотеке од 1953. до 1956. године, иначе је била сугрупа Вука Драгашевића, који је био предсједник градског одбора, чијом заслугом и великим ангажовањем је и сарађен Дом културе за 3 године, почет је 1947. а завршен 1950. и 25. маја почео са радом када се и Библиотека уселава у свој простор. „Фонд књига породице Данице Драгашевић” основан је 2001. године. До сада смо добили значајан број публикација, преко 2000 књига, и новчаних средстава да ми купимо књиге према нашим потребама и новца за куповину других техничких ствари које су потребне библиотеци у осавремењавању њеног рада. Најрединији дио Фонда чини збирка „Нобеловци” која садржи дјела добитника Нобелове награде за књижевност од 1901. до данас. Тако да данас у нашој библиотеци постоји свака књига која је добила Нобелову награду. И поред добре обавијештености и изграђеног укса, при избору књига дародавац је скоро редовно консултовао наше библиотекаре. Тако смо заједно чували Библиотеку од кича и некукса сваке врсте, што није баш лако у вријеме кад се штампа огромна паралитература која пријети да прекрије и поништи и оно мало новообјављених дјела од истинске књижевне и естетске вриједности.

4. Рад на пројекту Виртуелна библиотека Црне Горе

Плваљска библиотека, заједно са још 48 библиотека у систему као пуноправна чланица Виртуелне библиотеке Црне Горе (ВБЦГ) и корисник програмске опреме COBISS, активно учествује у систему узајамне каталогизације креирањем записа у узајамну базу података КОБИВ.ЦГ као и презиманњем библиографских записа из узајамног у локални електронски каталог. У 2024. години одвијао се рад на обради библиотечке грађе. На обради библиотечко-информационе грађе радила су четири библиотекара каталогизатора

са лиценцом за узајамну каталогизацију, односно одговарајућим привилегијама за обраду монографских и серијских публикација, саставних дијелова, интегративних и електронских извора и један књижничар, каталогизатор на обради публикација са Дјечјег одјељења.

Радило се, прије свега, на инвентарисању, каталогизацији и класификовању набављених публикација, као и обради и инвентарисању листова и часописа. Каталогизација је рађена према јединственом међународном стандардном библиографском опису (ИСБДМ). Књижни фондови су класификовани по систему универзалне децималне класификације (УДК). У 2024. години у локалној бази података ЈУНБ „Стеван Самарцић” укупно је креирано 3259 публикација. Од тога 3034 монографске публикације, 225 серијских публикација, Током 2024. године искреиране су 653 библиографске јединице.

5. Сарадња са Националном библиотеком Црне Горе „Ђурђе Црнојевић” и стручни надзор

Поред учешћа у Пројекту виртуелне библиотеке Црне Горе, Библиотека је координирала своје активности са Националном библиотеком „Ђурђе Црнојевић” са Цетиња и у другим пословима као што су размјена информација, међубиблиотечка позајмица, стручно обучавање кадра, послови матичне службе и размјена књига и часописа из фонда мултипликата. У оквиру своје надлежности из домена матичности и обавезе праћења стручног рада у библиотекама, Матична служба Националне библиотеке ЦГ „Ђурђе Црнојевић” обавила је редовну годишњу посјету Библиотеци у Пљевљима, на основу Закона о библиотечкој дјелатности („Службени лист ЦГ”, бр.49/10, члан 37) и Правилника о ближим условима и начину вршења послова матичне библиотечке дјелатности („Службени лист ЦГ”, бр. 58/11). Драган Радусиновић, референт у Матичној служби Националне библиотеке ЦГ „Ђурђе Црнојевић” је извршио надзор 20. 6. 2024. године, између осталог наводи следеће: Поред редовних активности као што су набавка нових библиотечких јединица, њихова техничка и стручна обрада, вршење матичне службе и рад са корисницима, Библиотека је веома активна и када су у питању културне манифестације које житеље Пљеваља увијек обрадују неким новим програмским садржајем. У протеклој години тих програма је било тридесетак. Књижевне вечери, промоције, Завичајни сусрети писаца, свакако најзначајније мјесто имају Дани хумора и сатире Вуко Безаревећ већ XXXVIII заредом, као и новоустановљена награда „Душан Грбовић”. Стална комуникација се одвија на релацији Библиотека – читалац као и редовним посјетама дјецe школског узраста Библиотеци, али и организовањем креативних и едукативних радионица за дјецу, како би им се приближила књига и читање. Да би анимирали читалачку публику, Библиотека преко свог сајта који се редовно ажурира, обавјештава о новим насловима посебно белетристике као и свим дешавањима у организацији исте. Већ деценимана Библиотека има своју издавачку дјелатност, па је и у 2024. години издала 2 публикације. Посебна пажња поклања се сталној едукацији својих упослених присуством конференцијама, округлим столовима, семинарима, радионицама, посјетама сајмовима књига, сталном сарадњом са библиотекама у земљи и окружењу.

Закључак је недвосмислен да ЈУНБ „Стеван Самарцић“ у свим сегментима свог дјеловања постиже изванредне резултате, што је само наставак традиције коју ова установа баштини. Принављање фондова, њихова стручна обрада, рад са корисницима, вршење послова матичне службе, организовање посјета, радионица, рад са најмлађима, културне манифестације, издавачка дјелатност у циљу популарисања књиге и читања као и обogaћивања културног живота житеља Пљеваља, обавља на најбољи могући начин.

6. Рад са корисницима, давање потребних информација

Током 2024. године Библиотека је обновила свој фонд са укупно 3201 примјерка књига, од чега је 336 купљено, а 2865 добијено путем поклона. Ово је показатељ добре сарадње Библиотеке са грађанима. На одјељењу за одрасле уписано је 234 члана, издато 3214 књига, раздужено је 4461, купљено 336 књига а на поклон је добијено 2865 књига. На дјечјем одјељењу је издато 2275 књига, враћено је 2298 књига. Учлањено је 449 чланова купљено је 113 књиге, а путем поклона је добијена 209 књига. Чланарина је износила 5 € на годишњем нивоу за ученике, незапослене, пензионере и студенте, за запослене 10 €, док је за предшколце и дјецу са сметњама у развоју учлањење бесплатно. Сопствених прихода је остварено 5. 712, 58 €. Ови приходи односе се на приходе од чланарине, позитивне камате и прихода од новчаних казни од спроведених дисциплинских потупака.

Грађани су у редовно посјећивали Библиотеку користећи књижни фонд и користећи читаонички простор Библиотеке. Запослени су свакодневно на услузи корисницима за сву помоћ око израде стручних и научних радова као и пружању других потребних информација.

7. Пропагирање књиге и читања

Пропагирање књиге и читања одвијало се кроз разне облике комуникације са читалачком публиком: кроз непосредну комуникацију библиотекара и корисника, пласирање библиотечке информације преко интернета, оглашавање нових публикација у локалним медијима и организацију књижевних вечери, едукативних, креативних и литерарних радионица, предавања за основце и средњошколце. Библиотека има свој сајт (www.narodnabibliotekarv.me) који редовно ажурира и путем кога обавјештава ширу јавност и пружа информације о својим активностима.

15. јануар 2024. године

ПРЕДСТАВЉЕНА КЊИГА “ЗНАМЕНИТИ СРБИ ИСЛАМСКЕ ВЕРОИСПОВЈЕСТИ” САЈИХА СЕЛИМОВИЋА

Народна библиотека “Стеван Самаруић” уприличила је промоцију књиге професора Сајиха Селимовића “Знаменити Срби исламске вероисповести”. Промоција је одржана 15. јануара 2024. године у Скупштинској сали у Пљевљима. О књизи су говорили: аутор и књижевник Рајко Палибрк.

Госте и бројну публику, љубитеље писане ријечи, а нарочито историјско географске грађе поздравила је директорица Народне библиотеке Бојана Рачић, Његошевим стиховима “Брат је мио ма које вјере бис, када братски чини и поступа.”

Књига “Знаменити Срби исламске вероисповести” доноси биографије 74 угледна имена, личности из шест минулих вијекова. Разматрајући њихове животе и опредељења као оставштину за будућност, уз лично познавање познавање литературе и извора, Сајих Селимовић сугрише дух знања и поштења, толеранције и уважавања.

Селимовић у предговору књиге наводи да су у њој представљене биографије знаменитих Срба исламске вероисповјести, који су остали неизбрисив траг у бурној прошлости ових крајева од 15. вијека до данас.

У књизи је представљен и њихов богат рад од интереса за српски народ, на културном и научном пољу. Професор је књигу посветио мудрим, неустрашивим и часним личностима, којима дугујемо да буду извучени из народног заборавља.

Међу истакнуте Србе за вријеме турско-османске владавине, Селимовић убрза Иса-бета Исаковића, Скендар-бета Црнојевића, позу Соколовића, у којој посебно мјесто припада Мехмед-паша, градитељу моста на Дрини у Вишegradу и низа задужбина широм поробљених српских земаља и турске царевине.

Странице су посвећене и Хусеин-капетану Градашчевићу, познатијем као Змај од Босне, Омер-паша Јагасу, као и групи књижевника крајем 19. и почетком 20. вијека.

Из богате историјске грађе, аутор доноси појединости о Мустафи Голубићу, доктору Мехмеду Спахи, муфтији Зекеријаху Зеки Финари, муфтији Мурату Шехератају.

Посебну пажњу читалаца привући ће биографије интелектуалаца, академика и књижевника који су обилежали последња вијек, међу којима су Авдо Хумо, Хасан Бркић, Осман Карабеговић, Хамза Хумо, Меша Селимовић, Осман Ђикић, Скендер Куленовић, Дервиш Сушић, Тамил Сијарић, др Исо Калач, Емир Кустурица, Мухарем Базиљ, проф. др Каплан Ђуровић, др Мехмедлија Нухић и многи други.

- Као прави и искрени пријатељ Пљевља и свих Пљевљака, историјар Сајих Селимовић је већ више од двије деценије присутан у Пљевљима преко својих бројних научних радова у којима је на аргументован начин освјетлио бројне стране историје овога краја у различитим периодима. Ако би се на једно мјесто сабрали сви његови радови на тему историје пљевљског краја и мјеста и улози овог подручја у историји Старе Рашке којој припада то би била вриједна и занимљива књига, искрено се надам да ће се то ускоро и десити и да ће Пљевља добити поуздано свједоштво о својој историји од аутора са непоновљивим маниром да свјукупно сагледа бројне и често контрадикторне историјске изворе и да их јасно, прецизно и истинито презентује читаоцима. У књизи “Знаменити Срби исламске вероисповјести” аутор убрза и угледне Пљевљаке исламске вероисповјести, који су се без сумње јасно изјашњавали као припадници српског народа:

Хусеин - паша Бољанић, Омер - бег Бајровић и муфтија Зекеријих Тинара, истакао је књижевник Рајко Палибрк.

Салих Селимовић рођен је 25. октобра 1944. године у Тешњу. Основну школу и гимназију завршио је у родном граду Тешњу, студије историје и географије завршио је на Сарајевском универзитету. Радни вијек је провео у просвјети на подручју Сјенице и Бијелог Поља. Историјом као науком професор Селимовић се почео бавити одмах по завршетку студија, а области његовог посебног интересовања су поријекло породица и исламизација јужнословенских простора, с посебним нагласком на демографске и миграционе процесе у Рашкој области.

Аутор је 21 књиге и 115 стручних, научних и многих публицистичких радова. Сарадник је више музеја и архива. Учесник је бројних домаћих и међународних научних скупова, округлих столова и трибина.

Редовни је члан Матице српске, академик Српске развојне академије и члан Удружења књижевника Србије.

Добитник је Вукове награде за 2013. годину као историчар истраживач, Грамате Милешевске епархије, награде „Гордан Ранитовић“ хуманитарне организације „Стара Рашка“ из Београда, Велике награде задужбине „Родољуб Нићифоровић“ из Београда и многих других признања.

31. јануар 2024. године

БИБЛИОТЕКА УПРИЛИЧИЛА СУСРЕТ УЧЕНИКА СРЕДЊЕ СТРУЧНЕ ШКОЛЕ И ОШ „РИСТАН ПАВЛОВИЋ” СА ПЈЕСНИКОМ НЕВЕНОМ МИЛАКОВИЋЕМ

У читаоници Народне библиотеке „Стеван Самарцић“ организован је књижевни час и дружење ученика Средње стручне школе и Основне школе „Ристан Павловић“ са пјесником Невеном Милаковићем.

У предивном и инспиративном амбијенту, и у једној крајње срдечној атмосфери, пјесник Невен Милаковић је разговарао са знатижљеним ученицима који су дошли у пратњи својих професорица српског језика и књижевности Снежаном Грујичић и Снежаном Бујаковић.

Директорица Библиотеке, Бојана Ћачић, у свом уводном слову поздравила је све присутне и захвалила им се што су, препознавши значај оваквих сусрета, дали несебичан допринос промовисању књиге и књижевног стваралаштва.

Књижевник Невен Милаковић је рођени Подгоричанин који живи и ствара у Бару. Читав свој вијек посветио је писању стихова и романа. Невен Милаковић је до сада објавио тридесетак књига поезије и прозе од којих су најпознатије: „Вила са Кошара“, „Љиљани“, „Радост покајања“, „Било једном“, „Зебња“, „Гојкова књига“, „Цвијеће добра“, „Очев шамар“, „Подгоричка исповијест“ „Мајци Божијој на аманет“ и друге. Бројне Невенове пјесме посвећене су светитељима Српске православне цркве. Милаковић је за пјесму „Вила са Кошара“, 2019. године у Београду награђен Златном плакетом Министарства одбране Србије.“

Најинтересантнији сегмент сусрета свакако је непосредни, искрен и отворен разговор између ученика и песника Милаковића, у оквиру кога су ученици сазнали многе занимљиве детаље од нашег госта, као на примјер када је почео да пише pjesме, ко су његови узори, у чему је налазио инспирацију и слично.

У више наврата, Милаковић је питао знаменитог песника Момира Војводића кога је доживљавао као свог књижевног узора и учитеља. Инспирисан његовим запжањем да је „pjesма која није између корница као бескућница“, Милаковић је подстакао све pjesнике да објављују своје pjesме.

Иако препознатљив по чаробним стиховима pjesме „Вила са Кошара“, Милаковић истиче да једног pjesника никада не би требало поистовјећивати искључиво са једном pjesмом. Он вјерује да би стихови по којима је одређени pjesник препознат, морали да инспирису и подстакну младе да истражују даље о његовом стваралаштву.

Конкретно, као своје најзначајније дјело Милаковић наводи „Сонетни вијенац о Јасеновцу“, иако је најпопуларнији по стиховима посвећеним у славу и част Јунака са Кошара.

Такође, Милаковић је поручио ученицима да је љубавна поезија, вјероватно, изнад родољубиве. Због тога, на његовој листи омиљених pjesника налази се један Алекса Шантић, али и Ђорђе Балашевић, кога је назвао „фасцинантним pjesником“.

Ученици су рецитовали стихове pjesама Невена Милаковића, чиме је завршено ово прилијепо дружење.

31. јануар 2024.

ПРЕДСТАВЉЕНА ЗБИРКА ДУХОВНЕ ПОЕЗИЈЕ „РАДОСТ ПОКАЈАЊА“ НЕВЕНА МИЛАКОВИЋА

У сали Скупштине општине Пљевља, 31. јануара 2024. године, Народна библиотека представила је збирку изабране духовне поезије „Радост покајања“ pjesника и књижевника Невена Милаковића.

Збирком pjesама „Радост покајања“ Невен Милаковић је у пловни у свијет духовности не као посматрач, већ као судионик који своја нова искуства и спознаје темелји на провјереним изворштима духовног наслеђа предака.

Милаковић припада оној ријеткој групи pjesника који пишу душом и срцем, своју поезију одијева моћним лирским набојем, који слиједи интуицију и наочитија лична осјећања.

Сваки књижевник је помало подвижник, јер књижевност њега преображава као што он преображава нас својим стваралаштвом.

Невена поезија дотиче молитвену димензију бића, она надраста књижевност и постаје видовита чежња језика и духа, он созерцава суштину живота и свијета, дотиче саму истину, то јест Божија начела.

Без амбиција да размине густо насељену књижевну сцену и прави мјеста за себе, написао је књигу која може да борава и у ваздуху, и засигурно неће ишчезнути.

Пјесничким тиховањем, богапознањем Невен Милаковић пише боље од многих који мисле да су писци. И слика за своју душу, мада успут и друге душе дотиче. Он је

мисонар. Његовом душом провјећава дах бесмртне радости, јер његово срце игра у сусрету са светитељима о којима пише:

Милаковићева лирска путања веома је уравнотежена. Читка, прегледна, духовно укоријењена, нема ту посебних фаза, нема ни експеримената, све тече и спокојно се разлива, као нека упорна, тајанствена и тиха радост, као утјећа.

Разознала и проницљива Невенова pjesма се безусловно повинује божјој правди и акустици – без трунке гордости, без побједничке позе и њој одговарајуће звучне подлоге.

Сагледавајући благочестиво гранање Невенове службе светитељима и свитељскама које представља у збирци Радост покајања, аутентично pjesничко свједочанство, увјерава нас да је поезија, више од било каквог знања, неопходна послушност. Вјерност и савршена дисциплина. Ако пажња попусти, ако дикиција постане наметљива, дух поезије неповратно ишчежава, а pjesник остаје сам са својим патетичним и празњикавим ријечима. Клица његовог дара и стваралаштва, разоткрива дубину личности из које извире оно што је у извору.

Код Невена је исконски вјеродостојно, све пажљиво изаткано златкастим нитима новорођених реченица. Риједак је случај да се животно и унутрашња лирска путања, биографија и интонација тако срећно подударају. И заједничким снагама мирно уздику према Ђорџу.

Књижевно вече су као и обично, pjesмом и рецитацијом употпунили ученици Средње стручне школе и Гимназије „Танасије Пејатовић“.

9. фебруар 2024. године

**НАРОДНА БИБЛИОТЕКА „СТЕВАН САМАРИЊ“ ПЉЕВЉАЦИМА
ПРЕДСТАВИЛА „ЦРНОГОРСКО ПИТАЊЕ“ И „ЗЕМЉОПИС КРАЉЕВИНЕ
ЦРНЕ ГОРЕ“**

У прелуној сали Скупштине општине Пљевља, а у организацији Народне библиотеке „Стеван Самарић“, представљен је репринт издање зборника докумената „Црногорско питање“ које су приредили др Владимир Јовићевић и др Будимир Алeksiћ.

Предзaintересованом публиком нашло се и фототипско, репринт издање „Земљописа Краљевине Црне Горе“. Ријеч је о уџбенику који је био намијењен ученицима 3. разреда основних школа. Приредили су га Ђуро Поповић и Јован Рогановић, а штампан је на Цетињу, у краљевској државној штампарији 1911. године.

Директорица Божана Рачић, у улози модератора, нагласила је да је „Црногорско питање“, након пуних двадесет година када је штампано прво издање, поново пред научном и јавном јавношћу. Ријеч је о публикацији која садржи првоизворне историјске изворе које свједоче о националном, језичком и вјерском идентитету Црногораца.

Предједник Општине Никшић, Марко Ковачевић, изразио је велико задовољство због тога што има прилику да говори у „другом по реду највећем граду Старе Херцеговине - Пљевљима“ која су, као и Никшић, нешто касније ушла у састав Црне Горе.

„Поставља се питање зашто би Никшић и Пљевља хтјели да се уједине са Црном Гором. Одговор је јасан - зато што је то исти народ“, поручио је Ковачевић и додао да је то историјска истина коју морамо сачувати.

Председник Општине Никишић Марко Ковачевић је, према ријечима др Будимира Алексића, и назајаслужнији због тога што је репринт издање "Земљописа" и утврдио свјетлост дана. "Колико је важно ово дело, најбоље свједочи реакција црногорских сепаратиста који су реаговали жустро у медијима, као да смо објавили Хитлеров Мајн Камф, а не уџбеник за географију из времена Краљевине Црне Горе. Као да је ријеч о субверзивној литератури која је опасна за евроатлански пут Црне Горе. А деца су учили да су Црногорци дено српског народа, што је очигледно опасно тим структурама", поручио је Алексић.

Нешто више о књизи рекао је књижевник Радомир Уљаревић, као уредник овог издања "Зборника". "Ово је био прави издавачки подухват када је прије 20 година изашла из издавачке куће "Октоих". Када искушава деном, прво заповиједа да будеш оно што ниси. Српски народ је вјекovima одољивао деномском налогу да будемо оно што нисмо.

Тако смо, само три дана након што је ова књига изашла из издавачке куће "Октоих", добили налог да напустимо просторије у којима смо били пуних 10 година. Да не помињемо разне пријетње и малтретирања. То говори колико је ова књига забобљела фалисфикаторе историје. Ова књига негује културу сјећања и она зато толико боли оне који се залажу за успостављање новог идентитета.

Професор Универзитета Црне Горе, др Мирослав Додоровић, представнио је публици саму композицију дјела, анализирајући подробније садржај и структуру дјела које броји око 80 историјских докумената која третирају "Црногорско питање" кроз три цијелине: језик, црква и државу.

13. фебруар 2024. године

БИБЛИОТЕКА ОРГАНИЗОВАЛА ЕДУКАТИВНУ РАДИОНИЦУ ЗА УЧЕНИКЕ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ "БОШКО БУХА"

У посјети Народној библиотеци "Стеван Самарић" боравили ученици III разреда Основне школе "Бошко Буха".

У пратњи професора разреда Наставе Виолете Лончар, Едвиње Челебић и приправнице Бојане Старевић, наши драги школарци су успјешно завршили радионицу "Причам ти причу".

Ријеч је о радионици едукативног карактера која је намијењена ученицима трећег разреда. Ова активност има за циљ промовисање књиге и читања, подстицање дјецe да кроз илустрације, заједничким радом стичу нова знања и навике коришћења услуга Библиотеке. Акцент је свакако на стварању атмосфере блискости са књигом, дакле когнитивна и мотивациона функција књиге. Библиотеку желимо да учинимо препознатљивом на културној мапи нашег града, поручила је директорица Бојана Тачић.

Дјецу треба да учимо да читају добре књиге, да гледају представе, да раде оно што ће их оплеменити и учинити срећним. Бома је значајно да у ери савремене технологије и претјеране конзумације интернета и друштвених мрежа сачувамо културу читања, негујемо менталну хигијену, да мотивишемо дјецу да слободно вријеме проводе уз књигу, јер с књигом корачају кроз живот, а читајући спознају праве вриједности.

Ово је само једна у низу активности Народне библиотеке "Стеван Самарић" које се спроводе у циљу популаризације књиге и читалачких навика у оквиру школске популарације.

16. фебруар 2024.

УЗ ЗВЈКЕ ГУСАЛА ПРОМОВИСАНА ЗБИРКА ПЈЕСАМА „КОШМАРИ СА КОШАРА“

Након више успјешних промоција, збирка пјесам „Кошмари са Кошара“ аутора Данила Васојевића, представљена је и у родном граду Јунака са Кошара Предрга Пеђе Леовца. Васојевић, Народне библиотеке „Стеван Самарић“, велики број наших суграђана имао је прилику да доживи најмаркантније моменте епске битке на Кошарама преточене у стихове Данила Васојевића који је, према сопственом признању, ову збирку написао за свега два дана и двије ноћи.

„Поетска творевина Данила Васојевића посвећена је пакленим данима Битке на Кошарама, која је окрвавила Васкрс ратне 1999. године“, рекла је на самом почетку директорица Библиотеке Бојана Бачић, истичући да аутор поетским родословом оживљава страдалну судбину голобрадих младих, генерала, безимених љакара, полицајаца и резервиста, враћајући нас у прошлост до изворних вриједности које макар сакривене у вихорима времена, никада не престају.

Данило Васојевић је по основној вокацији, специјалиста орадне хирургије који живи и ради у Београду, али и аутор осам збирки пјесам и једног романа, пјесник који своје књижевне иконописе излаже оштроумно, молитвено бди над умом нижући свој псалмопој од Паштрика, Призрена, Дренице, Ибра, Ситнице, Дечана, Пешаршије, истином покорава непријатеље, а језиком поезије охрабрује нас и кријепи.

Поред аутора који је са посебном емоцијом и надахнућем рецитовао стихове својих пјесам, присутнима се обратио и вајар споменика Јунацима са Кошара Миодраг Мишо Роган који је са публиком подијелио своје необично искуство које се тиче самог настанка овог импозантног споменика, истичући да је прије осам година, „сањао скулптуру хероја са Кошара“, те да је од тог сна, заправо, и све почело.

Бече је увеличано и присуством поручника Војислава Перовића који је 1998. године отишао на Космет као „испомоћ“ из батерије Оклопно-механизоване Бригаде са сједиштем у Суботици. Ријеч је о човјеку који је, према ријечима директорице Бачић, најзаслужнији Кошаре живи вртели својим думовима.

На самом почетку свог надахнутог сјећања на ратну 1998/1999. годину, Перовић се захвалио на гостопримству, али и улутито посебне поздраве нашим суграђанима који су присуствовали манифестацији: Дарку Зековићу, учеснику многих битака на Косову и Метохији, као и рођеном брату Предрага Пеђе Леовца, Павлу Леовцу.

Промоцију збирке пјесам су отвориле сестре Љиљанић, док су звуци гусала народних гуслара Бошка Вујачића, Желька Вукчевића, Горана Перовића и Дарка Цупаре, дочарали емоцију коју су предивни стихови Данила Васојевића изазвали код сваког Пљевљака који је својим присуством увеличао ово незаборавно вече, указујући да су сви они који су се борили или животе положили на бранику своје Отацине, заправо, мали и рашта родити.

21. фебруар 2024.
БИБЛИОТЕКА ОБИЉЕЖИЛА МЕЂУНАРОДНИ ДАН МАТЕРЊЕГ ЈЕЗИКА

Народна библиотека "Стеван Самарић" је организовала едукативне интерактивне радионице за ученике шестог разреда ОШ "Сатко Алковић". У пратњи професорица Верице Бранеш и Светлане Кнежевић, ученици су активно учествовали и показали значајно интересовање за радионицу на тему "Међународни дан матерњег језика". Радионице је водила професорица српског језика Ивана Цвијетић. Ученицима је указано на значај матерњег језика као носиоца идентитета, традиције и културних вриједности једног народа. Збор процеса глобализације и експанзије енглеског језика све већи број језика је угрожен и лингвисти упозоравају да би до краја овог вијека могло да нестане чак деведесет одсто језика који се данас говоре. Зато је о значају очувања и његовања матерњег језика неопходно говорити у свакој прилици, а не само поводом Међународног дана матерњег језика.

28. фебруар 2024. године
БИБЛИОТЕКА ПРОМОВИСАЛА ЗБИРКУ ПЈЕСАМА ДАРКА БОНДОВИЋА
"ШАПАТ СРЦА"

У сали Скупштине општине Пљева, а у организацији Народне библиотеке "Стеван Самарић", одржана је промоција збирке пјесама нашег суграђанина Дарка Бондовића "Шапат срца".

Дарко Бондовић је, као што је то напоменуо Миленко Јовић, искорачио на књижевну сцену Пљеваља још 2021. године пјесничком књигом "Занесен љепотом". "Интересовање које је изазвала њена промоција и утисци произашли са ње били су подстрек аутору да крене у нову поетску авантуру изазовног наслова "Шапат срца". Инспирација животом и вјером да ће доћи бољи дани, да ће сунице радости опет почети да грије, која је обиљежила његову прву књигу, наша је централно мјесто и у његовој другој књизи коју започиње пјесмом "Да будући дани буду бољи", рекао је Јовић који је, читајући стихове, представио стваралачки опус Дарка Бондовића, филмстрантски приступајући емотивним доживљајима и порукама самог аутора.

Миленко Јовић, као предједник Књижевног клуба "Далма", вишегодишњи предједник Савјета Југословенских дана хумора и сатире "Буко Безаревих" и личност која је оставила снажан печат на пљевалској културној сцени, своје језровито излагање завршио је поруком: "Сигуран сам да ће ова књига пригрити читаоца".

Директорица Библиотеке Бојана Ђачић истакала је да поезија Дарка Бондовића потврђује моћ пјесничког надахнућа, која лако налази читаоце и поклонице, али и побуђује многа питања на која одговоре тражимо у себи.

Дарко Бондовић, ријетка је, и по много чему јединствена стваралачка личност. Његова поезија је потекла из дубоког емотивног вјера. Из срца пуног емпатије настао је његов поетски родољуб. Најузвишенија вријет у његовом пјесничком опусу су два мотивска епитета. Кроз призму завичаја исказује свој лични идентитет, али изразају емоцију

12. март 2024. године

КЊИЖЕВНИ ПОРТРЕТ МУХАРЕМА БАЗДУЉА ПРЕДСТАВЉЕН ПЉЕВАЉСКОЈ ПУБЛИЦИ

Дарко преноси испробавање људских емоција које произилазе из љубави, стварајући тако дугло које додирује срце читалаца. Целокупни поетски опус Дарка Бондовића, баштини један оригиналан духовни орјентир који су му даровала његова завичајна, пљеваљска небеса, казала је Бачић и нагласила да Бондовић потврђује pjesника који воли и разумије живот, дарујући нам стихове као путоказе дјетинства, успјеха, љубави и носталгије. На самом крају, присутној публици обратио се и Радомир Терзић који, упркос чињеници што је од средњошколских дана, па надаље кроз цијелу професионалну каријеру највећу пажњу посвећивао природним наукама, активно прати књижевну стваралаштво и народни свијет поезије. „Читао сам pjesме из збирке док су биле још у рукопису. Али, тек када сам узео књигу у руке, био сам пријатно изненађен са неколико ствари. Доцкале су ме предивно дизајниране корице, илустрације које су подударне са pjesмама, урађена је и каталогизација, тако да комплетна форма књиге одише професионалношћу. Али, када сам са форме прешао на суштину, имао сам утисак да неке стихове први пут читам. Дарко је међу корице ове књиге смјестио неколико изузетних и антолошких pjesама“, казао је Терзић који дуго прати развој Дарковог pjesничког стваралаштва, а кога познаје и ван поезије, и дао признање нашој установи што пружа рuku новим и младим ствараоцима, и што својим активностима прати и посипује њихов рад. У његовим pjesмама, сматра Терзић, туга није сива и сама себи циљ. Она је више сјетна, што говори о Дарковом осјећају за мјеру. У стиховима нема ништа нејасно и затонетно, има само несобичне љубави према свему што га окружује“, каже Терзић и додаје да у обје збирке, откривамо љубав и поштовање према свему што је Дарку светиња: према жени, завичају, домовини, родбини, шаху. Пjesничко вече уљепшали су рецитовањем Даркових pjesама, ученици Средње стручне школе: Наталија Пантић, Теодора Пуповић, Ана Тошић и Данило Лекић.

У препуној сали Скупштине општине Пљеваља представљен је књижевни портрет истакнутог српског и босанско-хрцеговачког новинара, књижевника и есејисте Мухарема Баздуља. Захваљујући самом госту и његовој спонтаности, али и осталим учесницима трибине академичку Салиху Селимовићу и др Владану Бајчети, пљеваљска публика је имала прилику да доживи рад и стваралаштво Мухарема Баздуља у једној надаве пријатељској атмосфери, лишеној уобичајених формата који су предвиђени за овакве манифестације. На самом почетку свог излагања, а што је код присутних изазвало посебну пажњу, Баздуљ је издвојио један интересантан детаљ из свог живота. „Ја сам за Пљеваља први пут чую у основној школи у Травнику када је један мој друг рекао да на распуст иде код баке у Пљеваља. И тај мој друг Минија, кога сам задњи пут видио у априлу 1992. године... сад сам га видио, ту је у близини. Много ме је то додирнуло. Као да

сам се спојио са неким дијелом себе који сам скоро заборавио. Живно је у зрадама које се зову Куле...“

Наш Пљевља, др Баџета, пренио је своје лично пријатељство и вишегодишњу сарадњу и на саму књижевну ствар, па је у једној непосредној комуникацији и у отвореном разговору са Баздуљом, настојао да освијетли из различитих угла ова његов портрет као ствараоца.

Баџета је, на тренутак, дотакао и Мухаремов однос према поезији, истичући да он посебно воли и рок поезију.

„Већ дуже вријеме опсеивно купујем књиге поезије. У неким чудним и неправилним интервалима напишем понеку pjesму, најчешће у слободном стиху“, рекао је Баздуљ, прочитавши стихове једне од својих pjesама која се зове „На тргу цвијета“:

Сјутрадан, у читаоници Народне библиотеке „Стеван Самарић“, директор РТВ Пљевља Миливоје Кривић урадио је интервју са нашим уваженим гостом.

Мухарем Баздуљ је рођен у Травнику 1977. године. Објавио је осам романа који су превођени на енглески, њемачки, полски, бугарски и македонски језик. Осим романа, пише кратку прозу, есеје и публицистику. Редовни је колумниста сарајевског „Ослобођења“ и београдске „Политике“.

15. март 2024. године

РАСПИСАН КОНКУРС ЗА НАГРАДУ „ДУШАН ГРБОВИЋ“

Ју Народна библиотека „Стеван Самарић“ је ове године расписала V Конкурс за награду „Душан Грбовић“, намијенјену најбољим поетским остварењима младих аутора из градова са сјевера Црне Горе: Пљевља, Жабљак, Шавника, Плужина, Бијелог Поља, Мојковаца. Циљ нам је да се млади људи подстакну да пишу поезију, да читају књиге, борате рјечник и инспирису стиховима најбољих pjesника. Да обогате свој pjesнички свијет који ће подијелити са нама.

Установљењем једне овакве награде Библиотека је, осим што цијени значај књижевне традиције и подстигне културне активности у својој средини, исказала и посебну бригу о дјели pjesника који је препано и на трагичан начин изгубио свој млади живот у јасеновачком логору.

Душан Грбовић је у својој поезији тежио једном високом етичком идеалу, он није pjesник дубоких и снажних емоција нити pjesник мисаоних узлета и заноса. Он је првенствено добар оперватор дјуштвених неправди, гласноговорник потлачених и подфармлених слојева дјуштва, а његов поетски сензибилитет вођен је свијешћу о бројним класним разликама и неправдама.

Вјеровало је овај pjesник - борца у болу будућности и за њу се борио и пушком и пером, али нажалост слободу није дочекао. Библиотека „Стеван Самарић“ је 2016. године издала књигу „Сабрани књижевни радови“ Душана Грбовића коју је приредио Добраво Аранитовић и установила награду за поезију.

21. и 22. март 2024. године
У БИБЛИОТЕЦИ ОБИЉЕЖЕНИ СВЈЕТСКИ ДАН ШУМА И СВЈЕТСКИ ДАН
ВОДА

У читалници Народне библиотеке "Стеван Самарић" обиљежен СВЈЕТСКИ ДАН ШУМА (21. март) и СВЈЕТСКИ ДАН ВОДА (22. март), у присуству ученика IV-2 и IV-3 одјељења Основне школе "Ристан Павловић", предвођених професорима разреда Наставе Мирјаном Борчић и Лазаром Лућаром.

У уводном дијелу приказан је кратки анимирани филм "Значај шума" редитеља Мирка Матовића, који је доживио велики број пројекција на бројним међународним филмским фестивалима.

"Значај шума" је анимирани филм едукативног карактера који говори о значају шума у Црној Гори, које су по врједности шумских површина, разноврсности и утицају на животну средину међу најквалитетнијим у Европи. Надаље, кроз квин знања, деца су обновила усвојено знање о шумама и водама, али и научила нешто ново. На овај начин, вјерујемо, додатно је подигнута свијест наших најмлађих о значају заштите животне средине и свим бенефитима које здрава животна средина оставља на здравље цијелокупне популације. Ово је још једна у низу успешних активности Народне библиотеке "Стеван Самарић" која има циљ да популаризује значај ове јавне установе у васпитно - образовном процесу ученичке популације и да учествује у изградњи једне нераскидиве везе између пљевалјских школа и библиотеке.

21. март 2024. године
МЕЂУНАРОДНИ ДАН ПОЕЗИЈЕ ОБИЉЕЖЕН НА НЕЗАБОРАВНОМ
ПОЈЕСКОМ ЧАСУ

Након СВЈЕТског дана шума и СВЈЕТског дана вода, у присуству ученика старијих разреда Основне школе "Салко Алковић" и њихових професора, обиљежен је и СВЈЕТСКИ ДАН ПОЕЗИЈЕ (21. март).
Овај међународни празник који слави стихове и креативни појеснички израз установљен је од стране УНЕСКО-а још 1999. године. Подјетимо, сврха овог дана је промоција читања, писања, објављивања и поезије у шкољству широм свијета; али и "давање нових подстицаја и признања националним, регионалним и интернационалним појеским покретима".
Наш гост био је појесник Миленко Даћевић који потиче из Црне Горе, а живи и ствара у Републици Српској.

У једном искреном, спонтаном и срдчаном разговору са ученицима, Даћевић је представио свој појеснички аутопортрет, говорио о својим омиљеним појесницима и писцима, инспирацијам, мотивима, настојећи да присутним ученицима додатно раскрили љубав према поезији јер се међу њима, убијени смо, налазе и будући појесници, али и да их појеснички едукује, усмјери и посаветује кроз безброј својих крајње интросантних личних примјера сазријевања као појесника и човјека.

Поетски час је уљепшан дивним рецитацијама стихова из богатог пјесничког опуса Миленка Дачевића, а за то су се потрудиле Тамара Вујановић, Тамара Крвавац, сестре Ива и Неда Шљивић, Маша Ђуковић, Невена Лучић, Ивана Јоксовић и Тијана Котлаја.

22. март 2024. године

НЕЗАБОРАВНО КЊИЖЕВНО ВЕЧЕ СА ЕНЕСОМ ХАЛИЛОВИЋЕМ

Гост Народне библиотеке „Стеван Самарцић“ био је истакнути књижевник и новинар Енес Халиловић.

Разговор са њим водили су директорица Бојана Ђачић и књижевник Рајко Палибрк – који је и рецитовао пјесме нашег госта, док је успостављена и интересантна комуникација са присутном публиком, која је имала част да чује велики број интересантних, поучних, али и веома потресних личних свједочења која никога нису оставила равнодушним.

Развојни пут овог ерудите и несумњиво истакнутог интелектуалца почео је са неких 15 година, када се, као дјечачић, отиснуо у свијет стваралаштва, тј. када је почео да пише. Од тада, па до данас, Халиловић је успио да напише велики број збирки поезије и прича. Писао је и пише драме и романе. Основао је књижевни часопис „Сент“ и књижевни интернет часопис „Eckermann“.

Према званичној биографији Енеса Халиловића, његове приче, поезија и драме Енеса Халиловића објављене су на енглеском, пољском, француском, македонском, турском, албанском и бугарском језику, а проза и поезија је превођена на енглески, њемачки, шпански, руски, арапски, турски, француски, пољски, румунски, украјински, мађарски, словеначки, летонски, албански, македонски, грчки, бугарски, каталонски, ромски, дански, португалски, италијански, бјелоруски, јерменски и латински језик.

Интересантно, Халиловић је забиљежио 172 народне загонетке које је објавио са Елмом Халиловић у коауторској књизи „Загонетке (2015)“.

За свој богати стваралачки опус, Халиловић је побрао и велики број награда, попут Виталове награда 2020. године за роман „Људи без гробова“, Златна значка за допринос култури КПЗ Србије, „Меша Селимовић“, „Бранко Миљковић“, „Ђура Јакшић“, „Ахмед Вали“, „Стеван Сремац“, „Златно слово“, а за уреднички рад у Сенту добио је награду „Сергије Лајковић“. Народна библиотека „Стеван Самарцић“ ће и убудуће наставити са праксом организовања књижевних дијалога гдје ћемо, са истакнутим именима из свијета поезије и прозе, свакако унаприједити културни живот у нашим Пљевљима.

2. април 2024. године ОБИЉЕЖЕН МЕЂУНАРОДНИ ДАН ДЈЕЧИЈЕ КНИГЕ

Поводом Међународног дана дјечије књиге (International Children's Book), у читаоници Народне библиотеке "Стеван Самарић", Душанка Радовић, држала је радионицу у којој су учествовали ученици четири одјелбена 4. разреда Основне школе "Салко Алковић". У питању су два одјелбена из матичне школе, као и два подручна одјелбена на Лукама, са професорицама разредне наставе Светланом Дамјановић, Јузом Станимировић, Иваном Бељкаш и Јеленом Голубовић.

Посебан осврт је дат на стваралачки опус чувеног писца бајки Ханса Кристијана Андерсена чији је датум рођења (2. април 1805. године) проглашен даном дјечије књиге. Дјеца су се упознала са кратком биографијом Андерсена, одгледала бајку Палчица, и на крају илустровали бајку по жељи. Ученици су читали, слушали, причали, цртали, бојили... Андерсен је један од најпревођенијих свјетских писаца. Његове бајке које су обилежиле и обилежавале дјетињство генерација дјеце широм планете, преведене су на чак 125 језика. Међународни дан дјечије књиге се обилежава широм свијета. Циљ је да се пошаље универзална порука да је важно читати дјеци, као и да дјеца читају. Крајњи циљ је да се у дјеци развије љубав према књизи, јер књиге имају огроман утицај на когнитивни, социјални и емоционални развој дјетета.

8. април 2024. године

КНИГА ПРИЧА „МЕЂУСТАНИЦА“ РАДОМИРА УЉАРЕВИЋА ПРОМОВИСАНА У ПЉЕВЉИМА

У организацији Народне библиотеке „Стеван Самарић“ представљена је прва књига прича „Међустаница“, истакнутијег песника и књижевника Радомира Уљаревића. О књизи су говорили академик Црногорске академије наука и умјетности (ЦАНУ) и редовни универзитетски професор Синиша Јелушић и песник, књижевни критичар, есејиста и издавач Ђорко Божовић.

Јелушић је заинтересованој пљевљској публици тумачио суштину раширеног и разгранатог Уљаревићевог стваралаштва, тако што је стављао у релацију његову поезију и кратке приче. Он је примијетио да су Уљаревићеве приче и приче по свом облику, односно морфологији, заправо врло блиске и на неки начин се прожимају. Међутим, у оба случаја доминантан је песнички исказ, због чега закључује да Уљаревић када пише кратке приче он је преваходно песник. Академик Јелушић је посебно апострофирао проблеме самоуоства и зла који заузимају значајан дио у 89 кратких прозних прича колико је сабрано у „Међустаници“, где је Уљаревић показао да достојно корача путем необично занимљиве традиције мајстора кратких прича попут Борхеса, Чехова или, пак, Једног Данијела Хармса.

Оснивач и главни уредник издавачке куће „Архипелаг“ која годинама уназад организује „Београдски фестивал европске књижевности“, иначе рођени Пљевљак, Ђорко Божовић, на самом почетку запитао се шта се то догађа када песници почну да пишу прозу – попут Уљаревића. Одговор је покушао да пронађе управо код Уљаревића, који се у причи

„Мађионичар“ иронично осврнуо на ово питање, истичући да читаоци поезије не постоје, да поезија не може да се чита, и да је проза материјал за читање. Божовић је констатовао да је Радомир Уљаревић истакнути усмени приповиједач који зна огроман број прича, наглашавајући да је ријеч о ријеткој способности да се препозна шта је прича и шта је за причу. У осврту на „Међустаницу“, Божовић, између осталог, указује да је ријеч о прозама у којима овладава искуство микросвијета и овог времена, али не било које искуство попут оног које можемо пратити у неком од савремених медија, него искуство које нас се тиче више од било којег другог искуства. То је искуство једне искошене, помјерене стварности која се, како је то сликовито примијетио Божовић, не може више „ухватити ни за главу ни за реп“. Посебно је интересантно запажање Божовића који је поручио да је оно што посебно плијени у овим причама јесте управо спознаја да их је писао пјесник. Пјесник Радомир Уљаревић је рођен је 1954. године у Равним Гомилама, село Горња Врбица код Билеће, Опутна Рудина, срез Вучедолски, општина Никшић, задња пошта Црквице. До сада је објавио више од 20 књига поезије, а о његовом пјесништву објављене су и двије књиге критика – „Нови часови“ и „Све ћу вас казати код Бога“. За књижевни рад добио је више награда, међу којима и "Кочићево перо", "Ристо Ратковић", "Велика базјашка повеља" (Румунија, 2017), "Златен прстен" (Македонија, 2018), "Змајева награда" Матице српске, 2021. и многе друге. Са групом сарадника основао је култне културне манифестације Град театар и Трг пјесника који се одржавају у Будви, а касније и Трг од Тирилице, фестивал "Тирилицом" и Његошеве дане поезије. Главни је уредник у издавачким кућама "Октоих" из Подгорице и "Штамапар Макарије" из Београда.

16. април 2024. године

ЗБИРКА АФОРИЗАМА "АФОРИЗМИ ЗА ДУГО ПАМЋЕЊЕ" МИЛАНА Р. СИМИЋА ПРОМОВИСАНА У ПЉЕВЉИМА

У организацији ЈУ Народна библиотека "Стеван Самарцић" и Секретаријата за културу, социјална и друга питања Општине Пљевља, 16. априла, у читаоници Народне библиотеке организовано је ауторско вече афористичара Милана Р. Симића.

О књизи Милана Р. Симића, "Афоризми за дуго памћење", проф. др Жарко Требјешанин је једном приликом рекао - "Нова књига Милана Р. Симића, "Афоризми за дуго памћење", као што сугерише њен наслов, представља збирку одабраних афоризама који нису пука реакција на актуелне друштвене појаве нити служе за једнократну употребу, него представљају строг одабир афоризама дугог трајања. Наравно, у књизи има и афоризама инспирисаних актуелним проблемима, али су тако написани да се у њиховом књижевно-естетском ефекту може уживати у сваком времену. У овој књизи преовлађују афористичке теме које су универзалне, вјечите и транскултуралне, људски проблеми који су архетипски и зато карактеришу различита друштва и разне епохе. У готово сваком организованом друштву намеће се питање Вође, менталитета људи, корупција, мито итд. На све ове и друге општељудске проблеме, постоје у психи урезани одговори. Сатиричар послушају те одговоре, а онда, на свој особен начин, обликује и артикулише оно што сваки од милион људи мисли, жели и осећа, али није у стању да то тако једноставно, тачно и лепо изрази."

Милан Р. Симић рођен је 1959. године у Великој Плани, гдје и данас живи. Пише прозу, драме, филозофеме, афоризме, књижевну критику и есеје. Есеји су му превођени на македонски и пољски језик, афоризми на њемачки, енглески, мађарски, бугарски, пољски, румунски и руски језик, док филозофеме на пољски, проза на словачки и словеначки језик. Аутор је романа "Порицање стварности", "Оде ми да полудим", "Бели свет коначно", "Ништа вредно помена". Такође, као аутор филозофема, истичу се збирке "Приручник за побуну верујућих" и "Аристотел по други пут међу Србима". Познате збирке афоризама за које је добио бројне награде су "Чизма режим чува", "Гласаћемо се још", "Ено секире, камо га кум?", "Зовите ме Аристотел", "Жуљ на жуљ", "Капа доле".

Добитник је прве награде "Стеван Сремац" и "Милутин Ускоковић" за прозу, "Милан Богдановић" за најбољу књижевну критику објављену у Србији 2016. године. Такође, добитник је прве награде "Чивијада" за 2016. годину у категорији најбољи афоризам, затим прве награде Радио Београда за драмску минијатуру, Повеле Карађорђевић за драму "Распеће". Ту је и награда "Радоје Домановић" за збирку афоризама "Жуљ на жуљ", као и награда "Типар" коју је 2022. године добио на данима хумора и сатире "Вуко Безаревић" у Пљевљима за збирку афоризама "Капа доле".

Од 1994. године уређује часопис за културу и умјетност "Наш траг". Учествоје у раду великог жирија "Вечерњих новости" за књигу године и награду "Меша Селимовић" од 2016. године. Члан је Српског удружења пјесника, есејиста и књижевника (ПЕН центар).

Афоризме Милана Р. Симића говорили су ученици Средње стручне школе: Ана Тошић, Дуња Цаковић, Марија Бајчета, Данило Лекић, Анђела Пуповић и Ана Коруга.

23. април 2024.

"СРПСКО СРЦЕ ЈОХАНОВО" ВЕСЕЛИНА ЦЕЛЕТОВИЋА ЗАВРИЈЕДИЛО ОГРОМНУ ПАЖЊУ ПЉЕВЉАКА

У организацији Народне библиотеке "Стеван Самарцић", а у препуној сали Скупштине општине Пљевља, представљена је књига „Српско срце Јоханово“, аутора Веселина Целетовића - човјека који је свједочио истину о албанским злочинима над српским цивилима и илегалној трговини органима.

Ово потресно свједочанство о страдању Срба у "Жутој кући" указује на примјере нечовјештва, али и поставља путоказе часним људима којима су најбитнији част, вјечна истина и Божија правда.

Присутној публици Целетовић је изразио жаљење због мишљења појединих Срби који су заведени западном пропагандом и који кажу да су Срби изгубили Косово и Метохију.

"Косово и Метохија се налазе у генима сваког Србина. Доле је све наше, доле су наши манастири, доле је Пећаршија, доле су ливаде које миришу на Србе. И, зато вам кажем да ће Косово бити српско док је сунца и месеца, чим се промени констелација снага у свету, ми ћемо поново бити на ослобођеном Косову и Метохији", поручио је Целетовић.

Присјећајући се послеријатних дешавања на простору Космета, он је указао и на јуначко држање италијанске новинарке и списатељице Марије Лине Веке која је о свом трошку одвела 200 српске дјеце са Косова и Метохије у Рим како би видјели шта значи живот "ван бодљикаве жице".

"То је жена која је прва проговорила о побуној радијацији на Космету, и судбини 3.000 италијанских војника који су заражени. Она ми је рекла једну велику истину да је злочин заокружен ћутањем. Свако ко ћути о злочину, он је саучесник у том злочину. Ми Срби немамо више права да ћутимо о зјерствима. Ћутали смо о Јасеновцу, о Јамама херцеговачким, а све због "Братства и јединства". Немамо више права, забрањено нам је, да ћутимо и да опраштамо. Не можемо ми опраштати у име жртава. Само жртве и Бог могу да опросте", истиче Џелетовић и оптужује међународну заједницу да је остала нијема пред черечењем једног народа, указујући, још једном, да управо због тога ми не смијемо да ћутимо о злочинима.

И зато је роман "Српско срце Јоханово", као истинита прича о Боратом Ђемпу коме је у "Жутој кући" на сјеверу Албаније пресађено срце српске жртве, а који потом долази на Косово у потрази за одговорима на своје необјашњиве визије, необично важно свједочанство које се бори против заборава злочина, прича коју је српски народ, како каже Џелетовић, сазнао само захваљујући Божијом промисли.

Џелетовић, који је рођен у Липљану, ова прича је потресла је до сржи, због чега је написао поему за два сата. На захтјев великог броја људи, који су је прочитали те горке стихове и болну истину, Џелетовић је исте преточио у роман. Роман "Српско срце Јоханово" доживео је 26 издања (тренутно је у припреми 27) и преведен на енглески, руски, француски, њемачки, македонски, словачки, јерменски, италијански, румунски, јапански и грчки језик. У току је превод на кинески језик. Тренутно се снима филм по овом роману чији је продуцент Бандур филм а копродукенти су из Холивуда.

О роману и, генерално, књижевном опусу Веселина Џелетовића, говорила је директорица Библиотеке Бојана Таџић.

Она је истакла да је читајућу Веселина Џелетовића схватила да је његово литерарно дело огромна баштина искуства, родољубља, вјере, богољубља и човјекољубља. Извезта способност схватања и стварања историјских синтеса о страдањима на Светој Српској земљи, топла очинска, поетска и прозна ријеч, мноштво имена, мјеста, разних колорита и атмосфера – свако ко урони у Веселинове књиге наћи ће одговоре на многа питања, а кроз њих ће схватити своју и судбину српског народа. На молбу Веселина Џелетовића, присутнима су се обратили здравичар Милован-Миро Таџић као и ученици Средње стручне школе Ана Тошић и Данило Лекић који су рецитовали стихове ове потресне, али за српски народ од непроцјенљивог значаја важне -

поеме.

УЧЕНЕ „СТЕВАН САМАРИЊИЋ“ И УЧЕНИЦИ ССШ И „САЈКО АЉКОВИЋ“ УЗЕЛИ УЧЕШЋЕ НА КЊИЖЕВНОМ ЧАСУ СА ЉУБИВОЈЕМ РШУМОВИЊЕМ

Гост Основне школе „Лушан Обрадовић“ у Жабљаци био је велики песник, писац за дјецу и одрасле Љубивоје Ршумовић. На дружењу са ученицима и наставницима, Ршумовић је говорио своје стихове, чувене „форе и фазоне“, показивао трикове и одговарао на сва питања и те како знатижељне дјецe.

Дружење са легендарним српским песником отворило је ученица Средње стручне школе Ана Тошић која је рецитовала „Здрављу српском роду“.

У свом уводном слову, директорица Народне библиотеке „Стеван Самарић“ Бојана Брачић, представила је цијењеног госта на следећи начин:

„Так пјешак, који се и данас више сјећа пута до школе, него саме школе, не желећи наравно да омаловажи школу, рођен је тамо гдје је било и сњегова и олуја, и вукова и јагњаци, и добрих и врједних људи. Тај њак, сад познати песник сјећа се своје учитељице Милице, која га је упутила у стихове. Одрастао је уз дјечњу књижевност Јована Јовановића Змаја, за што је заслужна његова мајка. Још као дијете је на темељу пјесмама које је чуо, почео да ствара властите пјесме. Обљежио је дјетинство многих генерација, а уз његове фазоне и форе расту и данашња дјеца. Вјерује да одрасли нису дорасли дјеци, данас је дека али никад није престао да буде дјечак“, саопштила је она.

Брачић истиче да нас је Ршумовић научио да су дјеца украс свијета, захваљујући својим пјесмама и милом осмјеху, и очима вјечитог дјечака.

Ршумовићево богато стваралаштво траје пуних шест деценија, за које вријеме је објавио преко 80 књига.

„Написао је, снимио и режирао преко 600 телевизијских емисија, у својој биографији уписао је на десетине позоришних сценарија. Напознатије представе за дјецу су „Шума која хода“, „Успавана лепотица“, „Баба рота“, „Невидљива птица“, „У цара Тројана козе уши“, „А у што је школа згодна“ и друге. Ту су и највеће књижевне награде: „Невен“, „Бранкове награде“, награда „Младо покољење“, Горанова плакета и многе друге. Телевизијска завољела је његов Двоглед, 1000 зашто и Хајде да растемо, а породична емисија Фазони и форе има култни статус. Бори се против увјерена да је дечија књижевност тривијална, подсећајући колико је заправо она кључна у васпитању и обликовању најмлађих. Неуморно обилази најудаљеније сеоске школе. Чита ђацима своје пјесме, помаже Библиотеке покљанајућу књиге. Његових Десет љутих гусара, Баба рота, Лени вук, Бели слон и црни телефон обљежили су дјетинство генерација читалаца. Велики дјечак који није пристао да одрасте, тако га је описао Момо Капор. Вјероватно је у том непристају тајна његовог успјеха, невјероватне маштовитости и креативности. Тежи, да дјецу учи да буду храбрија и радозналија, а како их разумије и види најбоље откривају стихови:

Дете треба да посматраш
ал му немој на пут стати,
што га пре човеком сматраш
пре ће човек и постати.

Чика Ршум је чаробњак у разумјевању дечије душе. Његово стваралаштво се препознаје по снази, енергији, високој просвећености и сталним размишљањима о завичају, домовини, о дјечи, њиховим згодама, љубавима и играма, о људима и њиховим особинама, о природи и животињама. Пише сликовито, једноставно, разумљиво и духовито. Раздрагани стихови су непресушни извор и оаза смијеха, љубави, загрљаја, игара“.

Поезија Чика Љубивоја, представља један предиван споменар, изаткан од испреплетаних мисли и осјећања пјесника, које завјештава свој нашој дјечи. Дамарање његових стихова деценијама уназад својеврстан је молитвеник и благо свакој дјечијој души.

На самом крају, пјесме Љубивоја Ршумовића рецитовали су основци и средњошколци из Пљеваља, и то: Теодора Пуповић – „Зар ћемо дозволити“, Ана Коруга – „Мој отац“, Данило Лекић – „Кад би мени рекао“, Анђела Пуповић – „У једном дану“, Наталија Пантић – „Иза првог угла“, Ђуковић Маша – „У заседи иза петнаесте“, Невена Лучић – „Сила ником није мила“, Неда Шљивић – „Седам Готована“, Тамара Крвавац – „Генерале љута сило“,

Тамара Вујановић – „Дете“, Ива Шљивић – „Домовина се брани лепотом“, Јована и Јана Љиљанић - „Сини јарко сунце са Косова“, „Седам сати удара“ и Дарко Цупара – „Горски вијенац“.

9. мај 2024. године

ВЕЛИКАН СРПСКОГ ГЛУМИШТА ХАЦИ ПЕТАР БОЖОВИЋ ГОСТОВАО У ПЉЕВЉИМА

У организацији ЈУ Народна библиотека "Стеван Самарцић" и Секретаријата за културу, социјална и друга питања, а у препуној сали Центра за културу, одржано је вече са великаном српског глумишта и добитником награде Удружења драмских умјетника Србије за животно дјело "Добричин прстен" - Хаџи Петром Божовићем.

Божовић је постао 33. лауреат највишег глумачког признања у Србији, а синоћ се представио пљеваљској публици монодрамом "Рече ми један чо'ек, ћераћемо се још, кад будем млађи". Наравно, ријеч је о дјелима нашег чувеног писца и академика Матије Бећковића, док глумац Петар Божовић потписује адаптацију и режију.

"Учен! Одважан! Тајанствен! Неустрашив! Харизматичан! Колосална личност саздана, између осталог, од преплитања неупитног ауторитета и лежерног приступа готово свему. Истанчаним казивањем рефлектује различите сегменте живота - дубоко понирући у њихове појаве, узроке и тајне. Сусрет са њим је својеврстан дар, јер он оплемењује и обогаћује људски дух. У стоичком поимању живота огледа се вриједност, снага и моћ милозвучног бесједништва, извајаног фреквенцијом најдубљег промишљања нашег балканског самураја. Човјек коме је хуманост и правичност услован рефлекс, човјек великог срца и снажног ума!" Овим ријечима је директорица Библиотеке Бојана Ћачић најавила Хаџи Петра Божовића, истичући у својој бесједи да његова ријеч има снагу

Њеова изузетна животно дјелатност, импресијантни професионални дијапазон са обједињеним културним, друштвеним и личним особеностима, надахнутим истраживачким духом, ерудицијом, чине аутентичним и бољим од најбољих, истичући нека његова дјела: "Чудо невиђено", "У име народа", "Лепота порока", "Тајванска канаста", "Бел виђено", "Више од игре", "Сложна браћа", "Нож", "Лена села, лепо горе", "Пролете у Јануару", "Хамлет у Мрдуши доњој", "Браћа по матери" итд. То су само неки од филмских, позоришних и телевизијских остварења гдје је имао веома запажене улоге. Дао је поседан, уникатни печат, антологичким филмовима Живка Никוליћа. Прије више од 40 година, као млад глумач, рекао је да може да игра само онда ако осјећа да учествује у нечему што нешто значи, и од тада до данас, заиста, све у чему је играо нешто значи у нашој култури. Бече су уљепшале сестре Љиљанић, док је на самом почетку присутну публичку поздравила Љидија Кушљевић Ршумовом здравницом српском народу.

11. мај 2024. године

ОДРЖАНА ОПШТИНСКА СМОТРА РЕЦИТАТОРА

ЈУ Народна библиотека "Стеван Самарић" организовала је 11. маја, Општинску смотру рецитатора. Смотра је одржана у читалници Библиотеке. Њен циљ је његовање културе говора и умјетничког казивања поезије, као и добре сарадње Библиотеке и васпитно - образовних установа. Учесће на смотри узели су ученици основних школа из града и сеоског подручја. За смотру су се пријавили ученици ОШ "Бошко Буха", ОШ "Салко Алковић", ОШ "Ристан Павловић", ОШ "Миле Перунички", ОШ "Маоце, ОШ "Михаило Жугић" Ошак, ОШ "Радоје Тошић" Срданов Гроб и ученица Средње стручне школе. Такмичење је подијелено на три узрастне категорије: од I до V, од VI до IX и средњошколци.

Жири за избор најбољег рецитатора је радио у следећем саставу: књижевник Рајко Палибрк који је био предсједник жирија, и чланови: Јелена Дробњак професорица књижевности у Средњој стручној школи и Марија Ђуровић професорица разредне наставе у ОШ "Јакуб Кубур" из Бољанића. Приликом оцењивања рецитатора жири је оцењивао избор pjesме и аутора, дикцију, акценат, изражавање мисаоних и емотивних садржаја pjesме, природност, сугестивност, експресију лица, казивање без претјеране афективности и естикулације.

Послије наступа свих такмичара жири је одабрао за све три узрастне категорије најбоље рецитаторе. За категорију од I до V разреда најбоља је Ана Пуповић, ученица V разреда из ОШ "Салко Алковић", са pjesмом "Гдје је Лица", аутора Милована Данолића. Њена менторка је професорица разредне наставе Ивана Анђелић Белькаш. За категорију од VI до IX разреда најбоља је Јана Радановић, ученица VIII разреда из ОШ "Ристан Павловић", са

пјесмом „Корени“, аутора Риста Несторовића. Њена менторка је професорица књижевности Оливера Тимотијевић.

За категорију средњих школа најбоља је Ана Тошић, ученица II разреда из Средње стручне школе са пјесмом „Видети свет у зрну песка“, аутора Вилијама Блејка. Њена менторка је професорица књижевности Снежана Грујичић.

Сви учесници Општинске смотре добили су на поклон књигу поезије пљеваљских пјесника: Хусеина Пајевића, Милана Бајчете, Матије Вранеша и Милорада Јокнића, као и чланску карту Библиотеке, које им је уручила директорица Бојана Ћачић. Књижевник Рајко Палибрк, побједницима смотре поклонио је своју збирку пјесама "Чувари завјета". Побједници у све три узрасне категорије представљаће Пљевља на Државној смотри рецитатора Црне Горе.

16. МАЈ 2024. ГОДИНЕ

БИБЛИОТЕКА ОБИЉЕЖИЛА 126. ГОДИШЊИЦУ ОД РОЂЕЊА ДЕСАНКЕ МАКСИМОВИЋ

16. маја 1898. године, у Рабровици код Ваљева, рођена је највољенија српска пјесникиња Десанка Максимовић. Тим поводом, у читаоници Народне библиотеке "Стеван Самарцић" ученице II разреда Средње стручне школе одржале су час посвећен Десанки Максимовић.

Часу су присуствовали ученици VIII разреда ОШ "Салко Аљковић" са професорицом књижевности Иваном Вранеш. Час је отворила Лидија Кушљевић рецитацијом Десанкине пјесме "О пореклу". Дуња Џаковић и Јана Љиљанић су нам говориле о Десанкином животу, о њеном богатом стваралаштву и о печату који је оставила у српској књижевности.

Неке од најљепших Десанкиних пјесама рецитовале су Ана Тошић - "Крвава бајка", Теодора Пуповић - "Стрепња", Марија Бајчета - "Човек", Анђела Вељанчић - "Срећа" и Наталија Пантић - "Опомена".

Десанка Максимовић је дјетињство провела у Бранковини, крај Ваљева. Гимназију је завршила у Ваљеву, а студије свјетске књижевности, опште историје и историје умјетности на Филозофском факултету у Београду. Од 1933. године живјела је у складном браку са глумцем и пјесником Сергејем Сластиковим - све до његове смрти 1976. године.

Иза себе је оставила педесет књига поезије, пјесама и прозе за дјецу и омладину. Бавила се и превођењем, углавном поезије, са руског, словеначког, бугарског и француског језика. Кроз своје пјесме, Десанка је исказивала љубав према завичају, отаџбини, свом народу, традицији. "Наша дивна песникиња нема другу биографију сем књижевну, ни другог порода сем песама. Онај ко је читао њене песме, упознао је, не само њену душу и њено биће, већ и душу народа из којег је потекла", дивно је речено о њој."

За свој рад добијала је највиша државна признања и награде. Била је и редовни члан Српске академије наука и уметности. Десанка Максимовић је преминула 11. фебруара 1993. године у Београду.

28. МАЈ 2024. ГОДИНЕ

НЕЗАБОРАВНО КЊИЖЕВНО ВЕЧЕ СА НЕБОЈШОМ ЈЕВРИЋЕМ

У читаоници Народне библиотеке "Стеван Самарић" уприличено дружење са Небојшом Јеврићем, познатим писцем и есејистом, ратним репортером и чувеним новинаром. Публика је са посебном пажњом слушала његове ратне приче, запажана и реминисценције. Ријеч је о човјеку који је ратне 1990. године провео са нашим народом, неријетко на првим линијама фронта - од Славоније до Косова и Метохије. "Ратне приче су приче које се не записују. Оне се причају уз ватру, кад ратници седну и поверавају се један другом", истакао је Јеврић. Јеврић нам је предочио потешкоће с којима су се суочавали његови преци - тада као избјеглице из Куча пред терором Петровића, дочарао нам је тешко животно искуство његове мајке која је као дјевојчица водила праву битку за живот, потом и сјећања на прве дане и године његовог живота у престоном граду на чијој се чаршији одвијао један живот за себе и један свијет у малом.

"Никада ми није било доста људских лица. Знао сам оне који су ставали испод моста, знао сам цепароше и дилере, али сам познавао и академике. Оглазио сам на вече реке код Добраце Тосића који ме је радо примао за сто, знајући да ћу га почастили неком новом и добром причом. Познавао сам све предсједнике државе, познавао сам велике криминалце попут Данила Дале Церовића или Гишке. И према свима сам имао исти однос, јер сви они ће једног дана послужити добро као клин за клин чорбу од које ја правим своје приче", присјетио се он. О књижевном опусу Небојше Јеврића говорили су и наш велики пјесник Невен Милаковић, као и директорица наше установе Божана Ђачић. Небојша Јеврић је рођен 17. маја 1959. године у Бијелом Пољу. Школовао се у родном граду и Београду. Радио је као новинар у Дуги, најтиражнијем магазину у Југославији. Писао је у низу познатих листова и часописа. Аутор је књига прозе: "Адамова глава", "Црни кофер", "Тихи тат", "Српски рудет", "Херој на марапу путује у Хар", "Кокошкин рат", "Фабрионт", "Бајке", "Људа кућа 1", "Људа кућа 2".

**ЛУНА „СТЕВАН САМАРИЋ“ ДОДЈЕЛНИА НАГРАДУ „ДУШАН ГРБОВИЋ“ ЗА
НАЈБОЉЕ ПОЕТСКО ОСТВАРЕЊЕ**

29. мај 2024. године

IV Народна библиотека „Стеван Самарић“ је у 2024. години расписала V Конкурс за награду „Душан Грбовић“, која се додјељује најуспјешнијим поетским остварењима младих аутора из градова са сјевера Црне Горе: Пљеваља, Жабљак, Шавника, Плукина, Бијелог Поља и Мојковца. Циљ библиотеке је да овим конкурсом и наградом подстакне младе поетске ствараоце да негују љепоту писане ријечи и афирмише их да свој поетички свијет подијеле са нама. Осим што цијени значај књижевне традиције и подстиче културне активности у својој средини, Библиотека је, установањем ове награде, исказала и посебну бригу о дјелу поетика који је прерано и на трагичан начин изгубио свој млади живот у Јасеновачком логору.

Душан Грбовић је рођен 1908. године у Меляку. Нижу гимназију је завршио у Пљевљима а учитељску школу у Београду. Претпоставља се да је за одабир животне професије био мотивисан социјалном неправдом, непроsvјешћеношћу и заосталошћу сеоских средина. Његова посвећеност раду пресликавала се и на друге сфере његовог живота па је свој лични и јавни живот посветио борби за слободу, правду и друштвену једнакост кроз системски али и индивидуални просвјетитељски рад. У својој поезији, Грбовић је тежио једном високом етичком идеалу. Он није поетски дубоки и снажни емоција нити поетски мисаони узлет и заноса. Он је првенствено добар оператор друштвених неправди, гласноговорних потлачених и подпармљених слојева друштва, а његов поетски сензобилитет вођен је бројним класним разликама и неправдама. Вјеровао је овај поетски-борца у бољу будућност и за њу се борио и пушком и пером, али нажалост слободу није дочекао. Његов литерарни опус није у цјелости сачуван, а 2016. године, IV Народна библиотека „Стеван Самарић“ је издала књигу „Сабрани књижевни радови Душана Грбовића“ коју је приредио Добрило Аранитовић. Исте године је установањена и награда коју додјељујемо афирмисаним ствараоцима. На конкурс за награду, пристигло је 16 пријава о којима је разматрао жюри који је радио у саставу: Милан Терзић, предсједник и чланови: Жанка Мишић, Бина Бајчета, Рајко Палибрк и Бојана Радаковић. Награду су освојиле:

1. Награда АНА КОРУТА, ученица СШ Пљевља за pjesму „Отров стиха“

2. Награда МИЛИЦА ЉИЉАНИЋ, за pjesму „Пјесник“

3. Награда АНЂЕЛА ВЕЉАНЧИЋ, ученица СШ Пљевља за pjesму „Децембарска ноћ“

Осим награђених, поклон књигу као и чланску карту Библиотеке добили су сви овогодишњи учесници, а то су: Маријана Кљајевић, Вахид Гец, Ана Тошић, Наталија Пантић, Кристина Тањевић, Тамара Крвавац, Алекса Ровчанин, Душанка Ђуровић, Марија Бајчета, Вуклица Петрић, Ива Шљивић, Јована Царић и Милена Смоловић.

Проф. др Софија Калезић је говорила о дјелима мр Зоре Јестровић "Књижевна судбина Михаила Лалића (Аутокритика револуције)" и "У" написаном је сигурност". "Зора Јестровић извор инспирације тражи у дјелу као таквом. Захваљујући њеном сензибилитету она пута да дјело говори само по себи, и онда бира да ли ће то бити структуралистички, психолошки, интерпретациони приступ". На самом почетку Тина Бајчета је, поред биографије цијенене гошће, прочитала и изводе из рецензије за књигу "У" написаном је сигурност" коју је написао мр Александар Ђуковић. Проф. мр Зора Јестровић, (рођена Познић), рођена је 31. октобра 1952. године у Рисовцу (Басански Петровац). Основну школу и класичну Гимназију завршила је у Босанској Крупи. Филозофски факултет (група –

мушкарци. који је одао велико признање женама за које је сматрао да су биле бољи борци него разочарења. То је човјек који је, писао доминантно мушку, ратну литературу, али и човјек других људи, тешким дјетињством и туробним животом кога су обилежјиле издаје и било је стваралаштво Михаила Лалића, чувеног писца чији је живот премежен смрћу да њени есеји представљају "доцртавање књига". Фокус њеног научног интересовања научну и импресионистичку", рекла је у уводном слову професорка Јестровић, поручујући Како је рекао академик Радомир Ивановић, моја критика је стваралачка - она која сачува "Постоје три врсте књижевне критике: стваралачка, импресионистичка и научна критика. Јестровић, која се представила заинтересованом публицом са своје три књиге. Успјешне књижевне вечери. Овога пута наша наша гошћа била је књижевна критичар, мр Зора Читаница Народне библиотеке "Стеван Самарић" поново је била стјецисте још једне

КЊИЖЕВНА КРИТИКА МР ЗОРЕ ЈЕСТРОВИЋ ЗАВРИЈЕДИЛА ВЕЛИКО ИНТЕРЕСОВАЊЕ ПУБЛИКЕ

6. јун 2024. године

Такође, обили су дјечије одјељење Библиотеке и упознали се са дијелом фонда који им другарству, о својим искуствима, о значају пажње и подршке коју једни другима пружају и Едвином Челебић, као и са приправником Божаном Старчевић. Тема радионице била је разреда Основне школе "Бошко Буха", са професорицама разреда Весном Царић 30. маја 2024. године у Народној библиотеци "Стеван Самарић" боровили ученици II и III

БИБЛИОТЕКА ОРГАНИЗОВАЛА РАДИОНИЦУ ЗА УЧЕНИКЕ ОСНОВНЕ ШКОЛЕ "БОШКО БУХА"

30. мај 2024. године

Југословенске књижевности) завршила је у Новом Саду 1976. године, где је одмах по завршетку студија радила као средњошколски професор. На истом факултету је магистрирала 1995. године са тезом „Поетика фрагментарне прозе Михаила Лагића“, коју је у редигованом облику, објавила под истим насловом (1996).

Из породичних разлога живот и рад је наставила у Црној Гори, где и данас живи. Паралелно са примарним професорским радом бавила се и науком о књижевности, односно књижевном критици. У струци је добијала бројна признања, међу којима је најуначајније звање – Виши педагошки савјетник (1999), од Министарства просвете и науке Црне Горе. Добитница је најуначајније општинске награде града Пљеваља, „20 новембар“, која се додељује за посебан допринос развоју и изградњи пљеваљске друштвене заједнице и њених добара. Два пута је номиниована за најуначајнију државну награду „Орток“ коју Министарство просвете додељује лицу за остварене резултате у области образовања и васпитања. Била је члан редакције, а потом главна и одговорна уредница „Мостова“ (2000-2005), пљеваљског часописа за књижевност, умјетност и културу, једног од најстаријих црногорских књижевних часописа. Радила је и ради у саставу више жирија за додељу књижевних награда. Једна од престижних је награда „Типар“ која се скоро четири деценије у Пљевљама, сваке године, додељује за најуспјешнију књигу сатирично – хумористичке књижевности једном од аутора са простора бивше Југославије. Три године је била, као један од представника Црне Горе, члан великог Југословенског жирија за додељу награде „Меша Селимовић“ у Београду. Рецензенткиња је бројних и актуелних књига. У Зборницима Црногорске академије наука и умјетности, Зборницима радова различитих Универзитета, књижевним часописима, дневним и периодичним новинама Црне Горе штампани су њени есеји и критички радови. Учесница је више научних скупова, националног и интернационалног типа. Поред анализе књига чисто литерарне профилације, бавила се и књигом егзактних научника које имају додирних тачака са књижевношћу и међусобно интерферирају на естетичком и етичком плану. Скоро цео живот се бави сликарством. Слика у различитим техникама, учесница је више колективних сликарских изложби и заступљена у бројним ликовним каталозима. Писала је текстове за каталог и отворала ликовне изложбе. Издавачи њених књига – монографија и есејистике су Међурегионална заједница за културно просвјетну дјелатност, Пљеваља (Поетика фрагментарне прозе Михаила Лагића, 1996), Национална библиотека Црне Горе „Ђурђе Црнојевић“, Цетиње (Књигом о књигама, 2017) и Црногорска академија наука и умјетности, Подгорица, - Књижевна судница Михаила Лагића (Аутокритика револуције), 2019. Члан је Удружења књижевника Црне Горе.

7. јун 2024. године

ОБИЉЕЖЕН СВЈЕТСКИ ДАН ЗАШТИТЕ ЖИВОТНЕ СРЕДИНЕ

Поводом Свјетског дана заштите животне средине, у читавој Народној библиотеци „Стеван Самарић“ одржана је радионица у којој су учествовали ученици IV-2 одјелjenja

Основне школе "Бошко Буха", са професорском разредне наставе Сандром Мартић. Кроз разговор и активности везане за рецитирање, дјети смо представили и приложили један од начина смањена загађена животне средине. Такође, подстакли смо их на размисање о томе како и на који начин би они могли да допринесу очувању животне средине. На овај начин је додатно подигнута свијест наших школараца о важности заштите животне средине и о позитивним ефектима које здрава животна средина има на наше здравље. Свијетски дан заштите животне средине обilježава се 5. јуна са циљем подизања глобалне свијести о еколошким проблемима. Кроз различите активности и кампање скреће се пажња јавности на потребу очувања животне средине и на одговорнији однос према окружењу. Радоношћу су водиле проф. разредне наставе Бојана Старевић и Душанка Радовић.

12. јун 2024. године

УЧЕНИЦИ ОШ "САЛКО АЛКОВИЋ" ПОСЈЕТИЛИ БИБЛИОТЕКУ

Ученици 2. разреда ОШ "Салко Алковић" као и ученици подручног одјелена Луке у пратњи својих учитељица посјетили су Народну библиотеку. Ученици су највише борабили на Дјечијем одјелу, где су се упознали са богатим фондом који им стоји на располагању. Такође, су упознати са правилима коришћења услуга Библиотеке, али и како могу постати чланови Библиотеке. Популаризација дјелатности Библиотеке и подизање свијести код ученика о значају наше установе у њиховом цијелокупном васпитно – образовном процесу, од огромног је значаја за будући однос наших малишана.

21. јун 2024. године

У САРАДЊИ БИБЛИОТЕКЕ, ДНЕВНОГ ЦЕНТРА И МУЗИЧКЕ ШКОЛЕ ОБИЉЕЖЕН СВЈЕТСКИ ДАН МУЗИКЕ

У просторијама Ју Народна библиотека "Стеван Самарић" обilježен Свијетски дан музике. Наши гости били су деца и млади са сметнама у развоју и лица са инваљидитетом из Ју "Дневни центар Пљевља" који су, у пратњи запослених, уживали и забављали се слушајући наступе дјугара из Ју "Школа за основно музичко образовање Пљевља" предвођених директорицом ове установе Азмином Софтић Чућурић. Директорица Библиотеке, Бојана Трачић, подјетила је присутне да се Свијетски дан музике обilježава од 1982. године, у 120 држава широм свијета, истичући да је ријеч о иницијативи тадашњег француског министра културе Жака Ланга, када је усвојена повеља о обilježавану Свијетског дана музике. Библиотека обilježава Свијетски дан музике, јер је један од наших примарних задатака да негујемо културне и уметничке вриједности." Сарадња са Дневним центром и Школом за основно музичко образовање производ је тимског рада, међуинституционалне сарадње, договора и међусобне подршке који увијек изнедрје

најљепше тренутке и најбоље резултате. Један од најљепших тренутака током овог дружења, био је наступ наших другара из Дневног центра који су, на одушевљење свих, наступили и са неколико рецитација на тему музике и музичких инструмената.

3. август 2024. године

БИБЛИОТЕКА ПОСТХУМНО ПРЕДСТАВИЛА ПЈЕСНИЧКИ ПОРТРЕТ ДР ЈЕЛЕНЕ КРЕЗОВИЋ

У читаоници Народне библиотеке "Стеван Самарџић" одржано је књижевно вече у част прерано преминуле др Јелене Крезовић. О поезији наше уважене суграђанке, у присуству њене породице, оца Огњена Перковића, председника Општине др Дарија Вранеша, истакнутих представника друштвено-политичког живота, књижевника, те гостију из Београда, Чајнича и великог броја наших суграђана, поред директорице Бојане Ђачић која је обављала и улогу модератора, говорили су књижевници Милорад Јокнић, Миленко Јовић и Миленко Дачевић. Њена поезија је, према ријечима директорице Бојане Ђачић, надишла простор, вријеме и околности у којима је живјела. Она је гнијездо њежне озарености, доброте и праве лирике. "Јелена Крезовић је прије свега пјесних љубави, пјесник најдубљих емотивних одјека, њена поезија је сва од њежних трептаја, испаштања и праштања, али горда и поносна кад брани право на људску слободу. Ако у љубави, често, све покваре ријечи, у овој поезији ријечи су творци нових видова љубави."

Књижевник Милорад Јокнић је истакао да је поезија била Јеленина сапутница још од раних школских дана, те подсјетио присутне на многа признања и награде који су додатно верификовали квалитет њеног пјесничког израза, као и на бројне часописе, пјесничке фестивале и смотре у којима је оставила неизбрисив траг. О стваралаштву др Јелене Крезовић надахнуто је говорио је и Миленко Дачевић, који је нагласио да није познавао др Јелену, али да је осјетио њену душу. "Све што је Јеленино не нестаје, не ишчезава, не умире, не вене, него оживотворује се, васкрсава, устаје, плодносно рађа, бехара, мирише. Окупила на је све око свога имена, показујући да никада неће бити заборављена, да никада неће умријети већ ће живјети кроз своје стихове, које ће вријеме у вјечност претворити. Њена поезија је сликовита, језгровита, пуна, садржајна. Она је показала својим стваралаштвом да и згажен цвијет може да мирише", рекао је Миленко Дачевић у својој бесједи о др Јелени, бесједи коју је завршио читајући стихове њених пјесама.

ПРЕДСТАВЉЕН КЊИЖЕВНИ ПОРТРЕТ ЖЕЉКА ЧУРОВИЋА ЛИСАНСКОГ

Народна библиотека "Стеван Самарић" је представила књижевни портрет Жељка Чуровића Лисанског. Ријеч је о познатом српском књижевнику, публицисти и предједнику Савеза Срба из Црне Горе који је пред пљеваљску публику искорачио са своје три књиге: „Црвена Гора“, „Струне Перунове“ и „Анђелија“. У свом уводном слову, директорица Божана Ђачић је поручила да је Чуровић покушао да спаси од заборава краве записе српске историје, а све то не бисмо ли једном прогледали. „Открио нам је истину и паклена дешавања током Другог свјетског рата. Отворио нам је врата комунистичког пакла који је започео током рата, а у лажном миру наставаљен још већом жестином. Чак и онај који је пуким слушањем главу сачувао није могао да избјегне казamatски потром који је попут воденичког камена млио душу, дробно кости, ломно и кидао достојанство. Све је било смешљено да се човјек униз и унакази, сломи воља, савије кичма, убије Бог у човјеку“, истагла је, између осталог, директорица Ђачић, указујући да је дјело „Црвена гора“ јединствено књижевно свједочанство које нема за циљ да се распирју братамржња и крвомутне освете, него је ријеч о својерсном позиву потомству на отрежњење и испуљење јер, како каже она, зло и мржња никоме не доносе ништа добро на личном, али и на свенародном плану. Чуровић је истакао да је његова намера била да каже истину, да је заптио, и да је остави генерацијама, јер ако не знамо истину, даје он, никада се не можемо ни поправити. Посебно је упечатљиво свједочанство које је отпао од заборава, а које нам говори о догађају где је један млади комуниста убио рођеног брата и бацо га у јаму, не дозволивши њиховој мајци ни да га честито сахрани.

„Није твој отац био народни издајник. Ја сам га убио по наредби партије“, рекао је на самрти брат-целат свом синовцу. Када је ријеч о књизи „Струне Перунове“, Чуровић је рекао да је прича о гусару Перуну Перуновићу нестварна. И, заиста, када се осврнемо на живот Перуна Перуновића, његово школовање у Ботетићима и под Острвом, потом друговање са чувеним Станиславом Винавером, четовање са Војиславом Танкосићем, и шта је све прошао у Великом рату, али и након рата, закључујемо да је ријеч о особи нестварног духа, очите храбрости и мноштва талената. На самом крају, реномирани српски новинар, књижевник и колумниста Михаило Мегеница, говорехи о дјелу „Црвена гора“, присјетио се и страдања своје породице у времену комунистичке репресије, те практично свакодневних батинања које је проживљавао његов отац Момчило као тринаестогодишњи дјечак, само због тога што је син четничког команданта који је убијен на Зиданом мосту. Књижевно вече су обогатиле и гусарске струне млаћаног Секуле Церовића који је завриједио велики алауз присутне публике, али и кратки наступ барда српског глумишта Лепомира Никовића који је испричао незаборавне детаље из живота великог српског

војводе Живојина Мишића.

6. септембар 2024. године

ВИДИОТЕКА ОБИЉЖИГА МЕЂУНАРОДНИ ДАН ПИСМЕНОСТИ СЈАНИМ ПРЕДАВАЊИМА ДВИЈЕ УНИВЕРЗИТЕТСКЕ ПРОФЕСОРИЦЕ

Поводом Међународног дана писмености који се обиљажва у свијету од далеке 1965. године, када је на свијетској конференцији министара образовања у Техерану узет чврст став да се искоријени неписменост у свијету, у читавој Народној библиотеци "Стеван Самарић" организовано је предавање на тему "О писмености из дијалогичке и синхроничке перспективе у српском језику" двије цијењене универзитетске професорице Драге Бојовић и Јелене Газић. У свом уводном слову директорица Бојовић је подјелила на податке УНЕСКО Института за статистику према којима је у свијету око 774 милиона неписмених. С друге стране, према одређеним процјенама у Црној Гори око 8.000 становника не зна да чита и пише. Бачић је нагласила да је писменост први и најзначајнији корак ка човјековој еманципацији и усавањању, али и континуитет у учењу, циљковитом учењу, савладавању и усвајању нових сетова вјештина који омогућују индивидуи да остави своје циљеве, развије своје потенцијале и знање, те да потпуно учествује као равноправни члан своје заједнице (било локалне или глобалне заједнице) у доношењу битних колективних одлука.

Др Јелена Газић је говорила о писмености из дијалогичке перспективе, тј. о историјском развоју српског језика, његовој еволуцији. У свом предавању се осврнула на саме почетке писмености код Словена, на рад свете браће Њирлића и Методија који су творили глаголице, али и на настанак старословенске ћирилице која није била иста као данашња српска ћирилица. Прва важнија реформа ћирилице на словенском подручју веже се за руског цара Петра Великог, и та реформисана ћирилица је код нас стигла у 18. вијеку као тзв. грађанска ћирилица. Дошла је до легендарног Саве Мркаља који је рођен 1782. године. Ријеч је о једном од већих интелектуалаца свога времена, свестраном човјеку, ерудити и политици. Рођен је у тадашњој Војној крајини гдје је српски народ био искључиво војно ангажован. У лингвистици је веома битан, њему су посвећени зборници и изложбе, али му је, како је рекла Газић, остао дужан образовни систем Црне Горе. Она је закључила предавањем констатацијом да је Сава Мркаљ први системски реформисао ћирилицу, док је Бук Стефановић Карауић утемељио правопис српског језика.

Проф. др Драга Бојовић, иначе рођена Љевљанка, говорила је о писмености из синхроничке перспективе српског језика. Ријеч је о посматрању одређених појава у српској језику које се дешавају у одређеном тренутку. На тај начин је, уз дијалогичку - односно историјску развој српског језика, заинтересовану публицу представљена комплетна слика о писмености. Проф. Бојовић је направила преглед одређених појава у савременом српском језику, истичући значај писмености, али и наглашавајући да је могуће бити и те како писмен иако неко не зна да чита и пише јер је, како каже она, писменост везана за образовање људи, а то подразумевају да неко има образ. Проф. Бојовић је говорила о комплексности правописа српског језика и изразила задовољство што се ради

на његовом упрощавању. Такође, указала је и на феномен дигиталне писмености, феномен родно сензитивног језика и случај прављена вјештачких конструкција које не препознаје лингвистика, али које имају утемељење у идеологији одређених друштвено-политичких покрета.

9. септембар 2024. године

МЕЂУНАРОДНИ ДАН ПИСМЕНОСТИ

Поводом Међународног дана писмености који се сваке године обилежава 8. септембра, Народна библиотека "Стеван Самарић" организовала је радионицу под називом "Од пенинских симбола до дигиталног екрана." Циљ радионице је истраживање еволуције комуникације од најранијих облика писмености до савремених дигиталних медија. Кроз радионицу ученици су имали прилику да се упознају са развитком писмености и комуникације у различитим историјским раздобљима, као и технолошким комуникацијама. Закључено је да је писменост непрестано еволуирала и истакнута је важност свијести о томе како технологије модерна доба обликују наше животе и друштво те како је неопходно развијати критичку свијест о њиховом утицају на друштво и на појединце. На крају предавања, ученици су имали прилику да у кратком квизу провере своје знање о историјату писмености као и своје познавање информационе, дигиталне и медијске писмености.

Радионицу су похађали ученици првог разреда Гимназије "Танасије Пегатовић" са професорском Маријаном Ђаласан. Радионицу је водила професорка књижевности и српског језика и библиотекарка Ивана Љвјетић.

10. септембар 2024. године

РАДИОНИЦА ПОВОДОМ МЕЂУНАРОДНОГ ДАНА ПИСМЕНОСТИ ЗА УЧЕНИКЕ РАЗРЕДНЕ НАСТАВЕ

Народну библиотеку "Стеван Самарић" посетили су ученици V разреда ОШ "Салко Аљковић", заједно са професорима разредне наставе Лујзом Станимировић и Иваном Анђелић Белькаш. Повод за њихову посету је Међународни дан писмености који се, на иницијативу UNESCO-а, традиционално обилежава сваког 8. септембра, и то још од далеке 1966. године када је у Техерану одржана конференција министара образовања са циљем да се искоријени непписменост у свијету. Наш циљ је био да кроз данашњу радионицу, кроз различите задатке и вјежбе, укажемо дјеци на важност основне писмености. У отвореном и срдјачном разговору установили смо шта значи бити писмен, зашто је то важно, које су предности писмених у односу на оне који то нису, чиме смо, вјерујемо, афирмисали значај писмености и, још једном, испунили базичну улогу библиотеке као установе која негује љубав према књизи и знању.

12. септембар 2024. године

ПОЕТСКО ВЕЧЕ МИЛЕНКА ДАЧЕВИЋА

Народне библиотека "Стеван Самарцић" приредила поетско вече Миленка Дачевића.

Миленко Дачевић је рођен 1987. године у Горажду. Основну и средњу школу завршио је у Чајничу, а правни факултет на Универзитету у Источном Сарајеву. Аутор је збирки пјесама "Искре" и "Твој поета".

За збирку поезије "Твој поета" предговор је написао Матија Бећковић који је рекао: "Јавио ми се Миленко Дачевић из Републике Српске. Чим је Република Српска његова једина адреса, било је јасно да пише пјесме. Кад сам их добио и прочитао, нисам се изненадио да Миленко пише љубавне стихове, и то оне најинтимније који се пишу за двоје и могу се штампати у два примјерка, за њу и њега. А, стихови за њу и њега имају онолики тираж колико има вјерника поезије. "Директорица Библиотеке, Бојана Ђачић истакла је да трајну вриједност остварењу Миленка Дачевића дају лично осјећање, вјеран израз, уздржаност и истанчаност. Дачевић је већ првом збирком поезије замахнуо крилима испред јата пјесника, који су у часу посустајања традиције и њеног неизбјежног елемента трагали за новим изразом. Сваким следећим остварењем он је обогатио књижевност у садржајном и изражајном погледу. Миленко Дачевић је у свом уводном обраћању истакао да се са великим задовољством враћа у Пљевља јер су Пљевља, како је рекао, стожер, центар и осовина просвјетитељства, културе, духовности и умјетности уопште на овим просторима.

"Ако узмете у обзир чињеницу када је основана пљеваљска гимназија, поготову женска гимназија, да је у граду рођен и обитавао Патријарх Варнава као и великодостојници других конфесија, онда тај национални, етички, културни диверзитет у свом најразличитијем поимању показује богатство овог града. "Дачевић је прочитао неке од својих пјесама, међу њима су "Жива ријека", "Погледај, Господе", "Крвава олуја", "Клетва", "Мајка", "Јесен", "Косово", "Вожд Карађорђе". Рецитацијама Дачевићеве поезије, поетско вече су уљепшали ученици Тамара Крвавац, Ива Шљивић, Неда Шљивић, Данило Лекић, Дејана и Лана Јечемница.

12. и 13. септембар 2024. године

**У НАРОДНОЈ БИБЛИОТЕЦИ "СТЕВАН САМАРИЊИЋ" ОДРЖАНО ПРЕДАВАЊЕ
ЗА УЧЕНИКЕ III И IV РАЗРЕДА СРЕДЊИХ ШКОЛА НА ТЕМУ:
СУЖИВОТ И МУЛТИКУЛТУРАЛНОСТ НА ПОДРУЧЈИМА СЕМИТСКИХ
ОБЛАСТИ**

Матуранти Гимназије у пратњи професорице Бисере Булут, Наташе Цмиљанић и Иване Кламар, као и ученици III и IV разреда Средње стручне школе у пратњи професорице Снежке Грђићичић присуствовали су предавању у организацији Народне библиотеке "Стеван Самарић". Ученици и професори су се детаљно упознали са темом дијалога и толеранције, њеном значају кроз историју монотеистичких народа и њене улоге у данашњем друштву. Гачевић је приликом свог боравака на Синајском полуострву истакао занимљиве примјере суживота и пријатељства које је посвећено својим бораваком на том подручју и том приликом их подијелио на предавању. Ученици су имали прилику да чују о историјату планине Синај која је значајна за све три монотеистичке религије, култури, традицији и обичајима. Било је ријечи и о Манастиру Свете Катарине који спада у најстарији манастир на свијету а који је некад био и под протекторатом и заштитом Наполеона Бонапарте, о најстаријим рукописима који се чувају на том мјесту, што спада у најбогатију Библиотеку после Ватиканске Библиотеке са око 6000 рукописа на грчком, арапском, јерменском, сирјском, коптском и словенском језику. По казивању Гачевића, историја манастира Свете Катарине крије једну од најдирљивијих прича о блискости и пријатељству између муслимана и хришћана, где се ту и чува декрет порока Мухамеда, који је посматрао хришћане као браћу. Ученици су имали прилике да чују занимљивости из подручја Синајске области које чувају и контролишу бедуини из племена Лабаље (људи планине). Такође је било ријечи и значају и улози ЈНА у Мирвној мисији на Синају шездесетих година.

Гачевић је током свог боравака на Синају дошао до примјерка "Несагориве купине" и камена са Синаја са обрисима купине, коју је приказао ученицима, а које је прозвао Осмо свјетско чудо. У питању је старозавјетна реликвија која успијева само у пустињском подручју, где је Гачевић истакао да се ради о купини из рода ружа под називом Rubus Sanctus" а датира из времена Мојсија и стара је више од 3.500 година. Ученици су исказали јако велико интересовање и одушевљење, јер су први пут имали прилику да чују овако једну врсту предавања везану за једну далеку област и о њеном значају.

20. септембар 2024. године

**ДРУГИ ДИО ТРИЛОГИЈЕ О КОСОВУ И МЕТОХИЈИ "ОРАХОВАЦ РОВОВИМА
ОМЕЂЕН" БОРИСЛАВА КОСАНОВИЋА ПРВИ ПУТ ПРЕДСТАВЉЕН У ЦРНОЈ
ГОРИ У ОРГАНИЗАЦИЈИ НАРОДНЕ БИБЛИОТЕКЕ "СТЕВАН САМАРЦИЋ"**

О роману су говорили: директорица Библиотеке Бојана Ђачић, књижевник Рајко Палибрк и аутор Борислав Косановић.

Књижевно вече отвориле су сестре Јована и Јана Љиљанић, пјесмом "Ораховцу башто рајска". У свом обраћању, Ђачић је истакла, да роман Борислава Косановића даје наду да истина не може остати сакривена: "Прочитавши ово дјело, не бих могла да кажем ком жанру" припада, с обзиром на то да већ од првих странаца узнемирава и боли многоструким приступима, будући да представља сбрано историјско знање и историографско истраживање, психолошко и социјално посматрање, морално и етичко војевање, упркос све израженијим настојањима да се прошлост најприје релативизује, а потом "избрише", ово дјело даје наду да истина не може остати сакривена. Косановић, своју аутентичну каријеру гради на правди, свједочанством које представља избушени драгуљ, овјековјечујући страдању српског народа. Он не лута, већ развјејава злокобне марге које су нам деценијама уназад биле спуштене на некад јасан хоризонт. У свом исказу докуменатује живо искуство српског народа, реагујући на све врсте лажи, медијске малверзације, пројектовану сатанизацију, прецизно их именујући и чистећи од обмана. По много чему је Ораховац јединствен. Попис ове разнолике грађе, сигурност којом је коришћена, непобитно потврђује изванредну упућеност аутора у тему коју је анализирао и тумачио. Реалистичка казивања Борислава Косановића враћају нас у апокалиптичну 1998. годину, крваву збиљу, свирепта непочинства, у Метохију... Дје су присутни страх и понос, мирис барута и тамјана, трагови крви и злочина... Хронолошки, искрено, емотивно, темелно, а непристрасно, повјерљивим и прецизним чињеницама, стварним ликовима и догађајима својим пером свједочи истину о Божурима који још увијек цвјетају Косметом, о несаломивом духу једног народа, о тешком порому, бруталном затирању сваког ко не поклекне, ни пред најстрашњим ужасима које људски ум не може да појми. За мученике, страдалике, за косметске Србе и људе попут породиче Фадилва Коларија, првих комшија са којима су живјели у миру и слози, ова књига представља вјеродостојни приказ цјелокупне трагедије, страдања и мучеништва, бесмртну задужбину и подјетник да је наше Свето Косово крваво и сузама напољено, крицима омеђен", подјетно нас је на времена невидјених злочина и гријехова о коме сам роман говори.

Ова својерсна хроника најављених смрти описује стравичне злочине шпигара над српским народом на простору Метохије током 1997. и 1998. године који су претходили злочиначком бомбардовању Србије и Црне Горе од стране НАТО алијансе, годину дана касније. И не само злочина над српским народом већ и над свим другима који нису

прихватили да живе по правилима зликоваца, правилима која су пакљиво смишљена у сатанистичким кабинетима запада, а која су на светској српској земљи спроводили мржњом задојени неписмени дојучерашњи козари, надничари, психопате и друмски разбојници.

Поред бројних личних судбина и догађаја које аутор упечатљиво и вјеродостојно описује у овом роману, везујући их за животе и судбине неколико породица, у позадини се прелиставају странеце двије агенде, два велика плана. На једној страни, страни зла су они који свјесно или несвјесно подржавају сатанистички план, а на другој они који, такође свјесно или несвјесно, поштују и покорavaju се Божијем плану. Тако у својој суштини овај роман представља до бола реалистичну слику борбе између зла и добра или тачније речено слику свих ликова у које се зло претвара у тој борби и том настојању да извојује побједу над добром.

У том пакљеном замаху борци за идеале зла попримају нелудску снагу зле воље из које као коров ничу незамисливи облици и начини наношења бола свима онаима који нису са њима и који им се нађу на путу. Ораховац је био само једно од насеља у Метохији, а сада симбол борбе Срба за опстанак на Космету, а и на свим другим просторима гдје су угроженени. Сваким даном све више и више Ораховац сам себе зна, а триста Срба који живе у неколико улица у њему израстају у српске спратанце.

Косановић је у свом обраћању истакао, да је ово његово прво представљање у Црној Гори и да га је књига довела у Льева, а искрено се нада да ће му и друге институције културе отворити врата. Говорима се бави књижевном, прозни рад започео је са својих тридесет година, на самим почецима свог књижевног путешества писао је о Лици, одакле су његови преци дошли у Крајинско крај Сомбора, то је први покушај да остави писани траг о својим прецима, а за своју породицу. Историјски и породични моменат, судбински дани на подручју НДХ 1941. били су околница у настајању романа "Под сенком Букве шуме", који је посвећен његовом бједу. Након тога настају војвођанске приче "Табакара грофа Шекериша", које посвећује свом граду, свом селу и равници која га окружује. Ипак, током настајања тих романа, тражио је мотив да пише о Косову и Метохији. Као дјечак одрастао је уз приче о Косову и Метохији, с обзиром да му је стриц, као припадник полиције сваке године одлазио на Космет, као дијете сјећао се телефонских позива кад би стриц назвао, само да се јави да је добро. Служајући стричеве приче по повратку био би заокупљен темом Косова и Метохије, из године у године, па све до рата 1999. године био је упућен у сва дешавања. Самим тим, врло рано је чуо за Борја Мартиновића из Ћицана, који је 1. маја 1985. искључиво из разлога зато што није желио да своју њиву прода Албанцима, једина која је остала у јаругама, све остале су биле распродате, трео притиске мјесецима не желећи да прода своју парцелу. Тројица младих Албанаца су га по налогу старијих налогодаваца сустигла на његовој њиви и извршили један од најстрашнијих злочина. Тај злочин је био упечатљив симбол, шта чека све оне који не желе да се повинују шиптарским тежњама.

23. септембар 2024. године
РАСТЕМО УЗ ПОЕЗИЈУ РАДИОНИЦА СА УЧЕНИЦИМА III РАЗРЕДА ОШ
"БОШКО БУХА" И ОШ "РИСТАН ПАРЛОВИЋ"

Завирујући у загоњетност дјечје душе, радионицом "Растемо кроз поезију", у друштву ученика трећег разреда ОШ "Бошко Буха" и учитељица Весне Лацман, Сенке Рајић и Јелене Јововић.

Разиграли смо дјечју машту, креативност, таленат и љубав према поезији, књижи и читању. Дјеца свијет доживљавају и посматрају срцем и очима сањара, тако су рјешањем откривали заронили у свијет pjesника и поезије, која их је одвела у царство љепоте и узвишености. Слушајући, читајући, анализирајући, размјенујући чисте емоције, које средство увођења дјетета у живот. Јер и сама машта не може да ради, а да се ничим не храни. Како школа лијечи лијеност и самоћу? Које све тајне крију школске клипе? Како би наш живот изгледао када би школе радиле ноћу? Да ли душа заболити због кике, дружине или ужине? Само су нека од питања, која су разбуктала машту наших малих, а великих ђака трећака.

Дјечја стваралачка улога, моћ анорборовања, декодиранија и доживљавање књижевних порука, интересовање за стих, поезију и pjesника допринијели су подстицању стваралачког, критичко-логичког мишљења и понашања с естетским и моралним суђењем, што је од изузетног значаја за формирање личности малог читаоца.

27. септембар 2024. године

ПРОМОВИСАНА ЗБИРКА НАРОДНИХ ЗДРАВИЦА МИЛОВАНА МИРА БАЧИЋА

Народна библиотека "Стеван Самарић" уостила је велики број pjesника, књижевника, есејиста, новинара, књижевних критичара, истакнутих интелектуалаца и људи од пера. У нашу читаоницу, организовали смо промоцију народних здравница чувеног здравичара из Плеваља Милована Мира Бачића. Здравнице су преточене у дјело "Славарица: србске народне здравнице", чиме је аутор, као баштиник народних творевина, на понос своје роду, овјеквјечно живот и обичаје из прошлости завјештањем ума и духа.

Са поносом напомињемо да је гост наше установе био и потпредседник Владе Црне Горе за образовање, науку и односе са вјерским заједницама професор доктор Будимир Алексић, чије су ријечи оставиле велики утисак на заинтересовану публику. Када говоримо о народним здравницама, у свом уводном слову директорица Бојана Бајић истакла је да, морамо нагласити да је ријеч о нашем народном блату, молитвеним псалмопонијама који осликавају живот нашег човјека. "Човјека који жели да блигослови.

показује милост, хвали. Здравницама се блатосиља човјек, породица, родна група, младенци, војници, а проклинае, све оно што је неваљало, навише и највише ратови. Оне, као и све наше народне умотворине, доказ су колико је наш народ у души честит и мирољубив", казала је Рачић. Проф. др Будимир Алексић, опцијено је збирку здравница као једну изузетно вриједну и занимљиву књигу која свједочи да је наша фолклорна традиција жива и да наше народно стваралаштво и даље траје.

"Ова књига је значајан прилог нашој фолклористици - науци о знању народа, односно народном стваралаштву које обухвата традиционално вјерованье, народно предање, обичаје, изреке, пословице и бајале - свеукупну грађу (фолклористика је наука о тој грађи). Лично мислим, да наша српска фолклористика, односно наша истраживања у тој области, нијесу, нажалост, пропорционална богатству те грађе", рекао је Алексић, поручујући да је подухват Мира Рачића вриједан сваке хвале. "Неке од здравница објављених у овој књизи саставио је сам аутор, а неке су саставили други, попут његовог брата Милуна и осталих познавалаца и творца овог фолклорног жанра", истиче, поред осталог, проф. Алексић и додаје да велику пажњу привлачи Аутобиографска здравница Мира Рачића, испјевана у римованим осмерцима. Ова здравница, напомиње он, говори о поријеклу његове породице, његовом животном путу, његовим интересовањима, његовом друштвеном животу, али садржи доста реминисценција из наше националне историје и традиције.

Говорећи о здравницама, књижевник Миленко Јовић је рекао да је Миро Рачић, мајком својих ријечи, уврстио себе међу најуспјешније српске здравничаре. Цитирајући одломке предговора који је за ову збирку написао Милорад Јокнић, поручено је да Миро Рачић, као баштиник народних творевина, већ годинама, на понос своје роду, превазилази завичајне рамове, брине о народном животу, обичајима из прошлости и творевинама ума и духа. Његове здравнице су својерисне молитвене пјесме из којих је српски народ, и у најтежким мукама и лановима, преживљавао и остајао. На самом крају, публици се обратио и народни здравничар Миро Рачић. Промоцију народних здравница је уљепшала рецитација дијела Аутобиографске здравнице од стране ученика Средње стручне школе Данила Лекића, као и наступ народног гусара Стасоја Мумина.

30. септембар 2024. године

ПЈЕСНИЧКО СТВАРАЛАШТВО НАОДА ВУКОВИЋА КОНАЧНО МЕЂУ ПЉЕВЉАЦИМА

Читаоница наше библиотеке већ је постала и те како препознатљив амбијент у којем се велики број наших суграђана свих генерација окупља због мудре ријечи и лијепог стиха. Наша установа је угостила Наода Вуковића чије је поетско стваралаштво оставило снажан утисак на присутну публику.

"Исток Восток мени исто: изабране и нове пјесме" у издању Удружења књижевника Црне Горе, посљедња је у низу Наодових збирки који је, иако храбро гази десету деценију живота, синоћ по први пут био гост у нашем граду. И како то рече наш пјесник Рајко Палибрк, ако је Тара била граница, вечерас смо је премостили. О књижевном опусу Наода Вуковића, поред Рајка Палибрка који је имао и улогу модератора, говорили су и пјесници Драгутин Будо Новосел и Миленко Јовић, док су струне народног гуслара Исака Симићевића цијелом догађају дале још већу и узвишенију ноту. Будо Новосел је, поред осталог, истакао да стихови Наода Вуковића не могу ниједног читаоца да оставе равнодушним, а да је то заиста тако он се потрудио да кроз подробну анализу и тумачење Наодових стихова представи пјеснички аутопортрет Наода Вуковића, његове мотиве, идеје и запажања - у чему је и успио.

Миленко Јовић је нагласио да је свој пјеснички наум кроз сатирично-озбиљно казивање Наод Вуковић и остварио. Остаје нама, додаје он, који, не без узбуђења, читамо његове поруке, да се замислимо или не замислимо. Животни пут Наода Вуковића је заиста садржајан. Он је рођен 1932. године у селу Меруља код Жабљака. Основну школу завршио је у Новаковићима, нижу гимназију у Пљевљима и Никшићу, Средњу техничку школу у Титограду, Вишу педагошку школу у Крагујевцу и Економски факултет у данашњој Подгорици. Већи дио радног вијека провео је као просвјетни радник, а посљедњих петнаестак година радио је у привредним организацијама. Објавио је више радова из просвјетне струке. Вуковић пише прозу и поезију. Аутор је збирки поезије "Вријеме земно", "Кроз године прошле многе", "Док вјетрови ковитлају", "Исток Восток мени исто". Објавио је и романе "Малиша", "Кошмар", "Тамо гдје богови сањају", као и збирку приповједака "Трепети прошлости". Члан је Удружења књижевника Црне Горе, Удружења књижевника Србије, Књижевне заједнице Југославије, и књижевног клуба Жабљак чији је и предсједник. Добитник је више признања. Редовни је члан Матице Српске.

1. октобар 2024. године

ОБИЉЖЕНА МЕЂУНАРОДНА ДЈЕЧИЈА НЕДЕЉА СА ПЈЕСНИКИЊОМ СОЊОМ ПАДРОВ ТЕШАНОВИЋ

Поетска презентација за дјецу Соње Падров Тешановић, одржана у великој сали Центра за културу у организацији ЈУ Народне библиотеке "Стеван Самарић" изазвала велико одушевљење школараца из сеоских и градских школа.

Пјесникиња Соња Падров Тешановић живи и ствара у Зеленици код Херцег Новог. Годинама уназад Соња пише поезију и прозу за дјецу. Велику пјесаму и прича које је написала посветила је својој дјеци и свој доброј дјеци, а како то она воли да каже, сва дјеца су добра. Написала је четири збирке поезије за дјецу: "Мама 00-24", "Тај се зачин лубав зове", "Како да растем" и "Има једно мјесто". Соња учествује на бројним дјечијим фестивалима, гостује у школама, библиотекама, сајмовима књига, а све то јер јој највећу радост причинява када види дјечији осмјех. У средншту књижевност опуса пјесникиње велике етичке и интелектуалне лепоте, стоји дијете и дјетињство у свим њиховим испољаванима и свакодневним догађањима. Она, мотивише, савјетује и кроз хумор указује на праве људске вриједности. Соња је дјечији градителј стихова и чаробњак маште и ријечи, она је борац за лепоту духа и проповједник љубави. Рукводи се интересовањима и потребама малог читаоца, тај замислиљени свијет о коме пише преживљава и посматра са дјечије тачке гледишта. Соња пише врло директне поруке у стиху, о најљепшем и највећњем бићу - о мајци, о љубавним осјећањима која трепере нашим бићем, о дјечијој игри, догађајима у школи, о другарству и породици, о спорту и јачању такмичарског духа, о дјечијим тајнама, о личној хигијени. Соња својим стиховима васпитава дјецу за живот и школу. Дјечији свијет и радости живљења, поезитизованој и стварносној уљепшаној нитима маште, ведрим и јасним бојама, створила је галерију медаљона, безазлених, непослушних и послушних, шљивих и веселих, свакојаких клинаца и клинцеза, бака, дека, тетка и теча. Са осјећајем за умјетничку мјеру и границу, Соња Падров Тешановић гледа на младо биће као на љепоту живота и раздратану природу којој све ваља подредити. Школарици су кроз смијех, пјесму али и само учешће уживали у стваралаштву пјесникиње. "Саме су криве", "Невиђено њушкало", "Талентована породица", "Сарма", "Код оцног", "Метеоролог", "Можда мама", "Има једно мјесто", "Нека се другој удара", "Тринаести", "Све је бесплатно", "Моја тетка", "Синоћ сретох Ршума", "Лоше знање", само су неке од пјесама уз које су наши другари уживали.

1. октобар 2024. године

МЕЂУНАРОДНИ ДАН СТАРИХ

ОДРЖАНО ПОЕТСКО ВЕЧЕ МИЛКА ГРБОВИЋА ПОВОДОМ МЕЂУНАРОДНОГ ДАНА СТАРИХ

У организацији Народне библиотеке "Стеван Самарић", Секретаријата за културу, социјална и друга питања и јавне установе "Дом старих" одржано је поетско вече Милка Грбовића поводом Међународног дана старих.

На манифестацији која је одржана у "Дому старих", поред песника Грбовића који је са присутном публиком подијелио велики број својих личних запжања и богато животно искуство које је претакao у стихове, учествовала је и директорица наше установе Бојана Рачић, док су стихове Грбовићеве поезије рецитовале и ученице Тамара Крвавац, Неда Шљивић, Душица Буровић и Ива Шљивић.

Промоција најновије Грбовићеве збирке поезија "Са срцем на леру" имала је за циљ да се нагласи важност заједничких културних манифестација за унапређење квалитета живота наших најстаријих.

Дјело Милка Грбовића, устројено на богатству идеја и осјећања, стилској разубјености, испреплетано неочекиваним обрима, шалозбидљивошћу, иронијом, распељивањем и језичком поучношћу послужило за конституисање збирке љубавне поезије "Са срцем на леру".

Неодустајање од руралне линије, равнање према затрпаном јесеничком путу, фаворизовање ироније, дали су оформљен јесенички рукопис, којим Грбовић испуњава један компактан и дорешен поетски круг. У поезији Милка Грбовића, једног од младих стваралаца са нашег подручја, готово је све срачунато на димензију примљивости. Његову поезију карактерише напад ироније, драматичност, често пријегављујући демонстративном карактеру али и спонтаним завршецима.

Милко Грбовић је рођен 1957. године у Готовуши код Пљеваља. Гимназију је завршио у Пљевљима, а студирао и дипломирао на Економском факултету у Београду, где, после повратка из Лондона, живи са породицом и ствара.

Грбовић пише ангажовану, родољубиву, љубавну и сатиричну поезију, сонгове, стенд-ап комедје, поеме, драме, либрета и колумне. Аутор је "Чарована", најпотресније сатиричне јесме српског народа, и "Гробије", прве међуједнакима у мотивском низу чисте породичне лирике. Заступљен је у многим зборницима и антологијама, не одступајући од теме, повремено објављује у периодичи, док његови прејевии са енглеског и руског језика постају све видљивији.

Милко Грбовић је и афористичар који и на друштвеним мрежама несобично, брито, живахо, врпаво, сурово и гласно коментарише стварност, у снажној повратној спреси са читаоцима - не без конфликта, који су резултат јесеничких, пензионерске лане проводи овјенчан највише наградама на конкурсима под шифром, али постаје признат и под својим именом, тако да је 2023. године овјенчан наградом "Симо Матављ", коју додељује Удружење књижевника Србије.

4. октобар 2024. године

ЕДУКАТИВНА РАДИОНИЦА „ПРИЧАМ ТИ ПРИЧУ“ ПОВОДОМ МЕЂУНАРОДНОГ ДАНА ЖИВОТЊИЈА

4. октобра нарочито је интересантно било на едукативној радионици „Причам ти причу“, реализованој поводом Међународног дана животњаца. Сами септембарски и октобарски циклус едукативних радионица, обилује динамиком, креативношћу, подстицањем и промовисањем књиге и читања, развијањем вјештина, логичког рјешавања проблема. Судећи по реакцији ученика IV разреда ОШ „Ристан Павловић“ и учитељице Наде Гачевић, било је више него занимљиво. Уз разиграну атмосферу, игру, дјечију машту, тимски дух, заједничким радом, стицањем знања и вјештина, из дана у дан Библиотеку представљамо као урбану оазу знања и незаобилазно мјесто окупљања, дружења и дијелбена знања.

У водном дијелу дружења ученици су рјешавали асоцијацију, коначно рјешење исте, само је наговјештај теме о којој смо са ученицима разговарали. Кроз анимирани цртани филм, „Лисица и јапац“ подјелили смо ученике колико је значајна дрвена, фолклорна и писана врта приче – басна.

Овом духовитом причом у којој актери – гласноговорници и деја из животњеског царства мисле, поступају и раде као људи, поуком, као најочигледнијим видом илустрације нечијег понашања, представљањем карактерних особина ликова, заправо нас самих, указујемо на врлине и мане сваког од нас, тј. на пожељно и непожељно понашање појединца. Стицање и проширивање знања о животњима, развијање свјести о значају животњеског свијета те његовану љубави према животњима, подстицање говорног стваралаштва, развијање мишљена играма погађања, упознавање дјецe са грчким баснописцем Езопом и само дружење са књигом је законетна авантура коју нико и ништа не може замијенити. Стварање навике доласка у библиотеку и подстицање ученика на креативно провођење слободног времена одлучујући је фактор у стицању читалачких навика. Цјелокупна програмска активност усмјерена је ка систематском и организованом увођењу дјецe у свијет књиге, читања и учења. На самом крају дружења велико одушевљење код дјецe изазвала је драматизација басне „Лисица и јапац“ коју су извели ученици. Радионицу су водиле Душанка Радовић и директорица Божана Раичић.

7. октобар 2024. године

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА "СТЕВАН САМАРЦИЋ" У САРАДЊИ СА СЕКРЕТАРИЈАТОМ ЗА КУЛТУРУ, СОЦИЈАЛНА И ДРУГА ПИТАЊА, РАСПИСАЛА КОНКУРС ЗА ДОДЈЕЛУ НАГРАДЕ „ЊЕГОШ“ НА ТЕМУ "ЊЕГОШЕВО ДЈЕЛО-ПУТОКАЗ КРОЗ МОРАЛНА ИСКУШЕЊА ДАНАШЊИЦЕ"

Народна библиотека „Стеван Самарцић“ у сарадњи са Секретаријатом за културу, социјална и друга питања расписала је Кокурс за додјелу награде "Његош" - за младе ауторе, намијењену прозном стваралаштву ученика средње школе. Право учешћа на Конкурсу имали су млади ствараоци стално настањени у Пљевљима, узраста од 15 до 18 година. Приспјеле радове оцјењивао је трочлани стручни жири. Вриједном новчаном наградом и дипломом награђена су три најбоља рада.

9. октобар 2024. године

ПОВОДОМ МЕЂУНАРОДНОГ ДАНА ПОШТЕ ОДРЖАНА ЛИТЕРАРНА РАДИОНИЦА "ПИШЕМ ТИ ПИСМО"

9. октобра Народну библиотеку "Стеван Самарцић" су посјетили ученици IV разреда ОШ "Ристан Павловић" са професорицом разредне наставе Надом Гачевић.

Повод за њихову посјету је Међународни дан поште који се обиљежава 9. октобра у знак сјећања на 1874. годину када је у Берну основан Свјетски поштански савез. Подсјетимо, одлука о обиљежавању овог дана донијета је 1969. године у Токију. Циљ наше радионице био је да се дјеца упознају са структуром писма, као и са начином адресирања.

Читањем приче "Крзнено прасе које је вољело писма" започели смо дружење. Анализом приче, разговором о поштанским услугама, као и о досадашњем искуству које су они имали, дјеца су уведена у тему. Током одржавања радионице ученици су са великим интересовањем узели активно учешће и, на самом крају нашег данашњег дружења, са задовољством написали писмо себи драгим особама. А, имајући у виду да дјеца пишу срцем, знамо да ће њихова писма обрадовати њихове родитеље, баке, деке, другаре...

10. октобар 2024. године

БИБЛИОТЕКА ПРИРЕДИЛА ПРЕДАВАЊЕ ИВО АНДРИЋ, КЛАСИК

Поводом 132 године од рођења Иве Андрића, Библиотека је приредила књижевну трибину на којој је говорио доцент др Горан Радоњић. Предавање о писцу професор је приредио у

PowerPoint презентацији, коjom је на систематичан и инспиративан начин проведено читалачку публику кроз основне стваралачке идеје, које су утемељене у његовом разноврсном књижевном опусу. Презентујући различите приступе у проучавању Андрићевог дјела, као што су: „Шта је то класик?“, „Опасност у статусу класика“, „Библиографија“, „Дијалог са традицијом“, „Андрић као реалиста“, „Шта сањам и шта ми се догађа“, „Андрић - модерниста“, „Аспекти поезике“, „Тајна, траума, иронија, стварање“, „Поново читати Андрића“ и друге, професор Радоњић је упутио на основне одређенице које једног писца чине класиком. Те одређенице чине књижевну грађу увијек живом и инспиративном за нова читања, приликом којих реципијент има увијек нов и другачији естетски дојам. Као једну од дефиниција које говоре о томе шта је то класична књижевност наводи Хорхе Луиса Борхеса који сматра да је „класична она књига коју читамо на одређени начин“. Професор је истакао да Ханс Роберт Јаус упозорава како та „врхунска дјела могу да дођу у опасност да остану сама по себи разумљива“. Без Његоша и Бука и народне поезије тешко је разумјети Андрића, чиме професор објашњава његову дубоку коријенљеност у традицији. Зато је Андрић највише есеја писао управо о њима. Та врта преданости раду и посвећености својем дјелу, по Радоњићевом мишљењу, карактеристика је стоика, тако да је Андрић за њега стоик. Један од великана који је добио Андрићеву награду рекао је: „Андрић је у први план ставио истинитост фиктивне творевине“, док је умјетнички кредо Андрићев, по Кишу, „Знати истину и говорити истину“. Радоњић сматра да мисао и мисаоност прожимају сва његова дјела, од најмањих до највећих. Андрићев свијет је попршт секуба између супротних принципа, као што су зло, хаос, ружно, на једној страни, и добро, уређено, лијепо, на другој страни, и ту је, по Радоњићевом мишљењу, аналогја са природом. Професор је истакао Андрићеве скромне особине, посвећеност раду и одбијање почасти. Знати умјети да се ћути је наша ријетка особина, сматра професор, и управо је то особина која је красила Андрића. Важни мотиви у Андрићевом дјелу су, траума и тајна, из којих касније произилази иронија и стварање. Умјетност ће Андрићу бити тема и многи његови текстови су „или директно или имплицитно о стварању“, закључује професор, говорећи управо о његовим дјелима која говоре о другим ауторима и умјетности уопште. Ту се позива на Андрићеву карактеристичну констатацију, која каже да „приповједач и његово дјело не служе ничему ако не служе човјеку“. Мост је у Андрићевом дјелу, по професору Радоњићу, „отјелотворење те добре љепоте“. Професор је предавање привео крају сликом Андрићеве библиотеке и препоруком „Поново читати Ива Андрића“, јер ко смо ми до „они који имају Његоша и Андрића, што је дозвољено да можемо себе да одредимо“.

11. октобар 2024. године

У БИБЛИОТЕЦИ ОДРЖАН ЧАС ПОСВЕЋЕН ИВУ АНДРИЋУ

Поводом 9. октобра, дана рођења Ива Андрића, у читаоници Народне библиотеке "Стеван Самарцић" одржан је час посвећен нашем Нобеловцу.

О Андрићу је говорила професорица књижевности Маријана Ћаласан, док су ученици II разреда Гимназије "Танасије Пејатовић", такође, узели запажено учешће, цитирајући одломке из Андрићевих дјела, правећи анализе из текстова и слично. Ћаласан је истакла да је стваралаштво Ива Андрића једна од највише проучаваних појава књижевности 20. вијека. Она је упознала присутне са основним биографским одредницама нашег Нобеловца. Иво Андрић је рођен у Доцу код Травника. Основну школу завршио је у Вишеграду, гимназију у Сарајеву, а студирао је Загребу, Бечу, Кракову, Грацу, гдје је и докторирао на тему "Духовни живот Босне под Турцима". Период од 1921. до 1941. године провео је у дипломатској служби у чак 8 држава, односно у Риму, Букурешту, Грацу, Паризу, Мадриду, Бриселу, Женеви и Берлину. Професорица Ћаласан је упознала присутне са тешким породичним ситуацијама кроз које је прошао Иво Андрић, оставши без оца као двогодишњак, а потом и без супруге Милице Бабић након само десет година заједничког живота.

Андрић је приповједач снажног темперамента и креативног духа. У књижевности се јавио пјесмама објављеним у књизи "Хрватска млада лирика". Он је писац снажне имагинације, а истовремено изванредан познавалац историјских прилика старе Босне о којој је најчешће писао. Централно мјесто његове поетике заузимају феномени приче и приповиједања. Експлицитно и имплицитно. Први и прави велики сјај његовог стваралачког духа доћи ће 1918. године са књигом лирских записа "Екс Понто", након чега слиједи и друга књига записа под називом "Немири". Када је ријеч о осталим дјелима Ива Андрића, издвајамо: „Пут Алије Ћерзелеза“, „Проклета авлија“, „Мост на Жепи“, „Анкина времена“, „На Дрини Ћуприја“, „Госпођица“, „Травничка хроника“, „Прича о везировом слону“, „О причи и причању“, „Омер паша Латас“, „Знакови поред пута“... Професорица Ћаласан је, такође, подсетила и на чувену 1961. годину када је Иво Андрић постао 55. лауреат престижне Нобелове награде, док је цитирајући његову изјаву поводом те велике захвалности и части која му је уприличена, умногоме освијетлила и његов карактер.

"Када је 1961. године требало да одем у Штокхолм, ја сам се био посве препао. А и како не бих од онолике трке и новинара. Да је било по моме, радије бих отишао у Кину и сачекао да прође сав тај тутань. Али нисам у питању био само ја, него и дуг према земљи и мом народу. Видевши како сам убледио, пријатељи су ми говорили: Ти као да идеш у апс, а не по Нобелову награду." У завршном дијелу часа, ученици су говорили Андрићеве цитате.

16. октобар 2024. године

ОДРЖАНА ЛИТЕРАРНА РАДИОНИЦА "ЈЕСЕН ЈЕ, ЈЕСЕН РАНА"

Народну библиотеку "Стеван Самарцић" посјетили су ученици I-1 и II-1 разреда ОШ "Бошко Буха", са професорицама разредне наставе Рамоном Делић и Џенитом Муратовић, као и са васпитачицом Слободанком Булатовић.

Повод посјете најмлађих другара из поменуте школе била је ликовна радионица на тему "Јесен је, јесен рана". Дјеца су кроз анализу приче о јесени износили своје виђење о годишњим добима, описивали промјене у природи и наводили које нам то плодове јесен дарује. На крају, заједничким учешћем свих ученика направили смо јесење дрво. Радионицу је водила професорица разредне наставе Бојана Старчевић.

17. октобар 2024. године

АРХИВ ВОЈВОДИНЕ ДАРОВАО ИЗУЗЕТНО ВРИЈЕДНЕ ПУБЛИКАЦИЈЕ НАРОДНОЈ БИБЛИОТЕЦИ „СТЕВАН САМАРЦИЋ“

Архив Војводине даровао изузетно вриједне публикације Народној библиотеци "Стеван Самарцић". Приликом посјете, поклон су директорици Бојани Ђачић, у име директора Архива Војводине др Небојше Кузмановића, уручили Саша Савић и Данко Станчевић. Ријеч је о изузетно вриједним књигама еминентних српских књижевника, чији је издавач Архив Војводине и Прометај из Новог Сада. У Архиву Војводине, се већ неколико година спроводи идеја даривања књига појединцима и установама у Србији и региону.

17. 10. 2024. године

НАРОДНА БИБЛИОТЕКА "СТЕВАН САМАРЦИЋ" ПРЕДСТАВИЛА КЊИЖЕВНО СТВАРАЛАШТВО ВУКОСАВА ДЕЛИБАШИЋА

У читаоници Библиотеке, одржано је књижевно вече на ком је представљено књижевно стваралаштво Вукосава Делибашића.

Вукосав Делибашић је рођен 18. септембра 1947. године, у Трепчима код Никшића, гдје је завршио основну, а потом средњу медицинску школу на Цетињу. Радни вијек је провео на Одјељењу за психијатрију у општој болници у Никшићу. Док је радио писао је стручне радове који су му објављивани у медицинским часописима. Писао је за Новине Никшића, а повремено и колумне за неке портале. Писањем се интензивно почео бавити након пензионисања. Проза му је обављивана у књижевној периодици, штампаним и електронским медијима, поезија у разним зборницима широм региона. За поезију и хаику поезију је похваљиван и награђиван. До сада је објавио седам књига, аутобиографски

роман "У вртлогу времена", "Повратак из пакла", "Робиње", књигу поезије "Траг", хаику поезије "У моменту" и двије књиге прича "Укус камена" и "У ходу" – 101 страница – 101 прича. За роман "Повратак из пакла" добио је прву награду "Славиша Николин Живковић" у Нишу. Роман "Робиње" похваљен је од стручног жирија на седмим дринским књижевним сусретима у Зворнику.

Говорећи о роману "У вртлогу времена", Рајко Палибрк је истакао да је Делибашић човјек чистог образа и чистих руку који нема ни један разлог да се стиди свог живота. Сјећања постају битан ослонац идентитета личности, извор снаге и мотивација за даљу животну борбу. Када је човјек у стању да о њима искрено говори, свој живот доживи вриједним живљења. За подсјећање на непријатне догађаје кроз које човјек прође у животу треба храбрости. Таква сјећања боле, па се не заборављају лако о њима треба причати да опомињу и да се на њима учи, да се не понове.

У роману "Робиње" дотакнути су многи догађаји и ликови. Изузетно питком и нарацијом мајстора аутор гради причу око историјског лика Смаил аге Ченгића, односно његове мајке Амине, ђурђијске ропкиње, хришћанке, која је ипак имала срећу у несрећи да постане ханума угледног османског поданика. Аутор се упустио у обраду једне сложене теме која га је обавезала да тему о којој говори добро проучи, уђе у њену суштину и посматра је "изнутра" потпуно свјестан потребе и неопходности да се освијетли та битна, до сада мало позната страна живота која је имала изузетан утицај на укупна збивања на овим вјетрометним балканским просторима. Овај роман има задатак да освијетли положај жене, супруге, мајке, робиње, без статуса у том зачараном вилајету, кроз јасну причу засновану на стварним животима и чисту људску, хуману поруку садржану у потреби потврде еманципације женског бића.

Књижевник Вукосав Делибашић се обратио присутнима уз ријечи захвалности на прилици да гостује у Пљевљима истичући да вријеме које је било и прошло најбоље се чува у написаном. Рађањем нове књиге рађа се писац, кога обликују мјесто и вријеме. Дио свога живота поклања књизи, своје мисли, идеје, снове и машту. Умива је, мијења, у њу уграђује искуство и стечено знање. Управо та повезаност писца, времена и књиге даје јој безвременску димензију у којој ће јој ако вриједи надживјети и писца и вријеме у којем је стварана. Када је почео писати схватио је колико га писање оплемењује и да кроз писање дубоко понире у своју и у душу и осјећања других особа. Дубље се анализира живот, промишљају друштвене и природне појаве, проучава све оно са чиме је човјек у контакту и повећава се интересовање за недокучиво. Књига прича "Укус камена" садржи дуже и краће приче и подијељена је у три поглавља. Прво поглавље „На изворишту живота“ је углавном аутобиографско, памћење из првих година живота. Друго „Истина је у времену“, главни јунак је ђед Мато, народни мудрац и памтиша са којим се зла судбина жестоко поиграла. Треће поглавље „Сатире“ шаљиве приче из разних живота везане су за завичај.

Књижевно вече је водила Ђина Бајчета и читала исјечке из романа књижевника Вукосава Делибашића.

18. октобар 2024. године

У БИБЛИОТЕЦИ ОДРЖАНО ПРЕДАВАЊЕ ПОВОДОМ 160 ГОДИНА ОД РОЂЕЊА БРАНИСЛАВА НУШИЋА

Поводом 160 година од рођења Бранислава Нушића, спокор књижевника, комедиографа, романописца, есејисте, новинара, дипломате, Народна библиотека „Стеван Самарић“ приредила је предавање за ученике I, III и IV разреда Средње стручне школе, које је у Читаници Библиотеке, 18. октобра 2024, одржала виша библиотекарка Софија Јеловац. Након упознавања са кратком биографијом, биографијом и писцима који су утицали на његово стварање, ученици су упућени у разноврсну литературу коју Библиотека поседује, а која обухвата књижевна дела писца, као и она дела која говоре о њему, а која знатичељним проучаваоцима Нушића могу помоћи у лакшем разумијевању његовог дела. Ученицима је предочено како је у разумијевању књижевног дела једног ствараоца важно упознати његову личност, његов живот и опредељења, као и друштвени контекст у коме је живио и стварао.

Како су позорнице, друштвена ангажованост и књижевност биле три Нушићеве љубави још из раних дана, то је велико одредило правац његовог будућег стваралаштва. Траума је даље предочено како је Нушић теме и мотиве за своја дела узимао из свакодневност живота, интересовали су га обични, „мали људи“, а омилјена тема му је била власт. Критичан према друштвеним збивањима око себе, Нушић је у својим делима настојао да разобличи људску глупост, себичност, властољубље, мајорграђанштину, што је најочитије у његовим комедијама. Интересовали су га поступци „малих људи са великим апетитима“ и то су његови јунаци, описани у комедијама „Ожалошћена породица“, „Госпођа министарка“, „Међу њима су и носиоци власти, које он назива малоргађанима, што се најбоље види у његовим комедијама, као што су „Народни посланик“ и „Сумњиво лице“. Дакле, осим обичних људи, Нушић није штедио ни чиновнике, државнике, властодршце, те је тако збор пјесме „Два раба“ био и хапшен.

Као примјер комедиографске способности, да на кратак и сажет начин искаже тај иронијни и критичерски став према властодршцима, ученицима је прочитан одломак из Сумњивог лица, након чега су се они укључили у расправу.

На предавању се говорило и о језику и попуци пишевог дела. Како је инспирацију за своја дела узимао из свакодневност живота, тако је и језик којим је Нушић писао, био живи говорни језик обичних људи, док је порука његовог стварања била да друштво треба мијењати на боље. Тим поводом, ученицима је прочитана чувена Нушићева декларација, у којој се наводи да су: „хумориста и сатиричар у литератури оно што је дијагностичар у медицини“.

Ученици су упознати са књигом „Српски пијемонт“, у којој су одабрани Нушићеви родољубиви текстови, које је он објављивао у листовима и часописима, а који бацају једно ново свјетло на Нушићеву велику дјело. Из поменутог књиге прочитан им је прилог „Симпатије Европе“, Како је у својој боратој каријери држао и часове из реторике, ученици су упознати и са Нушићевом књигом „Реторика“, коју Библиотека баштини у свом фонду, а која будућим проучаваоцима вјештине „лепог исказивања мисли“ може да послужи у едукативне сврхе.

22. октобар 2024. године

ДР РАДОЈЕ ФЕМИЊ ОДЖАКО ПРЕДАВАЊЕ О ЛЕГЕНДАРНОМ БРАНИСЛАВУ НУШИЊУ

Поводом 160 година од рођења pjesника, есејисте, романописца, комедиографа најбољег
соја и великог мајстора "смејачке књижевности" - како је то нагласила директорица Војана
Ђачић у свом уводном слову позивајући се на одређене ауторе, у читаоцима Народне
библиотеке "Стеван Самарић" приређено је предавање др Радоја Феминића "Универзални
комедиографски образци Бранислава Нушића".

Универзални комедиографски образци Бранислава Нушића засновани су, према ријечима
др Феминића, на поезији српског реализма, готово оног дијела ове епохе која је настала
слиједећи голгољевску традицију.

"Баштинени комедију која разматра различите друштвене феномене, Нушић је успио да
надрасне конкретну политичку појавност која га је надахњивала. Управо у томе је
садржано општељудско својство његовог драматуршког и проповједачког поступка.
Симболизација овог контраста уводи у стругу његових текстова и сродне антиномије:
стари-млади, образовани-необразовани, једноставни-усиљени и слично. Специфична
лексика коју Нушић бира сутерише раскош вербалне комике, по којој су његова дјела
препознатљива. Важно уоприште Нушићеве слике свијета су и књижевни карактери, чије
нарави представљају типични израз одговарајуће менталитетске усмјерености.

На самом крају, Феминић је поручио да је, уз монументалан књижевни опус, Нушић задужио
српску културу преданим позоришним и националним радом, остајући једно од три
највећа имена наше драмске књижевности уопште.

Једини од наших савременика који би могао да конкурише за то четврто мјесто, сматра
Феминић, јесте Душко Ковачевић.

Предавање Радоја Феминића, младог Бјелополца који своју каријеру гради на Филолошком
факултету у Никшићу, изазвало је велико интересовање присутне публике која је узела
активно учешће и својим интересантним питањима и коментарима учинила књижевно
вече заиста посебним.

Радоје Феминић је рођен 31. 12. 1988. године у Бијелом Пољу, где је завршио основну
школу и гимназију. На Студијском програму за српски језик и јужнословенске
књижевности Филозофског факултета у Никшићу завршио основне и специјалистичке
студије, с одличним успјехом (А), одбранивши завршни – дипломски рад у октобру 2011.
на тему Приповједачки поступак у Травничкој хронизи Ива Андрића. Након тога уписао
је постдипломске, магистарске студије из области науке о књижевности, с предметом уже
струке – Драма у српској књижевности, и у јулу 2016. одбранио магистарски рад под
називом Тема апсурда у драмама о Году (Бекет, Булатовић, Команнин).

Докторску дисертацију под називом Књижевно дјело Жарка Команина: текстови, поетика,
контекст, одбранио је у децембру 2021. године на Филозофском факултету у Новом Саду.
Радно искуство стицао је као професор у гимназији, а од школске 2014/15. ангажован као
сарадник у настави на Филозофском/Филолошком факултету Универзитета Црне Горе. За
постигнуте резултате током студирања више пута је награђиван.

29. октобар 2024. године

„МОЛИТВА УМЈЕСТО ПОЉУПЦА“ ПРОМОВИСАНА У НАРОДНОЈ БИБЛИОТЕЦИ

Пјеснички првјенац, збирка „Молитва умјесто пољупца“, младе Анастасије Шћепановић, представљена је пљеваљској публици под окриљем Народне библиотеке „Стеван Самарцић“.

Анастасија Шћепановић рођена је у Подгорици, гдје је завршила основну и средњу школу, а даље школовање наставила је на Саобраћајном факултету у Беогарду. Пјесникиња је тако повезала своја два битна одређења – поезију и летење. Наиме, осим што је врло рано показала склоност ка поетском начину умјетничког израза, она је, уз своје најближе, одњеговала склоност и вјештину ка ваздухопловству и падобранству, што указује и на неке личне карактеристике вриједне поштовања неопходне у овој области људске дјелатности.

Њена „песничка авантура“, како је овај подуват назвао пјесник Благоје Баковић у свом „Поздравном слову“ намијењеном младој пјесникињи, почела је врло рано, у чему су је, према њеним ријечима, подржавали родитељи. Њени се први јавни наступи, ипак, везују за последњих неколико година, тачније за 2018. годину. Тада је, на књижевној манифестацији у Будви, гдје је гост била Љиљана Хабјановић Ђуровић, и млада Анастасија добила прилику да јавно говори своје стихове посвећене Косову и Метохији, побравши неподјелене симпатије публике. Низали су се од тада сусрети са публиком у Црној Гори, Републици Српској и Србији.

Њена поезија објављена је у избору поезије за дјецу „Ниси ти више мали“ чији је уредник Недељко Попадић, у дневним новинама „Дан“, на порталу Асоглас, али и у неколико зборника.

Књига „Молитва умјесто пољупца“ награђена је на Дринским књижевним сусретима у Зворнику на Конкурсу за необјављену збирку поезије 2021. године. Следеће, 2022. године, појављује се у издању АСогласа, уз рецензије Невене Милосављевић и Маријане Бабовић. Изабрану поезију на промоцији књиге у Пљевљима говорили су Данило Лекић („Соко“, „Опрости мати“), Ива Соковић („Вечерас те дозивам пјесмом“), Ћосовић Огњен („Рузмарин“), Живковић Лазар („Татино лане“), Неда Шљивић („Најбољи тата“, „Писмо дечаку са Западне Мораве“) и Ива Шљивић („Москва“, „У пошти“).

Након тога је и сама ауторка говорила пјесме по свом избору и одговарала на питања, махом ученика шестог разреда ОШ „Салко Аљковић“, везана за сам почетак њеног стварања, поједине пјесме, посвете, теме, врсту и поријекло инспирације и слично.

Подсјећамо на чињеницу да је промоција књиге „Молитва умјесто пољупца“ Анастасије Шћепановић у Пљевљима 29. октобра ове године у НБ „Стеван Самарцић“, уједно било и њено прво представљање читалачкој јавности Црне Горе.

ОБОГАЂЕН БИБЛИОТЕЧКИ ФОНД НАКОН ПОСЈЕТЕ САЈМУ КЊИГА У БЕОГРАДУ

67. по реду сајам књига у Београду окупио је велики број домаћих и страних издавача, аутора и библиофила. То је била прилика и за Народну библиотеку "Стеван Самарцић" која је у значајној мјери обновила свој библиотечки фонд издањима издавачких кућа "Катена мунди", "Архипелаг", "Службени гласник", "Српска књижевна задруга", "Геопоетика", "Академска књига", "Издавачка књижарница Зорана Стојановића", "Прометеј", "Лагуна", "Танеси", "Дерета", "Препород", "Вулкан", "Талија", "Клио", као и насловима за Дјечије одјељење издавачке куће "Пчелица", "Лагуна", "Одисеја" и многе друге.

"Посјета овој највећој регионалној смотри књижевног стваралаштва и издаваштва користила је и нама. Полице наше установе красиће од данас бројни значајни наслови из различитих области. Нашим уваженим корисницима нудимо књиге: Небојше Јеврића "Мртви дим" и "Ђавоље јаје", Мила Ломпара "Опроштај са интелектуалцима", Владимира Мединског "Зидине", Косте Чавошког "Људска природа у политици", Маргарите Симоњан "Вртлог", Слободана Владусића "Омама", Слободана Антонића "Колонијално (анти)образовање", Мише Ђурковића "Конструисање синтетичких нација", Милана Ружића "Приче и ожиљци", "Ненада Милкића "Бајка о азбуци", Бојане Савовић "Са јарбола Еуфросине: о метафори болести", Данила Киша "Из преписке", Михајла Пангића "Албахари", Стевице Карапанчина "Геополитички гамбит - Специјална војна операција", Тамаре Кучан "Надир", Душана Ковачевића "Професионалац" и "Свети Георгије убива аждаху", Милана Богојевића "Принц несреће" и "Раде Пашић енигма једног времена", Горана Петровића "Папир", Ју Несбеа "Кућа ноћи", Лезлија Њумана "Хачико чека", Тајане Потерјажин "Варошка легенда", Бранимира Ћосића "Покошено поље", Владимира Пиштала "Значење цокера", Пола Остера "Месечева палата" и "Баумгартнер", Злате и Ђорђа Лебовић "Дијалог о добру и злу", Харукија Муракамија "Град и његове нестале зидине", Колма Тоубина "Мађионичар", Хејлија Мориса "У рату с мозгом", Милана Ристовића "Утишани гласови", Љиљане Ћ. Хабјановић "Тамо где је она" као и многе друге наслове које вриједи прочитати".

6. и 7. новембар 2024. године

ОДРЖАНА РАДИОНИЦА ПОВОДОМ РОЂЕЊА ВУКА СТЕФАНОВИЋА КАРАЦИЋА

6. и 7. новембра угостили смо другаре IV и V разреда ОШ "Ристан Павловић" и њихове професоре разредне наставе Мирјану Боричић, Тину Ћоковић, Дулу Грбовић и Лазара Цупару.

Повод је била годишњица рођења нашег великана Вука Стефановића Караџића.

Током радионице, коју је водила професорица разредне наставе Бојана Старчевић, ученици су се упознали са занимљивим животом и дјелом највећег српског лингвисте, реформатора српског језика, књижевника, сакупљача народних умотворина и пјесама.

Вук Стефановић Караџић је рођен 6. новембра 1787. године у Тршићу код Лознице.

О његовом животу и дјелу написани су томови. Његове заслуге за српски народ и науку епипији "100 најзначајнијих Срба", Вук је био изузезно цијењен и у Европи. Наиме, бирао је за члана Берлинске, Бечке, Петроградске академије наука, примљен је за члана научних друштава у Кракову, Москви, Гетингену и Паризу. Одликован је од руског и хабзбуршког цара, од пруског краља и Руске академије наука. У најкраћем, неопходно је истаћи да је Вук аутор прве граматице говора простог народа коју је назвао "Листеница сербскога језика", а која је утјелава свјетлост дана у Бечу 1814. године. Четири године касније објавио је и "Српски рјечник" у коме је било 26.270 ријечи које су се користиле у говору народа у Србији, Срему и Војводини.

За друго издање "Српског рјечника" Вук је прикупуљао грађу из говора становништва Црне Горе, Дубровника, Далације и Хрватске. Ово издање је објављено у Бечу 1852. године и у њему се нашло чак 47.427 ријечи.

Његова филолошка и историографска заоставштина, као и допринос који је оставио у етнографији, антропологији и на многим пољима, представљају велики допринос цијелокупној културној баштини нашег народа.

7. новембар 2024. године

ВУК СТЕФАНОВИЋ КАРАЏИЋ – ЧОВЈЕК КОЈИ ЈЕ ЗАПИСАО ДУШУ НАРОДА

Радионица под називом "Вук Стефановић Караџић – човјек који је записао душу народа" одржана 6. новембра у Читанници НБ "Стеван Самарић", имала је за циљ да ученицима седмор и деветог разреда ОШ "Ристан Павловић" на занимљив и интерактиван начин приближи живот и рад Вука Караџића, једног од најзначајнијих личности српске културе. Посебан нагласак је стављен на његову реформу језика и писма, као и на његову пионирску улогу у сакупљању народних умотворина.

Циљеви радионице:

-Упознати ученике са животом и радом Вука Караџића.

-Истакнати значај Вукове реформе језика и писма за развој српског језика и културе.

-Развијати свијест о важности чувања и негована културног наслеђа, посебно народних умотворина.

Садржај радионице

Уводно предавање: Кратка биографија Вука Караџића, с нагласком на његовом дјетињству, образовању и путовањима.

Реформа језика и писма: Објашњење Вукове реформе језика и писма, уз коришћење једноставних примјера. Ученици су имали прилику да упоређују стари и нови правопис.

Сакупљање народних умотворина: Представљање различитих врста народних умотворина (пјесме, приче, пословице) које је Вук сакупио. Ученици су слушали изводе из његових збирки и разговарали о значају народних умотворина за очување националног идентитета.

Радионица је успјешно остварила постављене циљеве. Ученици су показали интересовање за живот и рад Вука Караџића, а посебно за његову реформу језика и сакупљање народних умотворина.

Вуковот дјеца за нашу културу и традицију.

8. новембар 2024. године

ПРЕДАВАЊЕ О ЛАВУ НИКОЛАЈЕВИЧУ ТОЛСТОЈУ

Народна библиотека „Стеван Самарцић“ – Пљевља, 8. новембра 2024. године, била је домаћин ученицима првог и четвртог разреда Гимназије „Танасије Пејатовић“, који су, заједно са својим професорицама књижевности, присуствовали предавању посвећеном Лаву Николајевичу Толстоју.

Ученици су имали прилику да чују кратак пресјек дугог и веома бурног Толстојевог живота и хронолошки приказ најзначајнијих стваралачких момената. Дате су основне црте књижевног ауторитета у националној и свјетској књижевности и указано на чињеницу да је ријеч о можда најчитанијем писцу свих времена, а свакако о писцу чије је дјело имало значајан одјек у критичкој рецепцији његових савременика. Велики Толстојеви романи и, готово исто толико велике по умјетничком квалитету његове приповијетке, и данас представљају читалачки изазов, па самим тим и изазов за књижевно-теоријско и критичко промишљање.

У свом осврту предавач се задржао на најзначајнијим дјелима, онолико колико омогућава кратак временски оквир једног школског часа, настојећи да младим слушаоцима приближи генија живописног у сваком погледу – и животном и стваралачком. Толстој се на свом животном путу кретао од аскетских стремљења које је диктирала његова преосјетљива савјест и жудње да исказе сопствено виђење свијета, створивши велику плејаду упечатљивих ликова, дуги низ сложених животних ситуација, историјских и друштвених прилика.

Онако како је у роману „Рат и мир“ дао најширу епску панораму царске Русије тог времена, у роману „Ана Карењина“ дао је оквирну слику руског друштва и изузетно дубоку и сложenu слику унутрашњег живота својих главних јунака. Констатовано је и да је створио један од назаноснијих женских ликова у цјелокупној свјетској књижевности – Ану Карењину, на чија је глатка рамена наслонио њену трагичну судбину између два Алексеја, два грофа, подједнако недорасла захтјевној улози. Ако је у Љевину могуће видјети пишев alter ego, у Ани је могуће прочитати његову аниму, односно, стваралачку страну његове личности. Излагање је поткријепљено кратким одломцима прочитаним из дјела и литературе о Толстоју.

8. новембар 2024. године

ПРЕДАВАЊЕ ЗА ПАМЋЕЊЕ МИЛА ЛОМПАРА

Поводом предстојећег празника "Његошев дан", а у организацији Народне библиотеке "Стеван Самарцић", Општине Пљевља и Секретаријата за културу, социјална и друга питања, у препуној сали Скупштине општине Пљевља одржано је предавање за памћење проф. др Мила Ломпара на тему "Начела добра и зла у Лучи микрокосма".

У свом уводном слову, директорица Библиотеке Бојана Ћачић, у улози модератора, најавила је професора Ломпара као човјека богатог знања и широких интересовања, који је

у српску књижевност увео ауторитарни и аристократски дух, што је професор и више него оправдао и пред бројном пљеваљском публиком.

А све њих заједно окупио је Петар II Петровић Ђекош.

Директорица је, између осталог, подсетила присутне шта су о Ђекошу рекли велики умови попут Андрића, Црњанског и других.

"Ђекош је трагични јунак косовске мисли" - како га је назвао Иво Андрић; "Који је народну судбину доживљавао као свој лични доживљај" - како је написао Слободан Јовановић; "Најачи и најдубљи дух међу српским писцима" - како га је оценио Јован Скерлић; "Тако да данас цело српство нема два Ђекоша" - како је казала Исидора Секулић; "Песник који би и да сав наш народ изумре, јасно и порастасно сачувао његов лик међу народима" - како је тврдио Милош Црњански; "И кад на овом свету нестане Бргова и Људи, живеће два црногорска колоса, Ловћен и владица Раде" - како је рекао Љуба Ненадовић.

На самом почетку предавања професор Ломпар је подсетио на вријеме Ђекошевог ступања на престо и нагласио значај утицаја његовог учитеља Сима Милутиновића Сарајлије "који је омогућио да се Ђекошев дух расцвета у различитим смеровима".

Ломпар је подсетио да је Ђекош два пута био у Русији, 1833. и 1837. године. Са руских путовања доносио је велики број књига. Добро је говорио руски језик, но био је изненађен чињеницом што се на руском двору говорио француски језик. Ту се уочио са парадоксима живота и парадоксима свијета.

Ломпар нагласио да је човјеково мјесто у универзуму било веома значајно питање за Ђекоша, и нагласио да је Ђекош читао хеленске античке мислиоце до којих је допирао у руском преводу. Професор Ломпар је анализирао pjesму "Мисао", за коју је саопштио да је "ембрион Ључе микрокосме".

Ључа је написана за четири недеље Великога поста, а посвета је написана касније. О свему томе свједочио је Милорад Медаковић као његов лични секретар.

"У писану Ључе Ђекош је антажовао своје лично искуство које је било молитвеност, карактера и које је на неки начин откривало дубљу религиозност, рекао је Ломпар, указујући да је Ђекош поручио да се Ључа штампа у Београду и да "има лепу и украсену вињету на корицама", што је показатељ, сматра Ломпар, Ђекошевог осјећаја за естетику. Ђекош се у писану Ључе ослонио на једну важну књижевну традицију. Вијеч је о литератури о постању света или Шестодневској литератури. Први истраживачи су сматрали да је спев епитонског карактера и да он на неки начин само понавља то што се у тој врсти књига инанче и казује. Но, потоњи истраживачи, међу којима је и немачки слависта Алојз Шмаус, сматрају да је спев оригиналан по замисли, истиче професор и наглашава изјаву Николаја Велимировића из 1911. године који је рекао да нако у Ђекошевим дјелима има каноноских одступања, то не мијења на истини да је Ђекош био истински религиозно надахнут човјек. Ђекош показује да у погледу на човјека ми имамо двије различите перспективе. Из једне дјелује страшно и запрепаштујуће."

Ломпар је до детаља анализирао питање добра и зла, као и карактер Ђекошевог пјесништва.

Иако је Ључа на први поглед тежа, она је, лакша за тумачење од Торског вијенца, јер је он пола унутарметафизичко, а пола историјско. Ључа је за професора Ломпара репрезентативни образац нечега што је аскетски мистични одговор. Цијелу манифестацију уљепшали су ученици Средње стручне школе Ана Тошић, Јована Љубићанић, Теодора Пуповић и Данило Љекић, који су публици, на тренутак, сјајном ликицијом оживјели

Његошева дјела: "Луча микрокозма", "Ноћ скупља вијека", "Горски вијенац", "Лажни цар Шћепан Мали".

11. новембар 2024. године

ЕДУКАТИВНО-ЛИКОВНА РАДИОНИЦА ЗА МАЛИШАНЕ ИЗ ЈПУ „ЕКО БАЈКА“

Нашу Библиотеку посјетили су предшколци ЈПУ "Еко бајка" као и подручне васпитне јединице "Ђепето", "Лане" и "Осмијех".

Разлог посјете малишана била је реализација едукативно-ликовне радионице поводом Његошевог дана, који се обиљежава 13. новембра, када је рођен Петар II Петровић Његош, једна од најзначајнијих личности Црне Горе.

Основни циљ је био упознати дјецу с најбитнијим информацијама о Његошу. Развити позитиван однос малишана према историји и књижевности (испричана кратка прича "Мали Раде и његове планине"). Подстицати их на креативно изражавање кроз ликовно стваралаштво. У главном дијелу реализована је ликовна радионица, гдје су подијељени радни листови са нацртаним Његошевим ликом, као и дрвене бојице које су дјеца искористила да на себи својствен начин, пуштајући машти на вољу, представе славног пјесника, филозофа, владику и владара Црне Горе. А како га они доживљавају, одговор смо добили кроз живописну палету боја на Његошевом лику и одори.

12. новембар 2024. године

ШКОЛАРЦИ ОБИЉЕЖИЛИ ЊЕГОШЕВ ДАН У БИБЛИОТЕЦИ

Посјетом ученика 5. разреда ОШ "Ристан Павловић" и ОШ "Салко Аљковић" настављене су активности Народне библиотеке "Стеван Самарцић" инспирисане државним празником културе "Његошев дан".

Тим поводом, ученици су се кроз, њиховом узрасту примјереним активностима, упознали са ликом и дјелом највећег српског пјесника Петра II Петровића Његоша.

Тако је било приче о Његошевом дјетињству, одрастању у Његушима, његовом првом учитељу, интересовањима и свему што је претходило стварању једне такве личности која је оставила неизбрисив траг у историји нашег народа, али и шире.

Радионицу је водила професорица разредне наставе Бојана Старчевић.

18. новембар 2024. године

ДОДИЈЕЉЕНЕ НАГРАДЕ УЧЕСНИЦИМА КОНКУРСА ЗА НАГРАДУ „ЊЕГОШ“

Другу годину заредом Народна библиотека "Стеван Самарцић" у сарадњи са Секретаријатом за културу социјална и друга питања, организује Конкурс за додјелу награде "Његош", за младе ауторе, поводом Дана рођења Петра II Петровића Његоша. Тема је била "Његошево дјело - путоказ кроз морална искушења данашњице".

Присутнима се обратила директорица Библиотеке, нагласивши да је Конкурс расписан у циљу ширења националне и културне свијест о великом и славном световном и духовном владару Црне Горе, највећој лучи српског пјесништва. Као и да прегалаштво младих људи морамо цијенити, похвалити и охрабрити..

Приликом оцјењивања радова, жири у саставу: Рајко Палибрк, Жанка Милић и Ивана Цвијетић руководио се следећим критеријумима: оригиналност, иновативност, стилска изражајност, правилност, прецизност и богатство језичког израза.

Жири је одлучио да награди три приспјела рада. Прво мјесто освојио је рад Иване Зечевић, ученице трећег разреда Средње стручне школе, друго мјесто припало је раду Марка Драгутиновића, ученику другог разреда Средње стручне школе, и треће мјесто припало је ученици трећег разреда Средње стручне школе, Дуњи Цаковић.

22. новембар 2024. године

ПРЕДСТАВЉЕН ДРУГИ ДИО КЊИГЕ „БЛАГОЈЕ ЈОВОВИЋ СРПСКИ ХЕРОЈ У ВУЧЈОЈ ЈАЗБИНИ“

22. новембра 2024. године Народна библиотека „Стеван Самарцић“ представила је други дио књиге Марије Јововић „Благоје Јововић српски херој у вучјој јазбини“. Поздравивши присутне госте, директорица Библиотеке Бојана Ђачић отворила је књижевно вече. Предсједник Општине Дарио Вранеш обратио се гостима, поздравивши их у име Општине Пљевља и своје лично име, истакавши да је пуних 42. године требало да на свјетлост дана изађе велико историјско дјело Благоја Јововића. Посебно задовољство изразио је чињеницом да се „данас у Црној Гори о српском хероју може говорити јасно и гласно“.

Нагласивши да се на вечери представља други дио недавно објављене књиге Марије Јововић, која свједочи о српском хероју у вучјој јазбини, директорица Библиотеке је истакла да се у књизи говори о „српском сину челичнога кова, о човјеку великога духа, племенитом ратнику слободарских идеала и патриотских вредности“. Јововићеви мотиви да ликвидира Павелића, по њеним ријечима, били су искључиво патриотски и „посвећени стотинама хиљада убијених Срба у концентрационим логорима Независне државе Хрватске“. И поред велике заштите коју је Павелић уживао од стране Запада, Аргентине и нарочито Ватикана, ипак су га „стигли хици Србина хероја“, и тако се „Благоје Јововић уврстио у хероје о којима Његош говори у Посвети праху оца Србије“, истакавши да је књига која се промовише „национално извориште поткрепљено утемељеним чињеницама, које су од великог значаја за наш народ“. О књизи је говорио проф. др Жарко Лековић. Жарко Лековић је рођен је у Прибоју 26. септембра 1965. године, гдје је завршио основну школу са одличним успјехом. Средњу школу, историјско археолошки смјер, такође је завршио са одличним успјехом у Подгорици и добитник је дипломе Луча. Завршио је Филозофски факултет у Никшићу, одсјек за историју и географију 1994. дипломиравши радом „Црна Гора и Малисорски устанци“. Током 1995. и 1996. године био је стипендиста Владе Републике Црне Горе. Постдипломске студије историје на Филозофском факултету у Београду завршио је са просјечном оцјеном 9,00. Магистарски рад „Дробњак у првој половини 19. вијека“ одбранио је октобра 2000. Докторску дисертацију „Дробњак 1850-1918“ одбранио је јула 2010. године на Филозофском факултету у Београду. У

Историјском институту Црне Горе запослен је од 1. маја 1998. и тренутно ради на мјесту Научног сарадника за националну историју Црне Горе у 19. и 20. вијеку. Члан је Научног вијећа Историјског института Црне Горе, Одбора за историју Црногорске академије наука и умјестности, Матице српске и Вијећа за друштвене науке Универзитета Црне Горе. Члан је редакције међународног научног часописа „На извору Вукова језика“, „Гласника Завичајног музеја Пљевља“ и више организационих одбора Зборника радова са међународних скупова. Учествовао је на више од 70 домаћих и међународних научних скупова одржаних у Црној Гори, Србији, Републици Српској, Молдавији, Русији и Њемачкој. Говори руски, а служи се италијанским језиком. Објавио је неколико значајних научних радова: „Дробњак у првој половини 19. вијека“, „Дробњак и Потарје“, „Манастир Бијела“, „Дробњак од 1850 до 1918“, „Шаранци у документима“, „Тара граница и спона Црне Горе и Османског царства“.

Професор је изразио посебно задовољство што је присутне сабрала књига Марије Јововић, за коју је истакао да је „научна књига о великој теми наше националне историје, ослоњена на чврсту историјску основу“. Нагласио је да је ауторка „крајње студиозно приступила припремању своје теме, уз одлично познавање проблематике, примијенила је најновије тахнике и методе савремене историјске науке“. Зато је ова књига, по његовим ријечима, „заснована на изворној грађи и релевантној научној литератури, систематична је и карактерише је богатство изнесених чињеница“. Професор Лековић је публици описао садржај саме књиге и студиозно прошао кроз њена поглавља, настојећи да што потпуније приближи њену тематику. Благоја Јововића је представио као човјека „снажних идеала, велике довитљивости, храбрости и чврстине“, те је тако овај јунак, након што су „комунисти започели братоубилачки рат знао пут којим треба слиједити“. Благоје Јововић је, по његовим ријечима, годинама припремао атентат, што је и био кључ успеха, а људи који су му у томе помогли били су свештеник Радојица Поповић, Милева Гаћеша, Милан Гаћеша, Јово Пићан и Мило Кривокапић. Такође је истакао колика је била посвећеност католичке цркве усташама, као и о везама у земљи и иностранству преко којих су починиоци злочина, након 1945. године, могли да емигрирају у иностранство. Тако се у самој књизи говори и о усташкој влади у егзилу, о чему посебно свједочи наслов „Аргентина, плодно тло за починиоце геноцида“, као и оптужници која је против Анта Павелића била покренута након Другог свјетског рата, а у којој су наведене све његове активности везане за усташки покрет. Злочини који су се приписивали њему представљали су „највеће злочине против човјечности и међународног права“, истакао је даље професор.

Марија Јововић је списатељка која живи у Аргентини. Професорка је визуелних умјетности у средњој школи и предавач на предмету Друштвене науке грађански проблеми у савременој Аргентини. Дипломирала је на смјеру информационе и комуникационе технологије примјењене у образовању 2010. године на смјеру Управљање протоколима и односима с јавношћу 2014. Објављивала је образовне књиге намијењене наставницима, књигу пјесама „Благословена земља“, у коауторству са двије колегинице, написала је књигу која се бавила проблемом злостављања и насилништва у школама. 2014. године била је добитница прве награде за кратку причу са својом приповјетком „На ивици делирија“, за награду је добила објављивање свог кратког романа "Владимир Арсеновић: необични човјек". На Кубу путује 2015. године како би учествовала у културној размјени писаца између Аргентине и Кубе. Путовање на Кубу инспирисало ју је да напише роман „Зид, кожа и жалост“, објављен 2018. године. Као финалисткиња литерарног конкурса

списатељка је својом поезијом „Држим се папира“ припала антологији различитих аутора под називом "Теорија пожара". Учествовала је на различитим државним и међународним конкурсима, и као финалисткиња, своје приче и поезију, објавила је у више од десет антологија. Издавачка кућа Молескин из Шпаније 2014. године изабрала је као финалисткињу, да интегрише антологију путописних прича, у којој је учествовала са својим путописним мемоарима "Пут до сусрета". Године 2015. припала је антологији издавачке куће Лаора дел Куенто, са својом приповијетком "Иза Иванових сјенки". Издавачка кућа Де Лос Куатро Виентос у Буенос Ајресу јој 2018. године додијељује Трећу награду за кратку причу "Францускиња". Ауторка је првог и другог дијела књиге о своме оцу, „Благоје Јововић српски херој у вучјој јазбини".

Ауторка је истакла да књигу посвећује својим родитељима и да „осјећа велико олакшање у срцу“, након што је књига о њеном оцу завршена, јер је рад на књизи „био више од писања“. Говорила је о веома сложенем поступку прибављања грађе и документације за своју књигу, и консултовање различитих извора, архива, библиотека, новина, сајтова књига, универзитета. У цјелокупном истраживачком процесу осјећала је да мора да доврши књигу „зарад српске историје, како би будуће генерације могле да причају о Благоју Јововићу“. Истакла је да се кроз књигу може сазнати шта су о Благоју мислили његови пријатељи, о томе шта јој је отац савјетовао када је путовала у Црну Гору први пут, о упознавању њених родитеља, различите слике, разгледнице, документа, сами опис догађаја напада на Павелића из различитих перспектива, као и различите реакције у Аргентини и широм свијета након напада. Истакла је да је у другом дијелу књиге поставила себи основно питање „Шта је Вишња Павелић могла научити од свог оца који је починио огроман геноцид, шта је наслеђе које је оставио својој деци и свима онима који су га пратили у злочинима“. Своје излагање завршила је ријечима које је изговорила у сваком граду након представљања првог дијела књиге: „Благоје ми је увијек изговарао следећу реченицу, људи умру када их више не памте“, изразивши велико задовољство и понос када види велики број људи који цијене Благојево дјело. На самом крају књижевне вечери гостима се својом гусларском изведбом представио млади гуслар Дарко Цупара. Књижевно вече је одржано у Читаоници Библиотеке, пред бројном читалачком публиком.

27. новембар 2024. године

РЕАЛИЗОВАНА РАДИОНИЦА РАСТЕМО УЗ ПОЕЗИЈУ

Библиотеку су посјетили ученици трећег разреда ОШ "Ристан Павловић". Разлог доласка је била племенита идеја популаризације поезије.

Реализацијом радионице "Растимо уз поезију" покушали смо приближити поезију дјечи, да би је схватили и завољели. Кроз разговор о поезији и што чешће читање исте, тај пут љубави према стиху биће успјешнији.

Од римованих успаванки, до оних дужих и сложенијих, пјесама и сама поезија уче нас о људима, о градовима, о морима и планинама, о срећи и сновима и много, много чему другом.

Главни дио реализован је кроз разговор о лику и дјелу једног од наших најзначајнијих дјечијих пјесника Драгану Радуловићу. Посебно је истакнута пјесникова љубав према дјечи, његово огромно поштовање и дивљење према њима. Драган Радуловић нас је

најпре да дјецу схватимо озбиљно, да пажљиво слушамо шта причају и да се трудимо да увијек и на сваком мјесту буду поштовани. Да се њихов глас чује на све стране. А тај глас дјечији глас сија из сваког песничковог стиха. Пјесме Драгана Радуловић вери дјечији глас сија из сваког песничковог стиха. Пјесме Драгана Радуловић школарцима су подијелене по групама, најприје су их читали, а потом и анализирали прочитане стихове. На самом крају дружења, ученици који су желели, прочитали су још по неку пјесму, како би се што боље упознали са поезијом Драгана Радуловића, а успут провјежбаги и читање.

Радиоципу су реализовали Кнежевић Милија и Радовић Душанка.

29. новембар 2024. године

ОДРЖАНА РАДИОНИЦА ПОСВЕЋЕНА ГОДИШЊИЦИ РОЂЕНА ДУШАНА РАДОВИЋА

У Читоници Народне библиотеке „Стеван Самарић“ одржана радионица поводом годишњице рођења дјечијег песника и писца Душана Радовића. Наши данашњи гости били су ученици IV-1 и II-2 разреда ОШ „Бошко Буха“ са својим професорицама разреда наставе Виолетом Лончар и Јеленом Бјеквић, као и ученици V разреда ОШ „Михаило Жугић“ из Оуака са професором разреда наставе Ивановом Цогазовићем и асистенткињом у настави Драгицом Крвавац.

Професорка разреда наставе Бојана Старевић, која је водила радионицу, дјецу је упознала са кратком биографијом Душана Радовића као и са неким најпознатијим пјесмама које је он написао. Дјеца IV-1 разреда отпјеваала су познату пјесму Душана Радовића „Латин музичар“, а своје рецитаторско умијеће представили су нам ученици Анд Бековић „Да ли ми верујете“, Тијана Бијелић „Чула“, Лидија Кушљевић „Све је пошло наопаке“ и Лара Зечевић „Мали живот“. Другари из II-2 разреда Берна Жига и Теодора Дромљак изрецитовале су „Страхан лав“ и „Бумбар“. Дјеца су, такође, имала прилику да читају Радовићеву поезију, као и да илустрирају пјесму по избору.

Душан Радовић, међу дјецом познатији као Душко, рођен је 29. новембра 1922. године у Нишу. Био је српски књижевник, писац, пјесник, уредник дјечијих емисија на радију и телевизији, дјечијих часописа и ТВ серија или, како је он волио да каже, да је једноставно сваштар.

Његов отац Угљеша по професији је био жезелничар поријеклом из Чака, а мајка Софија је била домаћица поријеклом из Ниша. Године 1928. селe се у Суботицу гдје Душан завршава основну школу и шест разреда гимназије. Школовање је наставио у Београду студирајући филозофију. Међутим, брзо је одустао од факултета и запослио се. Писао је скечеве, афоризме, најаве, одјаве, пјесме, приче, сценарије за итране и документарне филмове. Радио је у листовима „Змај“, „Пионир“, „Кекс“, био је главни уредник „Пионирских новина“, уредник програма за дјецу Београда, уредник програма за дјецу Телевизије Београд, уредник једног од најбољих листова за дјецу у Европи „Лолетарца“, новинар Борбе и од 1975. до 1983. године уредник Студија Б. Прем аудиторцијуму био је познат по радио емисији „Београде, добро јутро“, која се емитовала на таласима радија Студио Б од 1975. до 1982. године. Свако јутро се у 7 и 15

оглашавао, будио и забављао суграђане својим записима, афоризмима и сатиричним коментарима.

Током своје богате каријере створио је дјела која су обиљежила генерације, а поезија коју је писао за дјецу остала је омиљена међу најмлађим, али и одраслима. Сматра се једним од покретача модерног израза у послератној српској поезији, а уједно и критичарем модерне српске поезије.

Неки критичари га везују искључиво за телевизију, да је по томе највише препознат, док његов син, Милош Радовић, ипак сматра да је књижевност за дјецу оно по чему га већина памти.

Његова најпознатија дјела су збирке пјесама „Поштована децо“, „Смешне речи“, „Причам ти причу“, „Вукова азбука“, „Зоолошки врт“ и многе друге. Уз њих објавио је и књиге афоризама „Београде, добро јутро“ 1, 2 и 3.

Проф. др Тихомир Петровић, историчар књижевности, у својој књизи „Историја српске књижевности за децу“ Душана Радовића је приказао као реформатора српске књижевности, као некога ко је другачије третирао дијете, као и да је имао нов стил пјевања и да је унио ноту свјежине у дјечију књижевност.

„Бачена је на колена анахрона и романтичарска поетска реч. Блиставог дара, животне мудрости, ведрога и паметног рукописа, Радовић руком непогрешивог мајстора, поставља високу меру песничке речи. Његовом збирком песама „Поштована децо“ (1954), којом започиње разрачун и дефинитиван разлаз са конвенцијалном поезијом, дечје песништво хвата стабилан корак са савременом књижевношћу у целини, постаје истински занимљива уметност која живи од своје лепоте, а писац уздигнут на ранг уметника. (...) Детињство као бољи и праведнији свет од сваког другог, дете не као умањен „посебан“ човек, већ као мало „човечанство“, пројектовани кроз игру, шалу и иронију, непресушан су извор Радовићевог уметничког подстицаја“.

5. децембар 2024. године

ОБИЉЕЖЕНА ГОДИШЊИЦА РОЂЕЊА ЈОВАНА ЈОВАНОВИЋА ЗМАЈА

Поводом годишњице рођења Јована Јовановића Змаја у Читаоници Народне библиотеке „Стеван Самарцић“ одржана је радионица за ученике IV разреда ОШ „Салко Аљковић“. Присуствовали су ученици IV-1 и IV-2 разреда са професорицама разредне наставе Маријом Вучинић и Денисом Пјевовић, као и ученици IV-3 разреда подручног одјељења на Гукама са професорицом разредне наставе Аном Радовић.

Дјеца су се читањем и илустрацијом прочитаних пјесама упознала са дијелом поезије Јована Јовановића Змаја што је био и циљ радионице јер, подсјетимо, Чика Јова Змај је написао неке од најљепших дјечијих пјесама које се и данас радо рецитију и пјевају и које су још увијек незаобилазан дио предшколских и школских приредби. Детињство је незамисливо без стихова пјесама „Мали коњаник“, „Таши, таши“, „Материна маза“, „Зимска песма“, „Пачија школа“, „Дете и лептир“ и многе друге. Радионицу је водила Душанка Радовић.

Јован Јовановић Змај је рођен 6. децембра 1833. године у Новом Саду. По занимању је био лекар, а током цијелог живота се бавио уређивањем и издавањем књижевних, политичких и дјечијих часописа. По једном од сатиричних часописа који је издавао је и добио надимак Змај. Писао је лирске пјесме, баладе, сатире, хумористичне и пјесме за дјецу. Написао је једну комедију, романтичне приповијетке, хумореске, критике, бесједи. Преводио је са

енглеског, мађарског, њемачког и руског језика. Али, по мишљењу Јована Скерлића, српског књижевника и књижевног критичара, аутора Историје нове српске књижевности (1914) „Змај је испевао најбоље дечје песме у српској књижевности, где су велике истине, људска и благородна човечанска осећања казивана приступачно, лепо и просто.“

Из генерације у генерацију слови за првог дјечијег писца у српској књижевности. Дјеца ће из његових пјесама сазнати како се радује животу, природи, потоку, цвијету, како да поднесу невољу, како се помаже ближњима, како поштовати старије, како вољети отаџбину и још много тога.

По очевој жељи уписује право у Пешти, поред Пеште студирао је у Прагу и Бечу гдје је и упознао Бранка Радичевића његовог највећег пјесничког узора. Прекинуо је студије права и вратио се у Нови Сад.

У Новом Саду је 1861. године упознао своју супругу Еуфрозину Личанин, коју је Змај звао Ружа. Надахнут љубављу и срећним породичним животом написао је збирку пјесама „Ђулићи“ (тур. Gül - ружа). У међувремену је завршио студије медицине у Пешти, тачније 1870. године.

Неколико година касније доживио је породичну трагедију када су му умрла дјеца, а затим и супруга Ружа. На основу ове личне трагедије написао је збирку елегичних пјесама „Ђулићи увеоци“. Превелика туга и бол за породицом коју је изгубио нису његову поезију учинили трагичном. У највећој тузи и жалости, он је уређивао хумористичке часописе и писао ведре пјесме. Последње године живота провео је у Сремској Каменици, гдје је и умро у сну 14. јуна 1904. године.

6. децембар 2024. године

РЕАЛИЗОВАНА РАДИОНИЦА „ПОЕТСКО СТВАРАЛАШТВО ЈОВАНА ЈОВАНОВИЋА ЗМАЈА“ ЗА УЧЕНИКЕ ПРЕДМЕТНЕ НАСТАВЕ

У читаоници Народне библиотеке „Стеван Самарцић“, одржана радионица под називом „Поетско стваралаштво Јована Јовановића Змаја“. Радионицу је водила Ивана Цвијетић, а учествовали су ученици 7, 8 и 9. разреда ОШ „Салко Аљковић“ са професорицама Жаном Милић и Верицом Вранеш.

Циљ радионице био је упознавање са животом и стваралаштвом једног од најзначајнијих српских романтичара. У уводном дијелу представљена је Змајева биографија, његово образовање, хуманитарни рад и утицај личних трагедија на његову поезију. Главни дио је био посвећен анализи четири аспекта његовог стваралаштва: Поетски циклуси „Ђулићи“ и „Ђулићи увеоци“. Патриотска поезија са пјесмама попут „Светли гробови“ и „Дед и унук“. Сатирична поезија, гдје је истакнута Змајева критика друштва кроз часописе „Змај“ и „Јавор“. Поезија за децу, укључујући пјесме попут „Ала је леп овај свет“, „Материна маза“, „Гаша“...

У завршном дијелу водила се дискусија о утицају Змајеве поезије на српску културу и наслеђе, а представљени су и значајни споменици попут споменика Змају у Новом Саду и Змајеве куће у Сремској Каменици која је претворена у музеј.

Ученици су стекли дубље разумијевање Змајевог стваралаштва и показали велико интересовање за рецитовање и анализу пјесама.

Радионица је испунила свој циљ, подстичући ученике на даље истраживање књижевног наслеђа Јована Јовановића Змаја.

9. децембар 2024. године

ПРЕДСТАВЉЕНО СТВАРАЛАШТВО УДРУЖЕЊА КЊИЖЕВНИКА СРБИЈЕ

У читаоници Народне библиотеке „Стеван Самарцић“ одржано књижевно вече посвећено стваралаштву чланова Удружења књижевника Србије (УКС).

Свој књижевни опус представили су Видак М. Масловарић - потпредседник УКС-а, Милан Лукић - оперативни уредник Књижевних новина, као и чланови УКС-а Гордана Боранијашевић и Мајо Даниловић.

УКС, према званичним подацима, најстарија и највећа књижевна организација у Србији чији почетак постојања датира још из 1905. године, најприје као Српско књижевно друштво. Први председник друштва је био Симо Матавуљ, Јован Скерлић је био секретар, а међу првим члановима су били Алекса Шантић и Јован Дучић.

Удружење књижевника Србије и касније су водили најистакнутији српски писци – Иво Андрић, Вељко Петровић, Јован Поповић, Душан Матић, Ристо Тошовић, Драган М. Јеремић, Зоран Глушчевић, Иван В. Лалић, Матија Бећковић, Александар Петров, Миодраг Булатовић, Јован Христић, Слободан Ракитић, Срба Игњатовић, Радомир Андрић.

Ово удружење данас броји више од хиљаду и петсто чланова.

Масловарић је предочио присутнима начин на који се дошло до идеје о стварању Легата Удружења књижевника Србије у Пљевљима. Наиме, њихов сусрет са проф. Бојаном Струњашем и још неколико људи био је јако плодотворан. До овог тренутка је допремљено око три хиљаде књига, а sukcesивно ће се премашити број од осам хиљада колико је био почетни договор. Оперативни уредник Књижевних новина, Милан Лукић, у свом обраћању је навео да прилично споро објављује јер, како каже, има обичај да до бесвијести мијења, дотјерује, шминка, утеже то што пише и стално се томе враћа јер јако ужива у процесу рада, у процесу писања. Присутнима је казивао своју поезију.

Мајо Даниловић је рекао да је његова непатворена драгост што говори пред пљеваљском публиком и што је, за само три доласка у Пљевља, стекао утисак да се ради о граду који много полаже на културу, гдје је Пљевља упоредио са Чачком у Србији и Требињем у Републици Српској.

12. децембар 2024. године

ПРИРЕЂЕН ОМАЖ ЕПСКОМ ПЈЕСНИКУ БОЖИДАРУ БОЖУ ЂУРАНОВИЋУ

У Читаоници Народне библиотеке „Стеван Самарцић“, 12. 12. 2024. године, одржано је књижевно вече на коме је приређен омаж епском пјеснику Божидару Божу Ђурановићу. Учешће у представљању живота и рада знаменитог епског пјесника узели су протојереј мр Предраг Шћепановић, проф. др Будимир Алексић, народни гуслар Радосав Рајо Војиновић и директорица Народне библиотеке „Стеван Самарцић“ Бојана Ђачић.

Директорица Библиотеке отворила је књижевно вече, поздравивши присутне госте и нагласивши да се вече посвећује „голијском барду који је за сва времена задужио гусле и гусларе, представљању богатог епског стваралаштва Божидара Божа Ђурановића, који се својим стиховима још за живота уписао у непролазни божији родослов“. Божо Ђурановић је рођен на Божић 1940. године у Штитарима - Голија. Писао је поезију и прозу. Објавио је збирке епских пјесама: „Вук и Црна Гора“, „Са Дуге и Голије“, „Славни дани и мегдани“, „Славни дани и мегдани“ (друго допуњено издање), „Са крвавих разбојишта“, „Штукеља - кнез голијски“ (драма у стиху), „Војвода Јоксим Кнежевић“, „Не предати славу забораву“, „Аманет“ и историјски роман „Осветник“. Био је члан Удружења пјесника и стваралаца „Сјеверац“, које му је за живота додјелило златни орден кнеза Николе Васојевића. Био је сарадник многих листова и часописа, члан Редакцијског одбора часописа „Голија“, савјетник и сарадник часописа „Гуслар“, кога издаје гусларско друштво „Филип Вишњић“ у Кичинеру - Канада, члан стручног савјета „Гуслар“ из Београда, као и многих гусларских друштава Црне Горе, Републике Српске и Србије. Аутор је надалеко познате пјесме „Суђење сердару Шћепану Радојевићу“, као и најпознатије пјесме на репертоару цјелокупног гусларског миљеа „Погибија попа Мила Јововића“. Први пут су је на грамофонској плочи снимили 1977. године Стојан Шипчић, Лука Караџић, Ђуро Крмановић и Лабуд Томић. Велики дио његовог стваралаштва ушао је у девет енциклопедија најбољих епских пјесама. Добитник је Прве награде „Хаци-Радован Бећировић - Требјешки“ за најбољу епску пјесму Србије, Црне Горе и Републике Српске. Народни гуслари Бранко Перовић и Славко Јекнић, у сарадњи са глумцима Мишом Јанкетићем, Данилом Лазовићем и Соњом Јауковић, снимили су чувену Божову пјесму „Књаз Данило и Кадићи“.

Др Будимир Алексић је у самом уводу свог излагања Божидара Божа Ђурановића представио као пјесника који је наслиједио мјесто неприкосновеног српског барда Радована Бећировића Требјешког. И Бећировићеве и Ђурановићеве пјесме, по мишљењу професора, припадају жанру новије српске епике, која је по много чему слична класичним епским пјесмама вуковског репертоара. Његова најпознатија и најпопуларнија пјесма „Погибија попа Мила Јововића“, „први пут је снимљена на грамофонској плочи и то је била прва осмерачка пјесма која је снимљена уз гусле“, рекао је професор, додавши да су о стваралаштву Ђурановића писали бројни истраживачи из домена фолклористике, књижевни критичари, писци, филозофи, и сви су запазили како је пјесник, заправо, популаризовао јуначку епску пјесму. Алексић је истакао да теме Ђурановићевих пјесама, имају веома широк распон, „од старије прошлости, турског земана, преко оба свјетска рата, па до најновијих ратних дешавања српских земаља крајем двадесетог вијека“. Опјевао је многе истакнуте личности и знамените догађаје који су се збили на нашим просторима. Професор је даље истакао да се пјесник у свом стваралаштву ослањао на историјске догађаје, историјске изворе и литературу. Писао је епске пјесме, поеме, драме и романи. Позвавши се на једног од највећих српских пјесника Јована Дучића, који запажа да „пјесма која не живи на устима људским не живи никаквим животом“, професор Алексић је рекао да „пјесме Божа Ђурановића, баш као и Бећировићеве, као и оне непатворено народне, живе на устима њихових сународника, радо се слушају и лако памте, јер приањају за душу оних којима су намијењене“. Пјесме Божа Ђурановића „садрже једну снажну моралну компоненту“, истакао је професор, нагласивши да је неопходно указати и на Ђурановићево версификаторско умијеће. Тако је рима у пјесмама Божа Ђурановића заиста успјела, „она чврстије исклеше мисао и изоштри слику, а уз то

стихови који се римују лакше се и дуже памте и то у свом изворном облику: "Божо
Ђурановић је поред свог плодотворног књижевног рада, у последњих тридесет година био
друштвено ангажовани интелектуалац, истрајно се борио за истину о прошлости Црне
Горе и српског народа, борио се против "бројних неистина и фалсификата, а за
афирмацију српског идентитета, духовности и културе."
Радосав Рајо Војиновић, говорно је о једном непосредном и пријатељском односу који је
имао са песником. Војиновић је истакао да је "тешко говорити о човеку који је сав свој
живот посветио гуслама, традицији, историји, нашем предању, нашем историјском
трајању"; Морална идеја по којој смо саздани као народ, по Војиновићевом схватању, је
косовска идеја, "идеја која је настала уз струне гусала, то је она идеја да је земаљско за
малена царство, а небеско увјек и довјека". Тој идеји, по његовом мишљењу, "служимо
као народ вијековима." Божо Ђурановић, сматра даље народни гуслар, никада није имао
дилему чије су српске гусле, и он је до краја служио косовском завјету, тако да "све што је
радио у животу било је свједочење тога завјета". У то име посебно задовољство Војиновић
је изразио што је књижевно вече приређено управо на трећу годишницу од смрти овог
епског песника.

Протојереј мр Предраг Шћепановић је на самом почетку свог излагања истакао да је Божо
Ђурановић "послије упокојења Радована Бећировића Требејешког, првозвани еписки
пјесник који се налазио на развалинама света онога што су српске генерације и српски
народ вијековима стварале". Представао га је као скромног човека кога награле нису
посећивале, али су му сјај радног стола и слава српских гусала којима је много допринио
"били духовна храна." Отац Предраг Шћепановић је говорио о славној прошлости
породице попа Мила Јововића, истичући ријечи његове мајке, црногорске спартанке, која
је родила три гласовита сина и која је након погубије сина Луке Јововића рекла да је
"сретна као мајка и да га је родила за слободу и јунаштво", и управо тим ријечима отишла
у незаборав. Прича о попу Милу Јововићу отићи ће у незаборав и легенду, "али је требао
да се роди један Божо Ђурановић да то његово јунаштво и његову гласовиту личност
описе". Говорећи о скромној и честитој личности Божо Ђурановића, Шћепановић је рекао
да је сваки сусрет са њим доживио као Благовјест, завршивши ријечима "сматрао је себе
последњим, а у Светом писму се каже да има последњих који ће бити први, и првих који
ће бити последњи".

16. децембар 2024. године

ПРЕДАВАЊЕ МИЛОША ГАЧЕВИЋА "ИСТОРИЈА ПЛАНИНЕ СИНАЈ"

НАЈСТАРИЈА КУЛТУРНА БАШТИНА НА СВИЈЕТУ

Народна библиотека "Стеван Самарић" организовала је предавање мр Милоша Гачевића
под називом "Историја планине Синај" - Најстарија културна баштина на свијету.
Путујући и обилазећи најстарија света мјеста, од Свете Горе до манастира Ватопед, светог
Града Јерусалима, Витлемеа, Назарета, Нутријске пустиње близу Каира, током ове године
посјетио је и најстарији манастир на свијету Свете Катарине и планину Синај или
Мојсијеву планину. Током предавања предавач се осврнуо на историјски развитак
манастира који датира од краја трећег и почетка четвртог вијека, о најстаријој библиотеци
на свијету одмах после Ватиканске библиотеке, ризнице манастира, декрета цара
устанијана, императора Наполеона Бонапарте, декрет исламског пророка Мухамеда, као

и многих калифа и султана који су манастир узели под своју заштиту ослобађајући га кроз историју од пореза и царина, и штитећи га својим декретима на тај начин дајући аутономију манастиру на Синају и сигурност свим хришћанима на том подручју. Кроз фото и видео документацију коју је Гачевић забиљежио током свог путовања било је ријечи и о Синајском или Српском Псалтиру, Кодексу Синаитикусу, Хипарховој звезданој мапи која датира из другог вијека прије нове ере, и о животу свете Катарине Александријске. Слушаоци су имали прилике да виде и Несагориву купину и камен са планине Синај са обрисима купине коју је Гачевић прозвао Осмо свјетско чудо. На овај начин предавач је приближио слушаоцима ово далеко Свето мјесто гдје се и дан данас читава једна вјерска хармонија на том подручју, мјесто које повезује све три монотеистичке религије у поштовању, гостољубље Синајског племена Џебалије који су потомци хришћанских породица које је населио цар Јустинијан са Балкана, Анадолије и Александрије и многе друге занимљиве теме биле су представљене нашим суграђанима. Говорећи о Мировној Мисији на Синају, Гачевић је нагласио да је и један број наших суграђана из Пљеваља учествовао у саставу УНЕФА "Плави Шљемови", гдје су имали своју базу у Ел Аришу под називом Мала Југославија и били међу најодликованијим орденима за храброст и хуманост током своје Мировне мисије од 1956-1967. године. На самом крају Гачевић је сумирао своје утиске боравећи на том мјесту кроз један кратак видео филм, желећи на тај начин да подстакне наше суграђане да и они једног дана посјете ово далеко мјесто, гдје је касније било и ријечи о могућности формирања једне мале екскурзије која би се реализовала из нашег града на Синајско полуострво.

27. децембар 2024. године

ОБИЉЕЖЕН ДАН БИБЛИОТЕКЕ 27. ДЕЦЕМБАР ПРЕДСТАВЉАЊЕМ КЊИГЕ РАЈКА ПАЛИБРКА „ВИЈЕНАЦ ЗА ЊЕНО ЧЕЛО“

У Народној библиотеци „Стеван Самарцић“ у Пљевљима 27. 12. 2024. године, свечано је обиљежен Дан библиотеке, а у оквиру програма представљена је и збирка поезије „Вијенац за њено чело“ аутора Рајка Палибрка.

Вече је започело присјећањем на историјат Библиотеке, који је представила библиотекарка Софија Јеловац. Како је истакнуто, Библиотека је свој рад обновила 1944. године, а од 1948. године функционише као „Градска библиотека и читаоница Пљевља“. Иако је у првим годинама фонд био скроман, захваљујући ентузијазму попут учитеља Илије Бајовића, који је поклатио своју приватну библиотеку, установа је почела да се развија.

Библиотека данас носи име Народна библиотека „Стеван Самарцић“, које је добила 1991. године у част познатог културног и јавног радника. Као јавна установа од посебног значаја, ова институција обогаћује културни живот града и шири знање кроз бројне програме.

Директорица Библиотеке Бојана Ђачић, уредница књиге, „Вијенац за њено чело“ представила је збирку Рајка Палибрка, описавши аутора као пјесника дубоког личног осјећања, чије се искуство претаче у стихове изузетне емотивне и духовне дубине.

„Као пјесник дубоког личног емоционалног осјећања, Рајко Палибрк је свој развојни књижевни пут довео до савршенства.

Све драгоцјено љековито и благодарно из Рајковог живота сели се у пјесму. Он у ствари све већ у самом зачетку види као пјесму. Толико љубави, чежње и њежности прожете тихом сјетом изњедрило је ауторитет зачаран поетском отменошћу, истинском лирском поетичношћу и раскошном емоцијом."

Збирка се истиче тематиком љубави, чежње и духовне вертикале, што је посебно истакао рецензент књиге, мр Хаци-Милош Гачевић:

„Пјесме о љубави које су сабране у овој књизи као ауторов лични доживљај, често у атмосфери и амбијенту познатих културних и вјерских места, као инспирације стављају само на први поглед овоземаљску љубав у први план, док су у својој суштини апотеоза такве љубави све до нивоа безвремености.“

Поред љубавних мотива, збирка обрађује дубоке духовне теме и симболику балканског културног наслеђа. У пјесми „Ој додо ој додоле“ пјесник оживљава словенске обичаје, наглашавајући њихову митолошку и духовну вриједност.

„У словенској митологији додоле су биле дјевојке које су се окупљале за вријеме суше и својим плесом призивале кишу,“ подјсетио је Гачевић, додајући да се кроз ову пјесму огледа дубока веза између традиције и савремене поезије. Збирка „Вијенац за њено чело“ је тако постала не само свједочанство личне емотивности, већ и мост између прошлости и садашњости. Стихове из збирке говорили су ученици Средње стручне школе Данило Лекић и Тамара Крвавац. На крају књижевне вечери, Рајко Палибрк је говорио стихове из своје збирке поезије „Вијенац за њено чело“.

Директорица,
Бојана Ђачић

Bojana Djacic

ИЗВРШЕЊЕ БУЏЕТА У 2024. ГОДИНИ

I) ПРИМИЦИ		II) ИЗДАЦИ		III) ОСТВАРЕНИ РЕЗУЛТАТ ПОСЛОВАЊА (I-II):	
РБ	ОПИС	ОПИС	ОПИС	ИЗНОС (€)	ИЗНОС (€)
1	Општи приходи - средства пренијета из претходне године	1	Бруто зараде и доприноси на терет послодавца (текуће обавезе и доприноси за С. Рљиванић)	3.675,68	
2	Намјенски приходи - Трансфери са Буџета Општине Пљевља	2	Остала лична примања - зимница	269,109,57	
3	Сопствени приходи, дисциплинске казне, и позитивна камата код посл. Банка	3	Остала лична примања - отпремнине	5,712,58	
			4	Остале накнаде - Савјет	278,497,83
			5	Остале накнаде - По колективном уговору; Накнада предједничку синдиката	
			6	Канцеларијски материјал	
			7	Средства хијјене	
			8	Публикације, часописи, гласила : "Вијенац за њено чело", "О теби"	
			9	Електрична енергија - текућа година; дуг према Бекри-Оптен из 2019.	
			10	Топлотна енергија	
			11	Остали расходи за материјал	
			12	Службена путовања - земља	
			13	Службена путовања - ино	
			14	Репрезентација	
			15	Мобилни телефон	
			16	Поштанске услуге	
			17	Банкарске услуге	
			18	Адвокатске услуге	
			19	СОBISS	
			20	Трошкови штампања, умножавања	
			21	Комunalне услуге - одвоз смећа	
			22	Комunalне услуге - снабдијевање водом	
			23	Организовање књижевних вечери	
			24	Текуће одржавање опреме	
			25	Закуп објекта - дуг према Бекри-Оптен из 2019.	
			26	Одржавање софтвера	
			27	Књижевне награде - "Врлине Светосавља", "Душан Грбовић", "Берош - за младе ауторе"	
			28	Остали издаци	
				б) Капитални издаци:	
			1	Рачунарска опрема	
			2	Књиге	
				УКУПНО ИЗДАЦИ (а+б):	
				267,505,93	270,490,61
				267,505,93	267,505,93
				193,006,57	193,006,57
				7,556,22	7,556,22
				1,350,00	1,350,00
				4,626,02	4,626,02
				1,347,04	1,347,04
				363,30	363,30
				208,29	208,29
				1,524,75	1,524,75
				7,630,51	7,630,51
				14,615,28	14,615,28
				161,00	161,00
				564,61	564,61
				1,089,08	1,089,08
				248,68	248,68
				141,94	141,94
				32,10	32,10
				603,97	603,97
				2,000,00	2,000,00
				180,32	180,32
				154,80	154,80
				3,365,76	3,365,76
				365,36	365,36
				6,265,79	6,265,79
				32,49	32,49
				17,269,78	17,269,78
				435,60	435,60
				1,234,44	1,234,44
				1,132,23	1,132,23
				2,984,68	2,984,68
				492,00	492,00
				2,492,68	2,492,68
				270,490,61	270,490,61
				8,007,22	8,007,22

Директорица,
Бојана Бајич

